

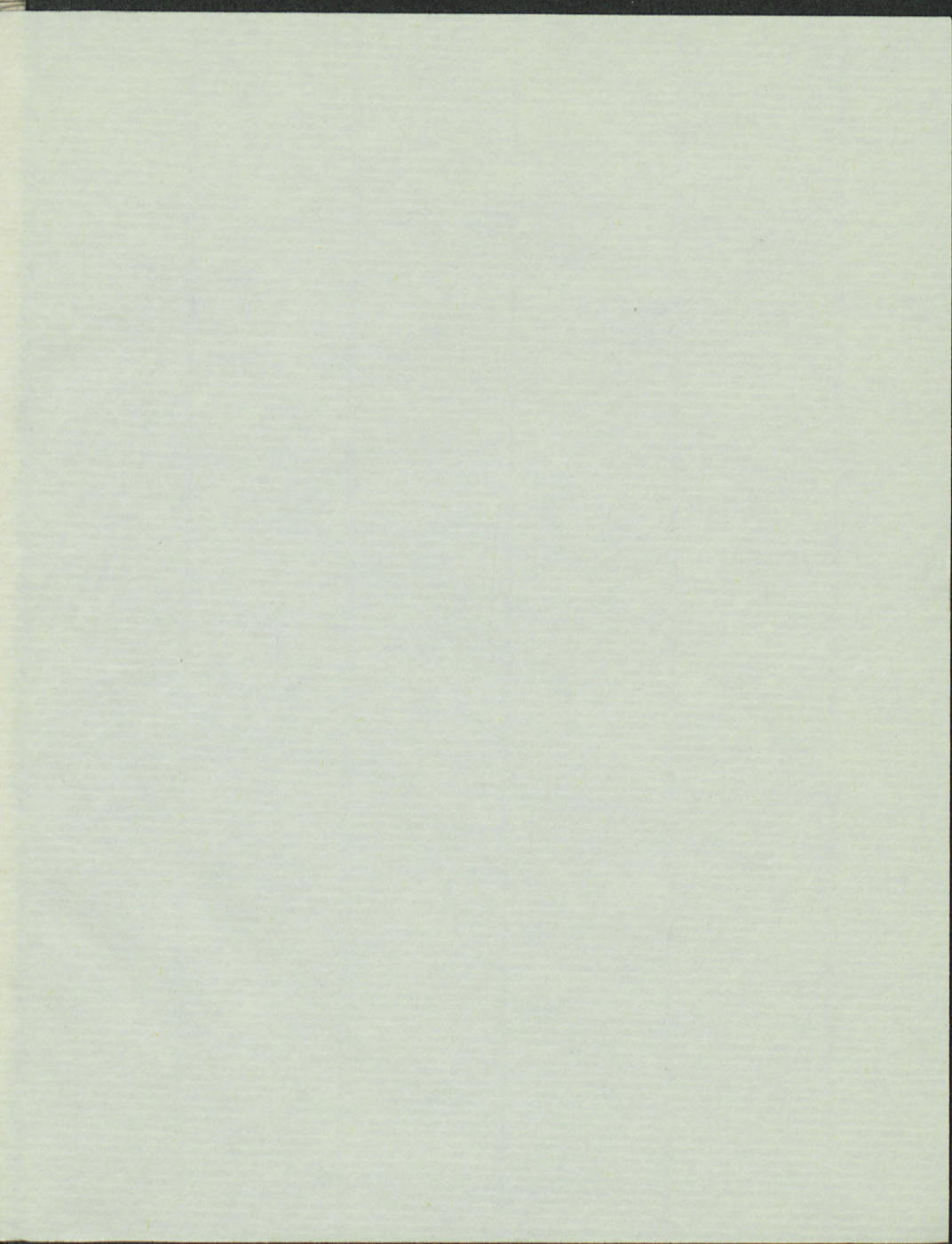
BIBLIOTEKA

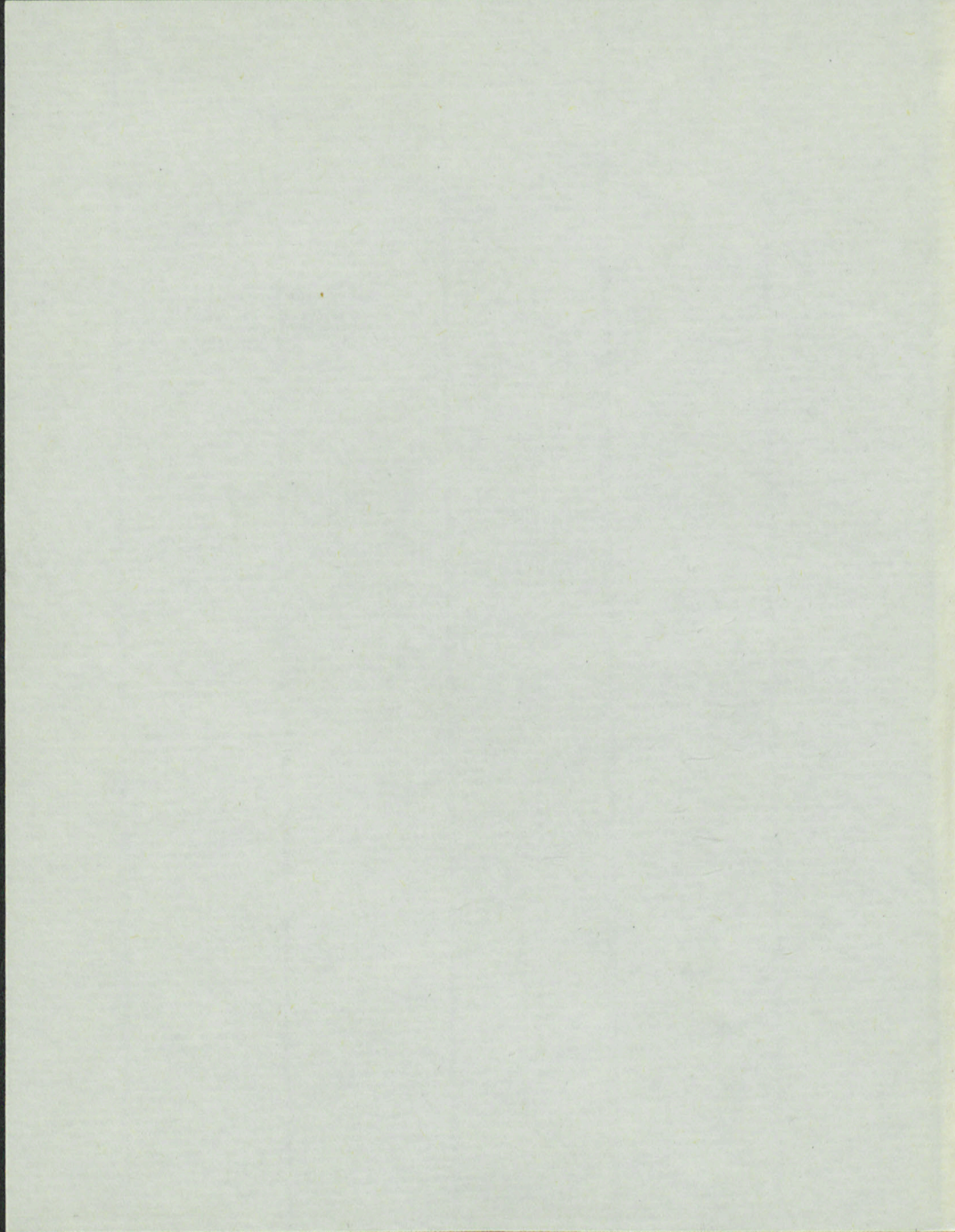
Zakl. Nar. im. Ossolińskich

XVII

1167

989.2

IOANN.
COCHANOVII
ELEGIARUM
Libri III.

EIVSDEM
FORICOENIA

Sive

Epigrammatum
libellus.

CRACOVIAE,
In Officina Andreae Petricovij, S. R. M.
Typographi. Anno Domini
MDCXII.

7.401

Ad Lectorem.

SI quis eris lector nugarum fortè mearum,
Nòstra vel ignoto Musa dicata tibi est.
Hoc satius duxi, quàm longo carmine amicos
Affari, & surdis obstrepere auriculis.
Quis contrà fannas igitur me munit heros?
Scriptorem insulsum, qualè ego me esse scio,
Non Ajax clypeo, non texerit ægide Pallas,
Quo minus è nasis pendeat indomitis.

Io. Co.

XVII - 1167 - III

IO. COCHANOVII

Elegiarum liber I.

ELEGIA I.

ON me, si modo sum, Musæ fecere
pœtam,

Nec memini Aoniæ rupis adisse specus.
Solus amor docuit blandos me fingere
versus;

Et cauere antiquo consona Callimacho.
Ille deus segnes animos, & inertia corda,
Ingenium torpens, excitat ille deus.
Quid nisi cornigeras deses pauisse iuencas
Dicitur Idæis vallibus ante Paris?
Vt semel incaluit peregrino captus amore,
Deseruit sylvas, deseruitq; boues.
Et classem instruxit, vastiq; per æquora ponti
Longinqua Eurota nauit ad usque vada.
Nec prius armifera cessit Lacedæmone, quàm te
Deluso raperet, Tyndari pulchra, viro.
Tum quoque, cum Phrygios vastaret Græcia campos,
Fortem illum è medio sustulit Aeacidem.
Aeacidem, celsæ qui circum mœnia Troia
Traxerat Aemoniis Hæctora nuper equis.

Non Ioue nata quidem est, sed forma Heroidas aequat,
 Qua torpere meum non sinit ingenium.
 Illa mihi tantum consuetas praebeat aures,
 Alter ego Amphion, & Linus alter ero.
 Nec verò promptum est mihi dicere, quam bene claua,
 Conueniantue humeris Gnosia tela meis:
 Illa tamen iubeat, seuas ego strenuus hydras,
 Illicet audaces aggrediarq; seras.
 Et mala Hesperio rapiam seruata draconi,
 Et tria Tartarei colla domabo canis.
 Tu patria exemplo fines tutare paterno,
 Christophore, Arctoi spesq; decusq; soli.
 Inuictòq; animo testare, & fortibus ausis,
 Illius patris sanguine te esse satum:
 Qui Starodubæas euertit funditus arces,
 Qui vicit Dacos, perdomuitq; Scythas.
 Me crudelis amor inuicta compede vinxit,
 Et dominæ duro tradidit imperio.
 Illius præscripto agitur mihi noxq; diesq;
 Hinc bona dependent, hinc mea cuncta mala.
 At vos, carminibus quicumque putastis amorem,
 Et magicis solui posse veneficiis:
 Huc omnes herbas, huc omnia ferte venena,
 Quæ Pindus, quæ Othys, quæq; habet altus Eryx.
 Tam formosa mihi nisi desinat illa videri,
 Nil herba, nil me vestra venena iuuent.

LIBER I.
ELEGIA II.

HOC Dodonæas tibi dicere crede columbas,
Non semper, Bares, expedit esse probum.
Quisquamne illicitos Phadræ tibi Gnosidos ignes,
Aut miseri fatum rettulit Hippolyti?
Illam neglecto testatur fama pudore,
Mentem priuigni sollicitasse sui.
Sæpe Virum absentem cupiebat flere videri,
At præsens fletus illius autor erat.
Sæpe nemus petiit, non tam studiosa Dianæ,
Quàm Veneris, formosiq, adeò Hippolyti.
Seulux alma venit, luctus venit inter agenda,
Seu nox atra redit, peruigilanda redit.
Quid tacitos celas furibundi pectoris æstus?
Tu licet, usque tegas, flamma latere nequit.
Quin potius blandis tentas præcordia verbis,
Non illum Tygris, non lea seua tulit.
Et tibi adest facies multorum obnoxia votis,
Quaq, frui, nisi sit rusticus, ille velit.
Nec primus generis contemnet inania iura:
Olim iam exemplo cælituum ista licent.
Sed caue committas cuiquam tua vulnera seruo,
Credula: ages causam tutius ipsa tuam.
Exitus in dubio est: si quid tua vota vacillant,
Fama utcumque tibi salua manere potest.

ELEGIARVM

Ergo Vbi succubuit cæco Vesana furori,
 Nec potuit flammæ exuperare suas.
 Adsis, inquit, Amor: tuq; ò pulcherrima Cypri,
 Ad mea felicem da mihi vota viam.
 Hæc effata, metumq; inter, spemq; anxia pendens,
 Extremam laxat, corde tremente, forem.
 Hic quo cera modo, quoue auri lamina pallet,
 Sic ea tum viso palluit Hippolyto.
 Nec regredi integrum, nec pergere protinus audet,
 Sed velut effigies saxeæ fixa stetit.
 Excidit oblita meditata oratio lingue,
 Languidaq; obrepens concutit ossa tremor.
 Territus exiluit iuuenis, blandaq; morantem
 Voce, satiesse essent omnia salua, rogat.
 Illa autem cupidis medium complexa lacertis,
 Nil aliud potuit dicere, præter, amo.
 Sensit priuignus, quæ vox foret illa nouerca,
 Sparsaq; per tacitas lachryma rara genas,
 Et quæ te, ò scelerata, inquit, stimulauit Erynnis,
 Concipere ut tantum sis animo ausa nefas?
 O caput execrandum, ò dirum femina nomen!
 Men' similem vestris moribus esse rata es?
 Hæc fatus miserae manibus, se exoluit amantis,
 Et neq; fletu ullo, nec prece victus abit.
 Quò fugis infelix? Vni tibi fida nouerca est:
Læsa reuersura est hæc quoq; ad ingenium.

Et tibi

Et tibi constabit magno seruasse pudorem.

Flecte pedem, si quid sanus es, Hippolyte.

Ille fugæ intentus stimulo terga urget equorum,

Nescius ingratis quàm sit acerba Venus.

Sed neq; Phædra fouet solitos corde amplius ignes,

In rabiem, & cæcum versa ab amore odium

Fertur, ut occulto contacta Menades æstro,

Cùm vocat in densum tibia rauca nemus.

Nec iam spretus amor tantum, sed territat agrans

Ira viri præceps, indicijq; metus.

Ipsa nocens igitur priuignum persida fingit

Insidias patrio composuisse toro.

Credidit infelix Theseus, victusq; dolore

Hippolytum patria cedere cogit humo.

Cedentem hostili prece deuouet: ò maris, inquit,

Arbiter, agnoscis qui meus esse pater:

Si promissa valent quicquam tua, quæ mihi terna

Debes delectu persoluenda meo:

Vnum ex optatis esto hoc, face, quæso, scelesto

Vltima sit nato lux hodierna meo.

Audiit extremo Neptunus ab equore flentem;

Et properata nimis vota rata esse iubet.

Vtq; leuem extremo ducebat littore currum

Immerito iuuenis tristior exilio,

Emersit pelago horrendo cum corpore taurus,

In salebras trepidas qui paupr egit equos.

Axis ubi euerfus : iuueni, cum hæſſet habenis,
 Heu fuit in multis mors obeunda locis.

Atq; hanc iratæ pœnam luit ille nouerca,
 Et ſe digna parùm præmia caſtus habet.

Quanquam autem, Barſes, tibi non eſt ulla nouerca,
 Non fruſtra tamen hæc dicta fuiſſe puta.

E L E G I A III.

Nondum tanta meum ſubijt ſapientia pectus,
 Vt mihi grande aliquod crimen amare putem.

In terris nemo eſt, qui non amet : ille quadrigis
 Dici in Olympiaco puluere victor amat.

Hunc faſces capiunt, formidatæq; ſecures,
 Mars alijs cordi eſt, terribilesq; tubæ.

Quæ mare ſulcandi inſidum cauſa eſſet auaro,
 Si deſyderio non raperetur opum ?

Quid venatorem, niſi amor prædæq; canumq;
 Aſpera prærupti per iuga montis agit ?

Quin illi quoque virtutis qui ſe eſſe magiſtros,
 Et virtutem vnâ voce, manuq; crepant.

Hi, inquam, cenſeri gaudent quoq; nomine amanti,
 Exemplo illorum vt non ſit amare pudor.

Quòd ſi ex ijs aliquis, baculo, pendenteq; pera
 Ex humero, & barba conſpicuus tragica,

Pugnaces in me ſubito conuerſus elenchos
 Expediat logica ſtrenuus è pharetra :

Et mi-

Et mihi nescio quos animorum ructet amores,
 In quibus, id quod ames, tangere nulla via est;
 Huic ego non valde obsistam: ne cornua fronti
 (Quæ magia in verbis dicitur esse viri)
 Iratus nostræ affingat, præsertim Italorum
 In cætu, quibus hæc pessima prodigia.
 Sed blanda oppugnabo virum prece torua tuentem,
 Ne priuare annum vere nitente velit.
 Sed teneras segetes viridi patiatur in herba,
 Mollibus ad solem luxuriare comis.
 Agricola fruges spica turgente daturas,
 Icarius cultos cum canis uret agros.
 Interea comitabor amans tua castra, Cupido,
 Acres dum litui classica nulla fremunt.
 Hastaq; & clypeo Mauors, galeaq; solutus,
 Cypridos in molli cessat & ipse sinu.
 Sic maneat queso, terrasq; perambulet omnes,
 Aurigenam Plutum pax gremio alma ferens.
 Quòd si tela deus paulum neglecta resumat,
 Et vocet indomitos rursus ad arma Scythas,
 Non malè ab amplexu domine vel Martis amator,
 Ipsius exemplo prælia dura peter.
 Atq; utinam, quando instaret certaminis hora,
 Spectatrix esset cuiq; puella sua.
 Nam fugere ex acie domina præsentem quis ausit?
 Horrescâtue mori, fors si ita dira ferat?

*Hectora ego sortem, atque animosum credo fuisse,
 Iliaca sed cum certus ab arce foret
 Spectare Andromacham, tanto acrior ibat in hostem,
 Laudari à domina posset ut ille sua.
 Felix Priamide, cui pulchram occumbere mortem,
 Penè ante ipsius coniugis ora datum est.
 Illa tuo mæstos concepsit funere crines,
 Et secuit duro flebilis ungue genas.
 Vulnera q̄ uberib. lachrymis crudelia lauit,
 Oscula q̄ ex angui sæpè iterata tulit.
 Imposuit q̄ rogo corpus, cinerem q̄ supremum
 Legit, & iniecto condidit ossa solo.
 Et seu sol caderet, seu surgeret, illa sepulchro,
 Affixa a siduis perstitit in lachrymis.
 Viribus inferior patior facile Hectore dici,
 Si mors optanda est, sic periisse inuet.*

E L E G I A I V.

T*V tamen, heu misera frustra obtestante puella,
 Andrea, longas pergis inire vias.
 Ne quicquam fugis: aërias Amor improbus Alpes,
 Oceani vastos exuperatq̄ sinus.
 Tun' obliuisci flauum potes improbe crinem
 Lucentesq̄ oculos, marmoreamq̄ manum?
 Et quoties niuea venit tibi candida planta
 Menophile, obscura gaudia nocte ferens.*

Quorum

Quorum sola vago radiantia sidera cælo,
 Et specula testis Cynthia ab æria.
 Heu quam sæpè tibi somnos abrumpet inertes
 Clausa sub occulto pectore cura vigil.
 Quàm sæpè absentis delusus imagine forma,
 Erroris recoles gaudia vana tui.
 Tum tu Medæ cupies conscendere currum,
 Tum tu pennatum Bellerophontis equum.
 Et cum respicies emensas anxius Alpes,
 Chara, eheu, dices, nunc ubi Menophila es?
 Concordes fato viuunt meliore columba,
 Quas placido abduxit nulla ab amore via:
 Sed licet aduerso carpentib. oscula rostro
 Indulgere omni tempore coniugio.
 Ah lapis est, lucro quisquis mutauit amorem:
 Me socium facti non habet ille sui.
 Annè ego plorantem possim spectare puellam?
 Aut lachrymas siccis continuisse genis,
 Cum vesana meas oneraret questibus aures,
 Sauciaq; infesta tunderet ora manu?
 Sim potius pauper, dum sim, mea Lydia, tecum,
 Cum te habeo, cedunt omnia regna mihi.
 Nam quò gemmarum splendor: quò vestis, & aurum?
 Quò cythara cantus, Ambrosiæq; dapes?
 Si fugitiuus amor præcordia mordeat, & me
 Peior Tantaleo curapremat lapide.

ELEGIARVM
ELEGIA V.

Nolim te pudeat nostris si quando libellis,
Tarnoui, nomen legeris ipse tuum.
Si mihi nec Theba, nec Pergama celsa canuntur,
Nec perfossus Athos, nec freta pulsa rotis:
Non me Castalio Phæbus tamen arcet ab antro,
Qua Mimnermæo semita trita solo est.
Et mihi materna iam pridem è fronde coronam
Nectit deposita nudus amor pharetra.
Quòd si sorte legas placido mea carmina vultu,
Et saueas Musis, ingenioq; meo:
Non ego desperem priscos Heroas in arma
Ducere, & Aonia bella sonare tuba.
Teq; adeò, qualem malefaustis Dacus in armis
Fugit Obertini per malefida vada.
Fugit Riphæo descendens vertice Moschus,
Aversoq; Scythes plus metuendus equo.
Nunc sine me, primus dum sidat in ossibus ignis,
Quà cæpi, cursus continuare meos.
Et procul à castris, procul à clangore tubarum,
Ebria nocturnæ signa referre fugæ:
At vos intereà Phebaæ crescite lauri,
Nunc satis est myrtho cingere posse comam.

ELEGIA VI.

Nemo

Nemo meo certet, quantumvis Cræsus, amori,
 Quantumvis lato nobilis imperio.
 Qualis enim, certamen equis incuntibus ingens,
 Sedit in externis Hyppodameia rotis:
 Qualis erat, pro qua cum semiferis Centauris
 Impigras Lapithæ conseruere manus:
 Aut quæ mortali Phæbum pugnare marito
 Eueni ripas impulit ad patrias,
 Aut quarum causa nunc fuluum Iuppiter aurum,
 Nunc speciem tauri, nunc imitatus auem est:
 Omnibus iis forma conferri Lydia digna est,
 Et potius vincat, quam superata cadat.
 Ora niuem referunt, aurum coma, lumina stellas,
 Ipsa ingens prisca equat honore deas.
 Et sue incesit, risitue, loquutaue quicquam est,
 Præcinctam balteo Cypridis esse putes.
 Fæmineas artes à Pallade docta videtur,
 Et nihil est, quod non leui imitetur acu.
 Pieridum cantu nulla est quæ gandeat æquè,
 Fæmina Parrhasii nata sub axe poli.
 Syrenam credas cantare, ubi voce canora
 Miscuit Orphææ dulcia Verbalyra.
 Omnes ex animo penitus iam deleo formas,
 Diuersis memini quas stupuisse locis.
 Huic, si quid blandum spirant mea carmina, debent,
 Huic Latia, atq; recens Sclauiica Musa canit.

ELEGIA V M

Hac ubi me niueis arde est complexa lacertis,
 Et gremio sedit non aliena meo:
 Tum videor curru populorum victor eburno
 Aurea Tarpei scandere templa Iouis.
 Tunc ego Pactoli rutilas lego diues arenas,
 Tunc Arabum messes, aruaq̄ odora meto.
 Hunc utinam semper seruet Cytheraa tenorem,
 Et regna in nostrum cui dedit ipsa caput.
 Hac ego placata vel maxima spernere possum
 Imperia, & priscus non cupio esse Midas.
 At rosa suauē rubens spinis armatur acutis,
 Mellaq̄ item pugnax dulcia seruat apis.
 Nec male sanus Amor curis vacat: ille beatus
 Quem minimis urges, seuē Cupido, malis.
 Proice letiferas, puer inuidiose, sagittas,
 Asperaq̄ in populum ne gere corda tuum.
 Sit satis irata modicè illachrymare puella,
 Sit satis ingenita de leuitate queri.
 Ingratas pulsare fores, aditumq̄ negari,
 Illa mihi mortis suspicio instar erit.
 Omnia perpetiar: modo spes, ô Lydia nobis
 Omnis placandæ ne sit adempta tui.

ELEGIA VII.

Solue caput galea, clypeumq̄, hastamq̄, Meleti,
 Depone, & patiens ense recinge latus.

Nulla

Nulla hinc hostilis rabiosa licentia ferri,
 Nulla repens cultis flamma minatur agris.
 Nulla tuba auditur, quæ dulces horrida somnos
 Auferat, incautis incutiâtq; metum.
 Hic pax alma viget: reclusisq; otia portis,
 Hic amor, & sumpta mitis Apollo lyra.
 Scuta virum canis, inuoluit aranea textis,
 Enses rubigo, sauaq; tela domat.
 At iuuenum plenis florent conuiuia vicis,
 Blandaq; iucundis plausibus aura sonat.
 Ipse ego odorata tingam tua tempora nardo,
 Et flaua imponam florida ferta come.
 Omniaq; abstrusum quæram per dolia Bacchum:
 Ille deus mentes exhilarare solet.
 Caesaris inde aquilas, & Caesaris arma canemus,
 Fortiaq; Hetrusca mœnia capta Senæ.
 Post debellatos & Iuppiter ipse Gigantes,
 Misisse ad Troie mœnia fertur auem,
 Quæ formosum alto pastorem inserret Olympo,
 Molliter impressis unguibus implicitum.
 Sæpè illum niuea miscentem pocula dextra,
 Aspexit toruo lumine nupta Iouis.
 Pallidaq; accumbens inter conuiuia diuum,
 Vix summo ambrosias contigit oro dapes.
 Aspiceres superos nutus conferre vicissim,
 Illam autem sauas vix cohibere manus.

Sed.

Sed neq̄, fatiſero ſemper præcingitur enſe
 Mars ferus, aut ſemper prælia toruagerit.
 Nudus erat, cùm dijs ſpectantibus: Undiq̄, in ipſo
 Preſus adulterio, turpia vincula tulit.
 Ars nimirum arti præſtat, curſuq̄, valentem
 Aſſequitur pedibus tardior inualidis.
 Tum ſanè ille ferox viſus pallescere Mauors,
 Nec vultus dubiis pertinuiſſe notis.
 Non Otum immanem, non pernicioſum Ephialtem,
 Vincula uè obſcuro perpetienda ſpecu:
 Sed raphanos captis ſolitos incurrere portis,
 Figereq̄, in medio ſigna inimica foro.
 Et qui deprenſis mugil fodit abdita mæchis:
 Vt qui aliena fodit, diſcat & ipſe fodi.
 Ille quoque emenſo qui fixit in orbe columnas,
 Cælumq̄, amoto ſolus Atlante tulit.
 Iam mactata Hydra, Neme eo iamq̄, leone,
 Et volucrum monſtris, Arcadiaq̄, ſue.
 Præbuit Eurytidi ſe non inuitus amandum,
 Duxitq̄, à victa fas ſibi iura dari.
 Deposuit tegmen villoſi immane leonis,
 Virgineo cultu ſuſtinuitq̄, regi.
 Clauaq̄, abiecta, lanam, fuſoſq̄, popoſcit,
 Et torſit dura leuia fila manu.
 Et ſpeculum tenuit, cùm pellem induta leonis
 Mentita eſt fortem torua virago virum.

Ergo.

Ergo quod Heroas decuit, superosq̄, Meleti,
 Mortali genito ne tibi turpe puta.
 Fas est post magnos animum recreare labores,
 Et dare concessis tempora pauca iocis.
 Tempus erit, cum tu maiorum more tuorum,
 Debita pro chara bella geres patria.
 Indomitosq̄ Scythas arcebis finibus, & si
 Moschus in audaces sumpserit arma manus.
 Hac tibi Casarea potior sit gloria palma,
 Hic tu quam fortis, tam pius esse velis.
 At nunc, dum totis volitat pax aurea terris,
 Carpatum molles, pace fauente, dies.

ELEGIA VIII.

Quid causæ esse putem, nullum quod lumina somnum
 Admittunt, nulla est quod mihi grata quies?
 Cur pigri soles, cur nox tam longa videtur,
 Idemq̄ & corpus cordaq̄ languor habet?
 Certè nulla meos febris depascitur artus,
 Non mihi Sol feruens, non grauis Auster obest.
 Morbus amor meus est, & tu poscentib. astris,
 Tam formosa meo nata puella malo.
 Te loquor absentem, te tota somnio nocte,
 Tu mihi cum die, tu mihi nocte dolor.
 Parce tamen, per ego Veneris te dulcia furta,
 Per pueriq̄ arcus, seuq̄ tela precor,

Parce, neq; ingenium, te ferre ad sydera natum,
 Frustrà inter curas consenuisse sinas.
 Te placata ipsi videor posse amulus Orphei
 Pangere montanus percipienda feris.
 Carminib. victa quercus, & frigida quondam
 Saxa: tibi saxis cor erit asperius:
 Hei mihi, quòd Musis hac tempestate canoris,
 Quoquò te vertas, nullus habetur honos.
 Contemptaq; iacent artes, soli q; coluntur,
 Quèis omne ingenium est, & lepor in loculis.
 Illis erati postes, & ferrea cedunt
 Limina, nec vigilum turba molesta canum est.
 At me cum Musis, vocali q; improba Phæbo
 Stare iubet clausas ante puella fores.
 Me canis exagitat, me custos liminis arcet:
 Si dederò, & custos, & canis ipse tacet.
 Heu dominum ingenua quàm turpe est querere forma,
 Sponte q; in alterius iura venire viri.
 Fortune vincti faciunt conuicia serui,
 Vos iuuat accepto munere iussa pati.
 Quid? quòd nulla empto debetur gratia lecto,
 Et mercede data liber amator abit.
 Frustrà implorandus, cùm formam carpsit atas
 Inuida, & ingenuus fugerit ore color.
 Tunc mens culpatur laua, & stultè acta iuuentus,
 Tunc ille erumpit tristis ab ore sonus:

Que mihi

Quæ mihi nunc mens est, cur non fuit antè puella?

Huius animo aut cur non pristina forma redit?

Admonita exemplis aliorum estote puella,

Serò sapit, damnis qui sapit ipse suis.

Non semper floréntue rosa, floréntue hyacinthi,

Et formæ exitium fata dedere suum.

Nunc, dum ætas patitur, constans quarendus amicus,

Nunc, vel supremo qui legat ossa die.

Præcipua hæc merces est infelicis amoris,

Extremum positi flemur ubi ante rogam.

Osculaq; accipimus frigente suprema labello,

Nomineq; à Stygiis usq; vocamur aquis.

Culpariq; deos, fatumq; audimus acerbum,

Et populo mæstas excutimus lachrymas.

Hoc exoptandum est perituro funus amanti:

Sic ego defleri, te superante, velim.

ELEGIA IX.

A*Vra, quæ cælo spiratis lenè sereno,*

Si quando & ventos incalefecit Amor:

Hæc infelicis mandata extrema Lycotæ

Deserte ad duras Phillidis auriculas.

Philli, nihil sine te vesano dulcè Lycotæ est:

Dissidio amisit gaudia cuncta tuo.

Te sine siue dies, seu nox regat humida cælum,

Nec noctu cessat flere, neque ille die.

Nec fessa in dulcem declinat lumina somnum,
 Non illum calami, non sua Musa iuuat.
 Te solam assidue perculso pectore querit,
 Te saltus omnes poscit, & omne nemus.
 Phillida crudeles, inquit, mihi reddite sylua,
 Hac niueum assuevit illa mouere pedem.
 Cum sectata boues mecum est, ritue Diane
 Sustinuit seuis cominus ire feris.
 Nunc illam qui saltus habet, quaeue auia rupes?
 An me consulto dum puella fugit?
 Hec ille ad surdas frustra iacit anxius auras,
 Extremos iterant amula saxa sonos.
 Interea scabra teritur rubigine vomer,
 Vineae negligitur, sentibus horret ager.
 Armenta indomiti rapiunt impune leones,
 Irrumpunt auidi septa quoque ipsa lupi.
 Infelix ima proiectus valle Lycotas,
 Nec pecori auxilium, nec sibi ferre potest.
 Illum conigeræ pinus, laurique virentes,
 Illum flent summis aspera saxa iugis.
 Tu sola & saxis, & robore durior omni,
 Negligis humanis illachrymare malis.
 Consumique sinis crudeli peste Lycotam,
 Nec referre tua, sit, pereatue, putas.
 Quem si perdidideris: cuius mulcebere cantu?
 In quibus plagas alti clara ferere poli?

Ille quidem calamos veteri iam fixit in orno,
 Et summo incidit cortice verba duo.
 Fistula amata mihi es, dum me quoq₃ Phillis amaret,
 Hac tristi neq₃ tu, nec mihi vita placet.
 Hæc mansura ita sunt: misero fortasse Lycotæ
 Immites Parca fila suprema legunt.
 At tu sera voles tum denique flere, sed ille
 Nabit Lethæa non rediturus aqua.

ELEGIA X.

Sidera in Oceanum properant, fugit ignea Phæbe,
 At tu nondum etiam, Lydia lenta, venis.
 Quæ tibi causa mora? quis te casus uè, deus uè
 Detinet, inq₃ meos non sinit ire sinus?
 Non ego te flauos ferro crispare capillos,
 Aut iubeo leues excoluisse genas.
 Non ego Sidonias vestes, aurumue requiro,
 Quæq₃ micet digittis plurima gemma tuis.
 Te cupio solam, passo licet horrida crine,
 Et venias nudo non bene culta pede.
 Rumpe moras: Venus ipsa viam monstrabit eunti,
 Præferet ardentes ipse Cupido faces.
 Et simulare virum mutata, Lydia, veste,
 Et scis fæminea tela tenere manu.
 Quò tuus ille animus tibi, quòue audacia cessit?
 Quid me suspensum, sollicitumq₃ tenes?

Ne mihi, ne tantum septem properate triones,
 Lentius ô gyro Manali curre tuo.
 Te morem gessisse decet, fauisseq; amanti,
 Pignus enim cælum tu quoque amoris habes.
 Te quondam Arcadiis venantem in saltib. ardens,
 Impulit in casses Iuppiter ipse suas.
 Nam cum sumpsisset formamq; habitumq; Diana,
 Vir patuit factis, imposuitq; tibi.
 Hinc Arcas genitus: nato dolet Arcade Iuno,
 Hosq; inquit, vultus non habitura diues.
 Verba sequuta fides: nigram mutaris in Ursam,
 Calisto, & tendis brachia furua Ioui.
 Ille memor cælo matrem, natumq; recepit,
 Nunc Boreo ardetis sydera clara polo.
 Ne mihi, ne tantum septem properate triones.
 Lentius ô gyro, Manali, curre tuo.
 Lydia tu propera, nec segnib. utere plantis,
 Nox irreprensus labitur atra rotis.
 Ipsa etiam Phæbe flumen prospectat Iberum,
 Iam liquidas Nerei, iamq; initura domos.
 Hanc ego non mirer, si admissis concita bigis
 Temperius cedat de statione sua.
 Latmon causam habeat, sopitoq; oscula amanti
 Debita: ter felix, terq; beate puer.
 Quem dea pennato dignatur visere curru,
 Et caput ambrosio molle fouere sinu.

Purpureisq; fragrans os impressisse labellis,
 Et quæ præterea sola loca illa sciunt.
 Endymionæ petit Phæbe, tu Lydia cessas,
 Meq; sinis Viduo dura iacere toro.
 Syderaq; & septem frustra appellare triones,
 Nec responsuros sollicitare deos.
 An trivæ exemplo sopitum illudere suadet
 Mens tibi? dum venias, sic quoq; lenta veni.
 Sed mihi nescio quis pectus timor influit inum,
 Spesq; cadit longa debilitata mora.
 Et iam concussis cecinit vigil improbus alis,
 Et novus Eoa Lucifer exit aqua.
 Lydia tu nusquam es: mens autem perdita fingit
 Et quæ vana queunt, quæq; rata esse queunt.
 Infelix, facilem qui vobis præbuit aurem,
 Verbaq; vestra aliquod pondus habere putat.
 Scintillas in aquis, & rorem querit in igne,
 Famineo quisquis querit in ore fidem.

ELEGIA XI.

Ne me quæso, tuis occidas, vita, quærelis,
 Itala non tanti est regna videre mihi:
 Ut tua ab assiduo tabescant lumina fetu,
 Simq; ego tristitiæ causa aliquando tue.
 Multo durus amor fatum comitatus ad ipsum est,
 Huic numero accedat nostra quoq; Umbra comes.

Non

Non ego in Eleis respergar puluere campis,
 Præmia nec celeri clara merebor equo:
 Nec Capitolinas deducar victor in arces,
 Ignotum sic me fata perire volunt.
 Immortalis erat, si sustinisset Ulysses
 Curam Penelopes deposuisse sua.
 Sed tanti neq̄ perpetua florere iuuenta,
 Nec fuit amplexus emeruisse deæ.
 Ergo ubi curriculum fragilis confecero vitæ,
 Occupet in gremio me fera Parca tuo.
 Nec iubeo, ut longa portes mea funera pompa,
 Attalicouæ loces frigida membra toro:
 Sat scio, non poteris lachrymas retinere fideles,
 Nec mea maiores mors cupit exequias.
 Sed me tum exanimem terra ne conde frequenti,
 Nam quid ego viuos mortuus inter agam?
 Secreta melius iaceam tellure sepultus,
 Quâ vulgo, & celeri sit via nulla rota.
 Exigua bustum tamen insignito columna,
 Et duo deductis scalpito verba notis.
 Hic situs est Mopsus, quem flamma ustura supremæ
 Accendit nigram mors ab amore facem.
 Huc tu olim exacti venies non immemor aui,
 Et tumulo impones annua ferta meo.
 Multaq̄ cum gelido deserta querere sepulchro,
 Sed misero sensus tum mihi nullus erit.

LIBER I.
ELEGIA XII.

25

Nullo operæ pretio lapsum reuocatis, amici,
Sana parùm prudens consilia odit Amor.
Nec tantùm blando est oculorum lumine captus,
Sed surdis etiam dicitur auriculis.
Surdis, si moneas rectè: sin ocia laudes,
Audiet, & letis annuet vsq; genis.
Ergo cùm vitiiis hominum genus omne laboret,
Nobis insipiens obiicietur amor.
Hic me Sauromatam durum, gelidaq; sub Arcto
Eductum ad ripas, Vistula flauæ, tuas,
A studiis belli auertit, patria q; tuenda,
Vnica quæ priscos cura tenebat auos.
Pacificalq; artes, dulcemq; ante omnia Musam
Perdocuit: quæ vis fertur inesse deo.
Frigida ne tantùm Thrace, sed dicere Vatem
Quondam etiam posset Sarmatis ora suum.
At mihi nec syluas deducere montib. altis,
Nec trahere insuetas carmine cura feras:
Cura mihi est cantu teneram placare puellam,
Et duro affixas posti aperire fores.
Hæc si Musa potest peruincere nostra, sequaces
Ite aliò syluæ, vosq; aliò ite feræ.
Nec vestros effrana morabor flumina cursus,
Illa mihi adsideat, vos via vestra ferat.

D

Alter

Alter equis igitur cadentibus, hoste subacto,
 Latè per populos conspiciendus eat:
 Captiuosq; trahat reges, creptaq; Parthis
 Ad patrios figat bellica signa deos.
 Si non inuito spectas me, Lydia, vultu,
 Nulla mihi est victis gloria tanta Scythis.
 Nulla, nec antiqui regnum florens Halyattis,
 Quasq; Asia ractat frugifer orbis opes.
 Et certe, humanas si quis res æstimet æquus,
 Quas, deus, incertum est, forsue inopina regat:
 Seria vix opera in quicquam insumenda videtur,
 Tam nihil est constans, tam solidumq; nihil.
 Ex patria ignotas iusti pelluntur in oras,
 Aut morti addicti dira venena bibunt.
 Flumine cælituum cultor cadit: hostib. ille
 Victis, in fide coniugis ense cadit.
 Cræse, ubi opes tuæ erant fortunaq; pristina, cum tu
 Succensa arderes captus ab hoste pyra?
 Nunc demum, credo, agnoscis, non posse beatum
 Dici hominem nigram funeris ante diem.
 Quot casus etenim impendent mortalibus, aut quis
 Cognita, que vitet, que uie sequatur, habet?
 Ut, non immerito Sileni optaueris illud,
 Vel nunquam nasci, vel perisse statim.
 Quis scit enim, que se maneat fortuna? quis autem
 Tam diuax, ut non viuere desierit?

Hoc lucri interea quantò est annosior aufert,
 Ut tantò infelix plura mala ille ferat.
 Quæ tempestiua vitasset mortuus hora,
 Maturè Lachesis deficiente colu.
 Longa dies Priamo inuidit, ne ponere vitam
 Fortuna possèt presseriere sua.
 Huic fert acceptum, quòd seua incendia Troia,
 Quòdq; trahi rapidis Hectora vidit equi.
 Uxorem abduci captiuam, sanguine templa
 Manare, atque ipsum cæde rubere louem.

ELEGIA XIII.

VRbs inuisa vale: latos concessit in agros
 Lydia carpento uexila fugace mea.
 Tu tauros, Amor, agricole iam pasce futuro,
 Tu mihi solerti fabrica aratra manu,
 Sarculaq; & rastros: ego stiuæ innixus, adunco
 Versabo glebas uomere pinguis humi.
 Spemq; anni uenientis arata semi. a terra
 Spargam, sed domina me comitante mea.
 Hac presente annem possum perferre laborem,
 Illa mihi uires auferet, illa dabit.
 Atq; utinam luxus Urbani oblita deinceps,
 Hic agros inter mecum habitare uelit.
 Aut eaq; ex animo deponat templa deorum,
 Thermasq; & Cilici sparsa theatra croco.

Ac potius nudus oblectet lumina syluis,
 Et quæ per sylvas plurima cantat auis.
 Hic videas tacitis labentia flumina ripis,
 Et latè effusos per loca amœna greges.
 Et depugnantes niuca pro coniuge tauros,
 Pastoremq; cauis conqueri arundinibus.
 Nec te paniteat damas agitare fugaces,
 Hortariq; vagos per iuga summa canes.
 Non ita iucundus cytharæ canor influit aures,
 Non ita Phœbæ tybia mista lyra:
 Ut, cum certa seræ vestigia nacta canum vis,
 Latratu & valles, & nemora alta ciet.
 Cerua volat pauesacta, canes non segnius instant,
 Astra ferit clamor densaq; sylua tremit.
 Hic mihi contingat properantem carpere vitam,
 Hic ego sed tecum consenuisse velim.
 Formosa Arcadiis Atalanta in montib. euum
 Egit, & hirsutas est iaculata feras.
 Illam per valles, atque aspera saxa vagantem
 Cum canib. patiens est comitatus amans.
 Sæpè, ubi sol rapidos duplicasset feruidus æstus,
 Mollis utriq; vicem prestitit herba tori.
 Aut, ubi nox inopina morantib. incubuisset,
 Pro thalamo ciectis antra fuere feris.
 Ter, quater, & quantum non est numerare, beati,
 Quorum pectorib. mutuus ardet amor.

*Hoc fortuna statu, quæcunque est grata, placensq; est,
Sic ego Caucaſea rupe habitare queam.*

*Tecum nec fremitum ponti, nec murmura cæli,
Nec timeam ætherea fulmen ab arce cadens.
Aut ſi quid timeam, timeam tibi: dum modò tu ſis
Incolumis, me, æquor, me Iouis ira domet.*

*Illorùmne puteim vitam magis eſſe beatam,
Murice quos Tyrio purpura tinctâ tegit?
Aut quorum Phrugiis aſſurgunt tectâ columnis,
Et viret in lata conſita ſylua domo?*

*Fulgor hic externus tantum eſt, mortalia ſtringens
Lumina, ne internus peruideatur homo.*

*Quò ſi acies poſſit deſcendere, forſan ibi illos
ÆEs alienum ingens, grandeq; fœnus edat.*

*Aut quæ diuitiis adnata eſt cura parandis,
Quemq; trahit ſecum prægravis arca metum.*

*Spe tui amoris ego diues ſum, Lydia, abundè,
Hac redigi in cineres mortuus opto face.*

ELEGIA XIV.

Quòd cælas, nulliq; tuum concredis amorem,
Conſilium laudo, dulcis amice, tuum.

*Tutus amas, citrà inuidiam, linguasq; malorum
Effugis, & ſamæ conſulis ipſe tue.*

*Me non tam leni fixit puer ille ſagitta,
Ut plagam poſſim diſſimulare meam.*

Ipse licet taceam, mea me suspiria produnt,

Quiq; sedet mæsto pallidus ore color.

Quid: cum ad præclusum nocturnus obambulo limen,

Aut iaceo dura semisopitus humo:

Atq; aliquis, pigri curru inclinante Bootæ,

Cum face præteriens, hic miser, inquit, amat.

Nec male coniectat, Vereor quoq;, ne improbus inde

Prodierit, quò me fors vetat ire mea.

At tu fortuna nimium ne fide secunda,

Quisquis es: incerto vertitur orbe dea.

Nuper ego tota possedi nocte puellam,

Algebas, clausas tu miser ante fores.

Algebas, hybernus aquas cum funderet Auster,

Me tenera in molli sinit amica sinu.

Quæ Colchis, quæ illam mutarunt carmina? an auro

Vis maior, quàm herbis, carminibusq; data est?

Aurum quisquis habes, nihil es quod cetera posscas.

Auro nil fingi mente potest melius.

Hunc ego, qui nostro potitur nunc victor amore,

Gipsato memini turpiter ire pede.

Urbis & ad fossas opus exercere diurnum,

Immitis domini non sine verberibus.

Nunc ille aut cede, aut furto re perfidus aucta

Regna tenet, nostris perfruiturq; bonis.

Ach pereat, quisquis mercari primus amorem

Institit, & Veneri præmia constituit.

Ille pudicitiam subuertit perfidus, ille
 Nequitia stimulos subdidit, atq; faces:
 Hinc artes fluxere male, didicitq; puella
 Quamuis austerum ludere Vafra Virum.
 Felix prima etas, cum luxus nescia pubes
 Vitam inter syluas duxit, & inter agros.
 Tum neq; Vestiri moli bombyce puellis
 Mos fuit, aut gemmas induere articulis.
 Vestis erat capreae pellis detracta fugaci,
 Aut ceruo eripedi, monticolæue lupo.
 Qui syluestrem hynulum dominae, pictamue Volucram
 Tum dederat, magni muneris instar erat.
 Nec dedignata est Vuas, aut cerea pruna
 Accipere, & Viles grata puella nuces.
 His delinitus nugis etiam igne supremo
 Contingi certus non dubitauit Amor.
 Nunc ille & gemmis, fuluoq; rependitur auro
 Frustra: nam pretium, non dator ipse placet.
 At tu, cui messem fortuna obiecit opimam,
 Iam dudum armatas in sata mitte manus:
 Cum dederit Vestes, cum totum effuderit aurum,
 Et loculos ponat imperiosa iube.
 Ipsa autem iam nunc maturis prospicere annis
 Incipe, mansuras iungeq; amicitias.
 Nec tu nobilebus, nec tu confide beatis,
 Namq; in fortuna dispare languet Amor.

Me neq;

*Me neque longa etas, neque fors mutauerit Ulla,
Et uiuo, & cineri chara futura meo es.*

E L E G I A X V.

Nunc age, quo pacto bellatrix Vanda Polonis
Præfuerit, solito carmine, Musa, refer.
Sublato è uiuis Craco patre, filius annis
Inferior, caso fratre per insidias,
Inuasit regnum: porrò is quoq; numinis iram,
Et fratris manes nocte dieq; pauens,
Occubuit victus furiis, neque longius anno
Letatus parto est per scelus imperio.
Vnica restabat Craci de sanguine Vanda,
Vanda potens forma, Vanda potens animo.
Non illa aut lana, radisue assueta Minerua,
Filo aut ducendis Versicolore notis:
Sed iaculis armata citæ comes ire Diana,
Sternereq; aduersas per nemora alta seras.
Hinc odium tædæ, hinc mentio nulla hymenei,
Et constans placitæ Virginitatis amor.
Quod tacitum illa suo semper sub pectore pressit,
Cum diuersa hominum spes foret interea.
Qui tibi Nympharum pulcherrima Sarmatidarum,
Optabant sponsum laude, opibusq; parem.
Huic ergo unanimi assensu populusq; patresq;
Mandant fœminea scepra tuenda manu.

Illa reluctari primum, neque credere vires
 Posse suas tanto suspicere imperio.
 Instantis precib. vix tandem victa senatus,
 In solio sedit pulchra virago patris.
 Atque ita commissum curauit sedula munus,
 Conferri magnis possit ut illa viris.
 Multi illam Arctoo iuuenes ex orbe petebant,
 Quorum vota plagas rapta per aërias.
 Ritogarus Teuto ante alios instantius ambit,
 Verum spem vanam Ritogarus quoque alie.
 Hic opibus florens, & duro Marte superbus,
 Iactabat Rheni nobilis esse genus.
 Sed nec opes ullas, nec fortia facta, genúsue
 Vanda viri curat virginitatis amans.
 Despectus fremit ille, & curis ducitur anceps.
 Hinc ira & rabies, hinc ferus urget amor.
 Mutanda est ratio, precibus nihil egimus, inquit.
 Et simul arma amens exitiosa capit.
 Non latuit Vandam, quid vacors Teuto pararet,
 Quare nec rebus desuit ipsa suis.
 Iamq; pares utrinque animos in bella ferebant,
 Cum Vanda praeo missus ab hoste venit.
 Ritogarum, ô heras ait, mox es visura: virumne,
 Annè hostem mauis, optio salua tibi est.
 Neutrum, Vanda inquit, cupio: tantumq; loquuta,
 Praeconem nulla iussit abire mora.

Hoc responso hostis magis irritatus, amore
 In furias verso, propositum urget iter.
 Huic acie instructa pharetrata occurrit Amazon,
 Votum sublatis tale mouens manibus.
 Quod pretio dignor summo, atq; ante omnia charum
 Aestimo, si Vinco, Iuppiter esto tuum.
 Audit orantem placida Saturnius aure,
 Intonuitq; alti dexter ab arce poli.
 Omine lata cani signa imperat, ipsaq; in hostem
 Ante alios rapido concita fertur equo.
 Reginam insequitur densis exercitus hastis,
 Hos animo excipiunt Teutones intrepido.
 Pugna atrox oritur, caduntq; caduntq; vicissim,
 Mars ferus hinc celeres spargit, & inde neces.
 Fusus ad extremum est miles Germanus, & ipse
 Dux aquilas ictus concidit ante suas.
 Arma modo exanimi detracta: cadauer humatum,
 Captis vita data est, tutaq; abire via.
 At qua pugnatum est, victrix regina trophaeum
 Vistuleas ponit nobile propter aquas.
 Huc galeas, atque arma virum tulit: inde sonantem
 Conuersa ad fluuium talib. orsa loqui est.
 Vistula diues aqua, fluuiorum Vistula ocelle,
 Quoscunque Arctoo despicit Ursa polo.
 Quae tibiserta prius, floresq; offerre solebam,
 Illa ego Vanda tuis cognita fluminibus,

Nunc pro pallenti Viola, croceoq; hyacintho,
 Hæc spolia in ripis figo cruenta tuis.
 Deuicti monumentum hostis, temeraria qui in me
 Demens inuitis mouerat arma diis.
 Et quam non potuit prece flectere, cogere ferro
 Tentauit frustra, cum exitioq; suo.
 Et nunc ille serox iacet acri vulnere victus,
 At me fama alti tollit in astra poli.
 Dii, quorum auspiciis occurri hostilib. armis,
 Et verti in turpem signa inimica fugam,
 Non ego vos urgente metu coluisse, statimq;
 Neglexisse malis exonerata ferar:
 Sed quicquid demersa altis voui anxia curis,
 Fortunatam omnes persoluisse scient.
 Estne anima quicquam pretiosius? hanc ego vobis
 Vestro seruatam munere dono libens.
 Hæc ait, extremeq; ut stabat margine ripæ,
 Ultrò se in rapidas precipitauit aquas.
 Obstupuere omnes factum, gemituq; dolorem
 Testati, immeritas ungue scidere genas.
 Illam ceruleis excepit Vistula tectis,
 Et patrii iussit fluminis esse deam.
 Plebs rata mortalem corpus quæsiuit in undis,
 Ut daret extremo membra cremanda rogo.
 Spe frustrata dehinc tumultum congescit inanem,
 Vnamq; à Stygiis ter reuocauit aquis.

*Auditus clamor fundo alti fluminis imo,
Errorq̄ ille nouæ Naidi gratus erat.
Et tum nemo quidem lachrymas non fudit amaras,
Luxeruntq̄ illum & postera secla diem.
Extat adhuc laua monumentum hoc nobile ripa,
Qua Mogilanz liquidis Vistula lambit aquis.*

IO. COCHANOVII

Elegiarum liber II.

ELEGIA I.

*Il tam enixè unquam diuos sum, vita,
precarus,
Costum adolens sanctis, & piatura
focis:*

*Atque hoc, ut tecum possem omnes exi-
gere annos.*

Et colere aeterna fœdera amicitia.

Dum me post nunquam rediturum in luminis oras,

Sopisset somni desidis atra soror.

Nec tu omninò meum auersari visa es amorem,

Quin dederas animi pignora multa tui,

Credere uti possem diis exaudita fuisse

Vota mea, atque pias non periisse preces.

Huius te, ut video saties iam cepit amoris,

Et noua sunt animo tedia oborta tuo.

Cuiq; locus princeps fuit antehac semper apud te,

Spretus in extremo nunc ego resto gradu.

O leuitate tua multum, dolitura puella;

Nam mihi ita infensos non reor esse deos.

Ut caput iniusto nequeam subducere regno;

Hoc ipsum quamuis absque dolore meo.

Conſieri haud poſſit: Sed enim omnem iniuria amorem,
 Et quatinus veteres ſoluit amicitias.
 Felle carere ferunt, irarum ſede, columbas,
 Hoſtem leſa tamen pungit & illa ſuum.
 Multa tua in me extant immitia, ſeu aq̄ facta,
 Multa dolenda mihi, multa pudenda tibi.
 Quae tamen omnia amor concoxit, Lydia, noſter,
 Corde nec eſt paſſus fixa manere meo.
 Quin pœnas etiam, quae te periura manebant,
 Optavi in noſtrum ſepè redire caput.
 Et quoties tonuit, voti mihi conſcius huus,
 Vtrò arbitrabar me Iouis igne peti.
 Decretumq̄ mihi fuit omninò, improba, pro te
 Per Stygis horrendos velificare lacus.
 Nec, ſi tu fueras in nos ingrata futura,
 Credebam oſuros & pia facta deos.
 Auſa mori Alceſtis pro coniuge redita vita eſt,
 Et durum inuita morte rediuit iter.
 At te nec pietas mea, nec conſtantia flexit,
 In rectam ut velles verſa redire viam.
 Troinde iuuenta tuas dum pinget florida malas,
 Atq̄ hic in nitido manſerit ore color:
 Copia amatorum nullo tibi tempore deêrit,
 Et tua ſat mæchis eſt calitura domus:
 Qui te verò ita amet, te ſit contentus ut una,
 Et tuus extremos perſtet ad uſq̄, rogos,

*Haud facile inuenias: qua tu post Verba, dolore
Docta tuo, dices Vera fuisse nimis.*

ELEGIA II.

BAcche, tuus vates tibi supplicat: aspice quæso,
Immitis quo me torreat igne Venus.

*Aspice sed facilis, cordisq; incendia sedit:
Sæpe tua imbellis cornua fugit Amor.*

*Tu curas abigis, tu vanos temnere fastus,
Et calcare doces diuitioris opes.*

*Tu timidis animum, tu ignauis arma ministras,
Tu regis incautos per loca iniqua pedes.*

*Huc calices crebros infer puer, huc age lymphas:
Sed lymphas alius porrige, Vina mihi.*

*Vina mihi, & nexas fragranti flore corollis,
Ah pereat si quem sobria Vita iuuat.*

*Non ego, cum moriar, sertis volo cingier vllis,
Tum mihi nec flores, tum neq; Vina date.*

*Vina mihi, & flores vino date: cum semel Orcum
Attigero, puluis munera vestra bibet.*

*Vita breuis longam spem non amat: abiice curas
Qui sapis: effusis labitur annus equis.*

*Quàm citò prona vagum descendunt flumina in equor:
Quàm citò terra suas florida perdit opes.*

*Quàm citò Phœbea nox lampade pulsa recedit,
Quàm citò non segnis surgit, abitq; dies:*

Tam fugi-

Tam fugiunt anni, properatq; volatile tempus,
 Nec cuiquam certum est, quid ferat hora sequens.
 Dura puella vale: te nec mea flectere Musa,
 Nec potuit vel Amor, vel mea rara fides.
 Et mihi mens hæc est, nec iam seruire superbae,
 Nec consecrari, quæ me inimica fugit.
 Forsitan inueniam, quæ pluris me æstimet: at tu
 Serò, sed agnosces damna aliquando tua.
 Hei mihi, quid dixi? quò me malus impulit error?
 Ten' ego vel possim, vel caruisse velim?
 O dulces somni, dulcis mora, vosq; beate
 Noctes, cum gremio me fouet illa suo.
 Sed cur interea calicem mihi nemo propinat:
 Vnde istos Curios, Fabriciosq; nouos?
 Nonne audiuiſtis etiam ipsum aliquando Catonem
 Indulſiſſe iocis, & caluisse mero?
 Iam veniet Bacchus: Bacchi certamina quisquis
 Fugerit, iratum sentiet ille deum.
 Non frustra tenera præcendit cornua fronte:
 Cornua, si sapitis, ista cauete viri.
 Præcipue quem pulchra domi manet Uxor, & intra
 Limina deserti sola cubat thalami.
 Iamq; olim & nautas mutarat piscibus, & nunc
 Si tibi non caueas, ex homine hircus eris.
 Bacche pater, te quæso, alios pete cornib. istis,
 Me sat habe donis permaduisse tuis.

LIBER II.
ELEGIA III.

41

Quid me tam variis torques, Amor improbe, curis,
Et rapidi huc illuc turbinis instar agis?

En qui succensus seua modò bile tumebam,

Et dominam iussi res sibi habere suas :

Deuouiq; caput diris, mea si leuis unquam

Limen ad infidum planta reuersa foret :

Nunc, eheu, pectus mordente iniuria eadem,

Hostibus incipio lenior esse meis.

Ingratisq; ultrò queror auribus, & manifestum

Defendi fictis crimen amo lachrymis.

Me me, ô quisquis ades, vinclis, oneraq; catena,

Me me extrà limen ne sine ferre pedem.

Ne quando innocuos tentem pulsare Quirites

Vacors, & saxis obuia quæq; petam.

Non quia non videam facinus me admittere dignum

Supplicio, ciuem si violare parem :

Sed quia nulla mei superant mihi frena regendi,

Nec possum damnis abstinuisse meis.

Duc, ô præclarum puer imperiosè triumphum,

Mens bona ab arce sua præcipitata ruit.

Tu terras omnes, tu frenas equora ponti,

Te rigidi manes, & Iouis aula tremit.

Ergo amissa semel incaute errore iuuentæ

Libertas nobis irreditura perit :

F

Vitaq;

Vitaq; sub domino exantlanda est omnis iniquo,
Nec dabitur fracto soluere colla iugo.

Ad saltem admissa caperet me obliuio culpa,
Ne simul odisse, & cogar amare simul.

Nunc me in diuersas raptari sentio partes,
Et surit in Venis iraq;, amorq; meis.

Hoc per tota nouem est porrectum iugera terra,
Fæcundo geminam pectore pascere auem.

Hoc saxo obniti est semper, semperq; relabi,
Hoc indefessa circumagi vsque rota.

Iam si quando mero curas expellere conor,
Qui una arsi, gemina mox cinefio face.

Seu noua mutatis consector gaudia flammis,
Nox equam prorsus non habet illa Cyprims.

Ibo quò me cunque pedes, & lumina ducent,
Fida sodalicij turba valet mei.

Ibo: sed facile est fugere Urbem & limina nota:
At quis tam pernix, se quoque ut effudiat?

Et tamen ire libet, meq; altis condere syluis:
Subueniunt animis tristib. illa loca.

Hic anium querulis resonat concentibus àer,
Hic vario tellus flore adoperta viret.

Hic pauidum exagitat leporem indefessa canum vis,
Et tenduntur apris retia syluicolis.

Eheu nulla mouent animum spectacula mæstum,
Infelix tacitis ossib. heret amor.

Urbem

Urbem reppetere est animus : concadite syluæ,
 Non nemora, aut fontes, non mihi rura placent.
 Sed ne Urbis ipsa quidem: nec denique Vita : proteruius
 Consilia inuoluit sic puer ille mea.

ELEGIA IV.

CVra pij vates diuūm sumus : aurea visa est
 Adstare in somnis hac mihi nocte Venus.
 Talem si Phrygia spectauit pastor in Ida,
 Nescio quid luno, quidue Minerua fremant.
 Ambrosium crinem radians astrinxerat aurum,
 Certabant geminis lumina syderibus.
 Purpureusq; color niueo permistus in ore,
 Auroræ facies exorientis erat.
 Aut cum flos roseus lacti puro innatat, aut cum
 Sidonio sparsum murice fulget ebur.
 Talis erat, talemq; mihi visa edere vocem est,
 Incumbens lecto nocte silente meo.
 Tu, si quisquam alius, poteras sapienter amare,
 Cuius tam longo pectus amore calet.
 Miles tibi assiduus animum durauit in armis,
 Intrepida raucas excipit aure tubas.
 Qui sepe indomitum curua rate proscidit equor,
 Securus tumidis nauita fertur aquis.
 At tu, captus uti nunc primum de grege taurus,
 Subtrahere adducto colla videre iugo.

Et leuiter districtus, amaris astra laceſſis
 Quæſtibus, & ſuperos improbus eſſe negas.
 Demens, ah demens, qui vento flante ſecundo
 Non videt alternas pone venire Vices.
 Nulli tam faciles fortuna aſpirat amores,
 Vt lachrymis aliquem non ſinat eſſe locum.
 Vt mille effugas mala, reſtant altera mille,
 Quæ tibi ſecurum ſollicitent animum.
 Ille ſapit, qui fert rectè, quod ferre neceſſe eſt,
 Nec ſua damnanois accumulât lachrymis.
 Quamquam ſi expendas aliorum incommoda amantum,
 Non dubito, felix quin videare tibi.
 Quàm multos cenſes apud Orci limina flere,
 Quos ingratus Amor ſuſtulit ante diem,
 Aut quibus eripuit ſedes malefidus auitas,
 Miſit & ignoti ſub titulum domini.
 At tua quàm facie præſtaus, tam peſtore miti eſt,
 Et te plus etiam, quàm merearis, amat.
 Sed tibi nulla pudica ſatis, nulla, improbe, caſta eſt,
 Sit licet Euadne, priſcaq; Penelope.
 Atqui non facibus ſuccenſis, non Hymenæo
 Deducente, tuum contigit illa torum:
 Sed ſurtim, & tacitis obrepsit ſola tenebris,
 Quodq; facit, nulla lege coacta facit.
 Hæc tu grato animo, ſi quid ſapis, accipe, nec plus
 Exige, quàm lecto debeat illa tuo.

Nam per-

Nam persuaderi quanquam tibi non sinis, illam
 Carp, infelicem mutuo amore tui:
 Hoc ab ea ferre es solitus tamen, improbe, quo plus
 Nullus quantumuis perditus optet amans.
 Hæc cum dixisset currum conscendit eburnum,
 Et dedit admisis aurea lora cygnis.
 Me quoq; destituit somnus, noxq; illa dolorem
 Nonnihil, & curas visa leuasse meas.

ELEGIA V.

Non ita solliciti sulcant Neptunia nauta
 AEquora, cum cæca sydera nocte latent.
 Nec fugiente die tanto mærore viator
 Errans in sylua carpitur Hercynia:
 Quantis nostra solent tabescere pectora curis,
 Cum fugis ex oculis, Lydia dura, meis.
 Tum mihi ne quicquam cælestia porrigat Hebe
 Pocula, ne quicquam pulset Apollo lyram.
 Omnia sunt ingrata tuo sine, Lydia, amore,
 Omnia sunt luctus, omnia sunt lachrymæ.
 Perfidus ille, meo quicumq; inuidit amori,
 Iratos habeat, quicquid ager, superos.
 Non incerta loquor: sæuo nunc ille dolore
 Saucius, indomitis nauigat æquoribus:
 Ingratiq; diu pœnas perpeffus amoris,
 Anticyram tandem per freta vasta petit.

O Neptune, tu si sunt rapida equora iuris,
 Cyaneis illam fige ratem scopulis.
 Fige: vel in medias luctantem coniice Syrtes,
 Alueus insidum continet ille caput.
 Me Venus edocuit quosuis sufferre labores,
 Et mihi iam pridem nil in amore nouum est.
 Edidici hybernis pluuiam fundentib. Austris,
 Dormire ingratas frigidus ante fores.
 Et mihi promissas potiori cedere noctes,
 Et lachrymas siccis dissimulare genis.
 Lydia, te propter nihil est, quod ferre recusam,
 Seu faueas, seu tu sis inimica mihi.
 En agedum, saeuo mea pectora diuide ferro,
 Si merui, & si te vulnera nostra iuuant.
 Si neq; ego merui, nec tu quoq; sanguine gaudes,
 Quid me sollicitum lenta perire sinis?

ELEGIA VI.

Infaustus fuit ille dies, cum Lydia, primum
 Occurristi oculis aspicienda meis.
 Tunc ad aperta via est nostro tam longa dolori,
 Tum caepi infelix corde carere meo.
 Hei mihi, cur una, faciem cum forte tuerer,
 Non vidi mores, ingeniunq; tuum.
 Caecus Amor vetuit: sed caecus non fuit illo
 Tempore, cum palmam traderet ille tibi.

Mille alias inter : quarum celeberrima passim
 Tum dimanabat forma per ora virum.
 Tam constans esses, quàm forma, Lydia, prestas:
 Hæc facies alio pectore digna fuit.
 Digna fuit facies, in qua constantia maior,
 In qua certa fides, certus inesset amor.
 Forsan & hoc meritis debebas, improba, nostris,
 Obsequii velles si meminisse mei.
 Nunc oblita quidem es: sed quæ tibi suggerat olim
 Meq; meamq; fidem, venerit una dies.
 Venerit, utq; geras solidum sub pectore ferrum,
 Coget te inuitis illachrymare genis.
 Ast ego per medias fugiam te, perfida Syrtes,
 Quantumvis pelagi sauiat ira licet.
 Inuisos modò non videant mea lumina colles,
 Quò me cunque libet ventus, & æstus agant.
 Illic fortunamq; meam, tuaq; impia facta
 Fluctibus, & surdo conquerar usq; mari.
 Conquerar & scopulis: scopulos fortasse mouebo,
 Qui cor non potui, dura, mouere tuum.
 At vos AEolii verrentes æquora venti,
 Mergite me pelago, cum rediturus ero.

E L E G I A VII.

S Parge, puer, violas, & stactæ profer odores,
 Et remoue lymphas, & mihi funde merum.

Non

Non ego aquam, si sim malus usq; pòeta futurus,
 Sit licet Aonio fonte petita, bibam.
 Prome chelym, letis aptentur carmina neruis,
 Certum est hunc festos inter habere diem.
 Rex hodie Augustus Victricia signa reportans,
 Arctoïis rediit sospes ab equoribus.
 Acer ubi infestis Liuonem compulit armis,
 Ante triumphales procubuisset pedes.
 Legatis contra fas omne, humanaq; iura,
 Intulerat seuas perfidus ille manus.
 Quod facinus bello cum rex statuisset aperto
 Ulcisci, validam cogit & ille manum.
 Et prior in medijs procurrens equora campi,
 Acria magnanimo bella ciebat equo.
 Principiis dispar fuit exitus: ille modo asper
 Terga ferre ante tubam non reuocanda dedit.
 Ac velut, absentem, taurus cum prouocat hostem,
 Horrendum mugit, cornuaq; exacuit.
 Tum si montiuagum conspexit forte leonem,
 Oblitus pugna, corde tremente, fugit.
 Hæc facies Liuonis erat: stans equore aperto,
 Spirabat seuas, hoste morante, minas:
 Ut seges hastarum, veniensq; adparuit agmen,
 Ne tentare quidem prælia prima tulit.
 Sed veniam abiectis poscebat degener armis,
 Votaq; non surdos illa habuere deos.

Nam tu supplicib. pacem, Rex magne, dedisti,
 Inferior qualem non habiturus eras.
 Nec satis id duxti, socios ex hostibus Ultrò
 Fecisti, pro quèis bella cruenta geras.
 Clara Iagellonum soboles, quos fortib. armis
 Exuperas, placido vince quoque ingenio.
 Hac tuus arte pater cælo caput intulit alto:
 Non solum forti præstitit ille manu.
 Ut dextra metuendus erat, sic pectore lenis,
 Hoc neque Teuto, neq; hoc Prussia culta neget.
 Huius virtutes, exempla q; nota sequutus,
 In cælum rectam tu tibi sterne viam.
 Quæq; tibi florens in summa tradita pace est,
 Sarmatiæ præstes otia longa tuæ.
 Quodq; facis, patriis procul arce à finib. hostem,
 Trans Tanaimq; Scythas in sua regna fuga.
 Tace iugum indomitus consuescit ferre iuuençus,
 Et valido pinguem vomere scindit humum.
 Pace greges ouium per florida rura vagantur,
 Et rude pastoris carmen in ore sonat.
 Syluæ in agros cedunt, fruges pro glande leguntur,
 Oppida consurgunt, quæ cubuere feræ.
 Gymnasia, & campi iuuenum certamine florent,
 Priscæ artes redeunt, artificumq; seges.
 Pace nec Arctæos horrescit Musa pruinas:
 Ultima laus cui non erit illa tui.

Pirrhæ progenies, naturæ inimica, puella,
 Quæis sua forma odio est, & suus ore color.
 Quid iuuat immeritos calamistris trere crines,
 Et variare noua lege subinde comam?
 Auribus Eoos appendere quidue lapillos,
 Et niueas gemmis irradiare manus?
 Quid iuuat, inquam, oculos nigra medicare sauiilla,
 Aut Crocodileo perlinere ora fimo?
 Quam natura ultro produxit, ea optima forma est,
 Dote sua quæuis culta puella sat est.
 Tam formosa manu satæ nunquam creuerit ornus,
 Atque ea, natiuo quæ uiret orta solo.
 Et silicum uenis erumpit amenior unda,
 Quam per defessos quæ uenit æcla tubos.
 Dicite, cum Venerem, aut lunonem pingit Apelles,
 Quæ simulachra animo tum gerit ille suo?
 Vosne, quibus lento facies nitet illita fūco,
 An quos commendat candor in ore suus?
 Sed pulchri tam acer nunquam obseruator Apelles,
 Nunquam Parrhasius, Protogenes uel fuit;
 Nec Paris ipse adeo, cui magne in ualibus Idæ
 Tres se aiunt nudas exhibuisse deas:
 Quam speculator Amor formarum est callidus; ut qui
 Non nisi formosas pulchrior ipse colat.

Quæ

Quà puer est igitur, florentes exigit annos,
 Nec sequitur spinas, cùm periere rosa.
 Quà nudus, odio fucata habet omnia: corq;
 Inprimis: nam plus pectora ficta nocent.
 Illius ad leges formam colitote, puella,
 Effigiemq; gerat, quàm pote, Amoris amans.
 Olim, cùm grauior vobis accesserit etas,
 Cœperit & niueas findere ruga genas.
 Olim ignoscat Amor, Vos (ni labor hic sit inanis)
 Omni ope pro Vestris dimicuisse bonis.
 Nunc facie illibata, & flore etatis in ipso
 Quis cerussatis vos præbet ire genis?
 Adde, quòd ante diem facies medicata senescit,
 Et teneram viciant acria philtra cutem.
 Quæq; expers fuci poterat formosa videri
 Ad puras flaui verticis usq; niues,
 Nunc medicamentis meliorem eneçta figuram
 Viginti exactis mensib. audit annus.
 Quæ cupit ergo diu, & verè formosa vocari,
 Ne formosa unquam plus satis esse velit.
 Sed naturali perstet contenta decore:
 Nescio quid præter formam in amore iuuat.

ELEGIA IX.

PArce queri fastum dura, Ligurine, Neere,
 In melius nostras vertet Amor lachrymas.

Instabile ingenium tribuit natura puellis,

Hic neq; amor certus, certa neq; ira manet.

Tu modo non cuius animi concede dolorem,

Improba ne lachrymis gaudeat illa tuis.

Disimula vultu, quamuis cor aestuet intus:

Hoc iuuat: hoc unum corda superba domat.

Nec tamen ingrata solus, Ligurine, puella,

Si te forte iuuat damna aliena, doles.

Nosq; utinam numero non censeremur in isto,

Hoc mihi, si cuiquam, iure Cythera daret.

Vni qui etatem potui seruire puella,

Quanta vix quisquam seruiit ante fide.

Sed sterili infelix mandavi semina terræ,

Et longè elusit spem seges illa meam.

Ergo deiecto quoties incedere vultu

Spectas in solis me, Ligurine, locis:

Non ego tum cæli sublimes metior orbes,

Nec studeo rapidi noscere solis iter.

Nec vaga crescentis contemplor cornua Lunæ,

Aut mundum ex atomis condo, Epicure, tuis:

Lydia me torquet, quæ nostri oblita suiq;

Audet nescio quem præposuisse mihi.

Lydia me torquet, quæ utrumvis dormit in aurem,

Sollicitant surdas cùm mea verba fores.

Sed puer hic geminis non frustra pingitur alis,

Errat, & instabilem quælibet in aura rapit.

Tu, qui

Tu, qui nunc regnas, vento ne fide secundo,
 Cras mea forsān erit, quæ modo tota tua est.

ELEGIA X.

Quid deploratæ produco tempora vitæ,
 Et graue in occulto pectore vulnus alo?
 Saxa magis pronum est, & duras flectere cautes,
 Quam domina mentem perdomuisse meæ.
 Donec spes aderat melius fore, pectore firmo,
 Quicquid iussisset fors inimica, tuli.
 Nunc confecta sua quasi spes quoq; cassa senecta
 Languet: ea extincta viuere pœna mihi est.
 Cur moror aut rapidas præceps dare corpus in undas,
 Aut rigido infelix ensẽ aperire latus?
 Inueteratum aliter non est deponere amorem,
 Vna super tanti est hæc medicina mali.
 Sed neq; tu cineri insultabis, perfida nostro,
 Namq; tibi hæc eadem fata minatur Amor.
 Quemq; tuo statu nigro demiseris Orco,
 Hunc miserata super mortua & ipsa cades.
 Callirhœe immiti maclanda erat hostia Baccho,
 Ni quem sacra suo sisteret illa loco.
 Hic qui pro misera letum perferre puella
 Vellet, nec frater, nec soror ulla fuit.
 Solus amans, quamuis frustra, & despectus amasset,
 Pensauit iugulo fata aliena suo.

Quod factum illa tuens, serò infelicis amantis
 Obsequia agnoscens, egregiamq; fidem:
 Pectore transfixo super exanimem reuoluta est,
 Alteraq; ante aras victima tristè ruit.
 Ergo ego præcoci moriar: sauisissima, fato,
 Inuidiamq; necis tu subitura mea es.
 Sanè equidem moriar: sed nec tibi longior etas
 Netur: mecum unà mors obeunda tibi est.
 Quòd si cunctere, & lucis tenearis amore,
 Tum faxo grauior sit nece vita tua.
 Nam siue optata iaceas deuicta quicte,
 Excutiam somnos tactilis umbra tuos.
 Seu vigiles, ante ora tibi obuersabor apertus,
 Et quocunq; ieris offeus ibo comes.
 Interdum occultus clara te voce ciebo,
 Interdum & plagas experiere meas.
 Tum tu præteritos damnabis conscia fastus,
 Plorabisq; mea causa fuisse necis.
 Tum manes placare meos, lustrareq; puro
 Sulphure deuotos aggrediere lares.
 Nequiquam: magni siquidem rea criminis, Orco
 Sontem animam debes, sacrilegumq; caput.
 Illic neglecto pœnas dabis, improba, amori,
 Illic fert meriti premia quisq; sui.
 Illic sopitos ausè iugulare maritos,
 Bellides aternis colla premuntur aquis.

Illic Ixion Iouis insidiatus amori,
 Districtus rapida vertitur orbe rota.
 Sisyphus ingenti saxo oblectatur, at illud
 A summo montis vertice ad ima redit.
 Corpore tota nouem complexus iugera, auaram
 Fecundo Tytius pectore pascit auem.
 Illic te sistas & tu periura necesse est,
 Auctura infames umbra nocens numeros.
 At me, qui ad Stygias descendo innoxius undas,
 Consecrata piis manib. arua manent.
 Nullus ubi auditur luctus, nulliq. labores,
 Sed choreæ, & cantus, & ioca amœna vigent.
 Hic densò in populo, superata Leucade Sappho,
 Mellifluis dulces fundit ab ore sonos.
 Asidet huic viridi præcinctus tempora lauro,
 Orpheus, & cytharæ fila canora mouet.
 Asidet & Latij lumen Lucretius orbis,
 Contra, quàm chartis prodidit ipse suis.
 Adstant mille alii, fugientes tædia vite,
 Qui manib. debent ultima fata suis.
 Hæc loca me acceptura, diem cum clausero summum,
 Spem mihi dat pietas, integritasq. mea.
 Ne mihi, ne placeat sapientia, funere eodem
 Impia quæ corpus stingui, animumq. putat.
 Immunesq. deos habitare suprâ etheris oras,
 Resq. hominum casu, non ratione regi.

Umbra.

*Umbra suo quoties sedit manifesta sepulchro,
 Verbaq; non dubio fudit aperta sono.
 Per purum quoties deus aethera praepeete curru
 Intonuit q; vehens, admonuitq; sui.
 Ille domat magnis confisum viribus, ille
 Adflictum terræ lucida ad astra vehit.*

E L E G I A X I.

AB Ioue Mæonides mitti quoque somnia dixit:
*Ab Ioue credo mihi somnia missa mea.
 Nox erat, & passim per terras fusa iacebant
 Corpora, fossa pigro corda fouente deo.
 At mea peruigiles mordebant pectora curæ,
 Somno sollicitum defugiente torum.
 Tandem surgentis cum fulsit lucida Phæbi
 Lampas, complexa est me quoq; sera quies.
 Hic mihi se in somnis humana maior imago
 Exhibuit specie: credo fuisse deum.
 Hic me ita compellat, Vin' tu, inquit, compede fracta,
 Et tandem excusso liber abire iugo:
 An carpi mauis eternis pectora curis,
 Et miser in duro viuere seruitio?
 Si bene pertesum est domina crudelis, & arcto
 Exolui nodo cor aliquando cupis,
 Me sequere, assertor veni tuus: Annuo dictis,
 Et præcedentem corde volente sequor.*

Ire mihi

Ire mihi interdum pedibus, quandoq; Videbar
 Nare supra terram more Volantis avis.
 Ergo nihil cunctati in montem euasimus altum,
 Porrectus rapidis imminet ille fretis.
 Hic me dux rursus meus ille affatur: habesne
 Dicere, fixa quibus stet tua planta locis?
 Leucates mons hic antiquo nomine fertur,
 Hosq; vocat fluctus nauita Leucadios.
 Legem disce loci: longi quem tedet amoris,
 Hinc salit, & victo sospes amore redit.
 Deucalion testis, qui Pirrha incessus amore
 Hinc se iecit, & iis est reuelatus aquis.
 Fecit idem Cephalus: Cephalo quoq; saltus hic idem
 Profuit, & mersus pectore fugit amor.
 Tu quoq; ne dubita placidis te credere ventis,
 Hoc saltu nulli fas periisse viro est.
 Cessas? at quò sis audentior, hinc quoq; dici
 Dux tuus haud reuuo, tu comitare ducem.
 Hac fatus saltum ipse dedit, meq; impulit una:
 Dum cado, visa mihi dispulit illa metus.
 Hic mihi cor trepidare illo ex terrore videres,
 Et sudare artus, & riguisse comam.
 Vt me collegi, sensumq; animumq; recepi,
 Somniaq; expandi terq; quaterq; mea:
 O gemitus miserate meos, quicumq; deorum es,
 Sis, inquam, felix, & rata visa face.

Dijs haud auersis etiam per somnia fas est
 Desungi. fati sorte premente grauis.
 Cum maectanda esset casta Iphianassa Diane,
 Virgo volente dea cade redempta fera est.
 Virgo redempta fera est: me saltu somnia soluant,
 Victus & Actea sit meus ignis aqua.
 Tu quoque ceruleis dea prognata equoris undis,
 Incipe iam lachrymis equior esse meis.
 Incipe presidium lenti deducere amoris
 Corde meo, atque alio traice signa tua.
 Pars quota, diua, tuis liber decessero regnis,
 Sic gutta Ionio deperit una mari.
 Namq; tibi noua plebs semper, semperq; iuuentus
 Succrescit, qua ultro sub tua iura venit.
 Hinc tu supplementa pete, hos fulgentib. armis
 Cinge, doceq; artes imperiosa tuas.
 Me veterantum, hostisq; etiamnum cuspide fixum
 Fas sit ad antiquos arma referre lares.
 Nunc domitus longo Caesar quoque dicitur euo
 Sceptra senescenti deposuisse manu.
 Et frena imperij fratri celsisse regendi,
 Ipse senectuti consoluisse sua.
 Qualis ubi extremam videt aduentare senectam,
 Abstinet Elæo puluere fortis equus:
 Ne partam amittat laudem: palmasq; priores,
 Quas meruit campis victor Olympiacis.

O pater, ô rerum columen sublime cadentium,
 O armis nunquam debilitata manus.
 Tu priscam imperij maiestatemq̃, decusq̃
 Consilijs poteras restituïsse tuis.
 Tu Rhenum, & fractis domuisti cornib. Albim,
 Cum supra ripas iret Uterq̃ suas.
 Idem veliferas duxti trans equora classes,
 Et posuisti Afro clara trophæa solo.
 Ultraq̃ Herculeas findens. Vada salsa columnas,
 Iunxisti imperio regna remota tuo.
 Tu bello inuictus: tu clemens hostib. ipsis,
 Non Gallus, non hoc Saxo negare potest.
 Nunc Vita, laudisq̃ satur suprema quieto,
 Expectas animo fata, diemq̃ tuum,
 Qui te haud inuitum mortali hoc carcere soluat,
 Et nitida summi sistat in arce poli.
 Magnus ubi Alcides, ubi Liber, ubi ipse Quirinus
 Purpureo succo nectaris ore bibunt.
 At nos nec senium, tua nec deflebimus ossa,
 Nam meritis viues omnia secla tuis.

IO. COCHANOVII

Elegiarum liber III.

ELEGIA I.

*R*rsus ad arma redis pharetrati mater A-
moris,

Nulla tibi mecum pax diuturna
placet.

Vix bene conualuit primo de vulnere
pectus,

En iterum saeuus cor mihi fixit Amor.

Parce, precor, prima ludum reuocare iuuenta,
Insanisse semel sit, Cytheraa satis.

Non ego dum lucem cristatus prouocet ales,
Aptus ad oclusas iam vigilare fores.

Calcibus aut crebris inimicos tundere postes,
Et nunc blandicias, nunc adhibere minas.

Hac fieri potuere olim, maturior aetas
His alios mores postulat, & studia.

Ecce parat bellum Riphais flebile Moschis,
Et pia pro sociis Rex meus arma mouet.

Flos illum Arctoe pubis comitatur euntem,
Sub pedibusq; virum conscia mugit humus.

Iamne tibi ad liquidas commissa Borysthenis undas
Exciderant animo praelia, Mosche ferox?

Nec.

Nec Starodubæas meministi, perditæ, clades :
 Atqui putris adhuc ossibus albet humus.
 Flecte pedem retro, si quid sapias : ille tibi idem,
 A quo iam totius victus es, hostis adest.
 Nec numero confide, aut turbæ ductor inerti :
 Fortis querenda est, non numerosa manus.
 At mihi nil opus est externum querere bellum,
 Intus adest hostis, qui mea corda ferit.
 Hic male defendit clypeus, male tela, male enses,
 Nec profunt vires, nec ratio ulla fugæ est.
 Tu tamen, o pro qua bellum gerit ipsa Dione,
 Pasiphile, paci non inimica veni.
 Non ego sum ex illis, qui dum potiantur amore,
 Fallendos adhibent in sua vota deos.
 Fraus mihi nulla placet : falsò periuria amantum,
 Iactatur surda negligere aure deus.
 Tu mihi, si tantum non dedignaris amari,
 Usq; ad supremos cura fatura rogos.
 Tu domui presis, tibi res mea seruiat uni :
 Quantulacunq; quidem est, seruiat illa tibi.
 Nauiget alter Athon, pedibus mare calcet equorum,
 Ebibat & flumens, si libet, & maria.
 Dum modò tu faueas, dum sit tibi mutua nostri
 Cura, nihil regum splendida sceptram moror.
 Tecum nec duro glebas inuertere aratro,
 Nec graue pascentes sit comitare greges.

Quid me perpetuis iuuat emptæ pecuniæ curis?
 Aut quid Erythraeo concha reperta salo?
 Sollicitis animis auri vis nulla medetur,
 Omniaq; incerto fors leuis orbe rotat.
 Tecum, Pasiphile, liceat mihi viuere, & olim
 In gremio vitam deposuisse tuo.

ELEGIA II.

Non ego cœlestes animos, fatiq; laboro
 Conscia, Myscoui, sydera nosse mei.
 Vel non consultis manifestè cernitur astris
 Occasum fato quenq; manere suum.
 Scrutari ulterius neque fortasse expedit, & dii
 Nota homini nolunt consilia esse sua.
 Vt cumq; appropere vitæ mihi ponere finem,
 Spes non præuertet mors inopina meas.
 Non ego magna auido concepi pectore regna,
 Sollicitant altos nec mea vota deos.
 Paupertas mihi chara mea est: hac gaudeo tanquam
 Si potiar regnis, Cræse beate, tuis.
 Qui volet obseruet cunctantum limina regum,
 Qui volet indomitum per mare lucra petat.
 Pauper ego modicam versabo vomere terram,
 Et iaciam sida semina certa manu.
 Spe fruuar interea, donec flauentia messor
 Falce sub æstiuum demetat arua canem.

Dii, quibus agrestes libamus dona coloni.

Custodite mei iugera pauca soli.

Ne teneras fruges immitia frigora ledant,

Neu rapidi Soles, neu nimia humber aqua.

Sed quæ mollitis credentur semina sulcis,

Restituat magno sænore gratus ager.

Ac mihi tum pleno confusus deniq; aceruo,

Securum sedeat rusticus ante focum.

Et consueta agitet festa conuiuia luce,

Nec pudeat potos non bene ferre pedes.

Huc, si quando uoles Urbis vitare tumultus,

Myscoui, rapidis effeda flecte rotis.

Liminaq; exigui diues ne despice tecti:

Absq; suo non est & casa parua Lare.

Auro conspicuos alibi mirabere postes,

Parrhasiūq; manum, uinaq; signa Scopæ.

Hic te blanda quies, hęc atia longa manebunt,

Et faciles mensæ, nec male gratus ager.

Hic dulces auium cantus, auræq; salubres,

Perspicuiq; lacus, Umbri ferumq; nemus.

Hic & Pan facilis: seu ponere retia ceruis,

Seu calamo ignaram figere malis auem.

Pasiphile in totum quicquid congesserit annum,

Effundet paruos te subeunte Lares.

Cænantisq; tuos seruabit sedula nutus,

Et tibi libato uina dabit calice.

Et pau-

Et paupertati veniam petet ore pudenti,
 Adpositura ipsam, si foret, ambrosiam.
 Non male vixerunt & tum, quo tempore terris
 Nullus adhuc auri diuitis usus erat.
 Nemo potens, pauperue fuit: iustissima victum
 Omnib. ex æquo sufficiebat humus.
 Lis nulla ambiguus de finib. iraq; nulla,
 Nec celeres hasta nec ferus ensis erat.
 Sed postquam in lucem malefidum prodiit aurum,
 Prodiit & scelerum mater auaricia.
 Hinc sublata fides: subierunt furta, rapinae,
 Insidia, fraudes, toxica, bella, neces.
 At mihi paupertas vel ob hoc laudanda videtur,
 Quod nec fur illi, nec ferus hostis obest.
 Noctiuagos inter vadit securi latrones,
 Nullas insidias, nullaq; damna timet.
 Deniq; nec mortem: nec enim, quæ linquere durum est,
 Regna sibi, aut magnas accumularat opes.

E L E G I A III.

Vllane mi est oritura dies tam candida, cum tu
 In gremium venias, pulchra puella, meum?
 An frustra spero, & superis vota irrita iacto?
 Tu verò alterius cura futura viri es.
 Ante lapis fiam precor, & vento obuia cautes,
 Aures quàm rumor vulneret ille meas.

Vt volee

Ut uolet obsistat fors nostris inuida ceptis,
 Ne tantum assensu me premat illa tuo.
 Hac ego spe curas, & vitam tempero amaram,
 Quæ mihi si eripitur, vita quoque eripitur.
 Alter opes cumulat, congestoq; incubat auro,
 Alter ab emerito magnus honore venit.
 Ille refert clarum deuictio ex hoste triumphum,
 Eloquii fretus virib. ille jui est.
 Cuncta ego postposui sperato, lux mea, amori,
 Tu mihi opes, tu laus, tu mihi sola decus.
 Multa quidem misero timeas in amore necesse est,
 Sed nihil ut timeas, ipsa molesta mora est.
 Annum non cursu metimur Solis amantes,
 Aut picti obliquo tramite signiferi :
 Hora anni instar habet : ut mirum non sit amantes
 Pallere, atq; albis ante diem ire comis.
 At tu, quæ nostrum potes una leuare laborem,
 Ne me tam longa perde, puella, mora.
 Inuideant licet, atq; adeo rumpantur iniqui,
 Si modo tu una faues, res mea tuta sat est.
 Vna faue tantum : frustra pugnatur Amori,
 Non erit infectum, quod fieri ille uolet.
 Formosam pulcher Zariadres arsit Odatim,
 Quam tantum in somnis uiderat ante puer.
 Arsit Odatis item forma insignem Zariadrem,
 Quem tantum in somnis uiderat ipsa quoque.

Ardebant paribus flammis, spaciisq; locorum.

Disiunctos animis consociarat Amor.

Regium utriq; genus : rex ortam regib. ambit,

Unica sollicito nata erat illa patri.

Hoc nocuit : pater externos spreuit Hymenaeos,

Anata impatiens dissitus esse sua.

Ergo sibi generum propiorem adsciscere querit,

Ad socieri semper qui queat esse latus.

Sperat idem natæ cordi fore : nescius illam.

Despecti iuuenis clam lachrymare vicem.

Nec mora, adornari medijs conuiuia tectis

Promiq; aulea, & gemmea vasa iubet.

Principibusq; viris, & regni flore vocato,

Hac nuptura, inquit, filia nostra die est.

Quare hilares, letiq; toris discumbite pictis :

De genero verbum non facit ille suo.

Virgo quoq; ignorat sponsum : flens perdita crinem

Comit : flens pictos induiturq; sinus.

Interea dapibus mensæ cyatisq; struuntur,

Argentumq; canit carmen eburna chelys.

Postquam prima fames, & amor dape victus edendi,

Sponsa accersitur, femineusq; chorus.

Contremuit virgo, & magis ipso expalluit auro,

Aurib. ut timidis iussa paterna bibit.

Surge, patriq; volens morem gere : non feret ille

Ferreus inuiso te sociare viro.

Surgit,

Surgit, cunctantiq; mouet Vestigia passu,

Ignotosq; pudens sistitur ante viros.

Qualis matutina vagi prænuntia Solis

Eoo surgens cardine stella nitet.

Assurgunt proceres, formæ & mirantur honorem:

Tum Rex complexus natam ea verba dedit.

Nata, tuis hæc sunt conuiuia vota Hymenæis:

Quare quæ dico, pectore conde tuo.

Hic iuuenum flos est, & regni gloria nostri,

Hos animo, atq; oculis perlege, nata, tuis.

Post phialam capito, & spumantem munere Bacchi,

Elige, cui tradas, vir sit ut ille tuus.

Hæc pater: illa oculos circumfert egra dolentes,

Toto animo pendens è Zariadre suo.

Ad quem clam puerum præmiserat anxia fidum

Extremi. Ut ne esset nescius ille mali.

Ad Tanaim iuuenis tum castra ignarus habebat,

Cùm tetrici didicit tristia cæpta senis.

Nec mora, currus equis committitur: arduus ipse

Hortatu celeres, & stimulo urget equos.

Quadrupedes rapido properant violentius amni,

Pulueris insequitur cana procella rotas.

Iam Sol occiderat, cæliq; extrema rubebant,

Et prima obscuro nox agitabat equos.

Ipse quoque ad portas optatæ exponitur aula,

Et subit ignoto regia tecta pedes.

Atria collucent flammis, nox pellitur igni,
 Colloquiuq; Virum personat ampla domus.
 Vlla neque interea est cyathis mora: plurimus auro,
 Plurimus argento nat radiante deus.
 Spes iuuenum arrepta: votis cytheraea vocatur,
 Quaeq; praest castis regia luno toris.
 Ad pluteum lachrymis stillantib. anxia stabat
 Virgo, pigraniscens tristia vina manu.
 Postquam agnouit amans vultus per somnia visos,
 Proximus aduersum virginis ora stetit.
 Pone metum: tuus, inquit, Odati, adsum Zariadres,
 Ad vocem vultus sustulit illa suos.
 Formosumq; tuens iuuenem, atque habitu oris eodem,
 Noctu illa adparens qualis imago fuit:
 Gausa ex animo est, calicemq; illi obtulit aureum,
 Seq; haud inuitam praebuit ipsa rapi.
 Dum pater expectat, dum serui dicere mussant,
 Raptorem celeres abstuleratis equi.

E L E G I A I V.

Quartus, ni fallor, Tecini, hic vertitur annus,
 Externo ut longas ducis in orbe moras.
 Ne tamen ad patrios remeaueris ante penates,
 Quam fines magna videris Hesperia.
 Tu licet omne obeas iter experientis Ulissei,
 Erravit vasto quid tuo lustra mari:

Et qua

Et quæ Peliaca primus trabe nauit Iason,
 Dum petit auratæ nobile Vellus ouis :
 Cultius Ausonio nil Sol vagus aspicit orbe,
 Oceano surgens, Oceanumq; petens.
 Hæc neq; frigorib. loca, nec læduntur ab æstu,
 Flamma gelu, flammæ mista retundit hyems.
 Respondent sæcunda astris clementib. arua,
 Plurimaq; agricolis munera sponte ferunt.
 Hæc est pampineo tellus aptissima Baccho,
 Hic venit exiguo culta labore Ceres.
 Pomifera surgunt syluæ, passimq; per agros,
 Ostentat densas Pallados arbor opes.
 At cum Gorgoneum ferret caput æthere Perseus,
 Dirus in Ausoniam non pluit hymber humum.
 Quare hic nec longam tractu draco signat arenam,
 Nec sitit undantem torrida Dipsas aquam.
 Tingua non metuunt Ullos armenta leones,
 Carpunt securi pascua læta greges.
 Huc aptum accedit mutandis mercib. æquor,
 Quod latus Ausonij claudit utrumq; soli.
 Accedunt crebri portus : Vbi tutus iniquos
 Audit nauta Notos, horrisonumq; mare.
 Sed neq; ceruleis agros lambentia lymphis
 Flumina sæs fuerit præteruisse mihi.
 Et Tyrrhæna quidem Vulturinus in æquora præceps
 Labitur, et Sarnus, perspicuusq; Siler.

Tum Liris, tum Macra rapax, tum corniger Arnus
 Et mæstas voluens nunc Tyberinus aquas.
 Parte alia Adriacas late subit Ausidus undas,
 Et Senna, & sociis auclius Isaurus aquis.
 Et cum Crustumio velox fugiente Methaurus,
 Et qui fluminib. iura dat Erydanus.
 Adiice Benacum, piscosumq; adiice Larim,
 Iunctaq; Tyrrheno stagna Lucrina freto.
 Quid tibi nunc validis inclusas mœnibus urbes,
 Quidue tot egregios commemorem artifices:
 Quid tabulas, & signa? quid aurea templa deorum,
 Totue operum moles, Pyramidumq; minas?
 Hæc est illa parens Veterum memoranda Quiritum.
 Hæc virtutum altrix, imperiûq; domus.
 Hæc sortem domuit Pirrhum, Pœnumq; ferocem
 Fregit, & ingentem contudit Antiochum.
 Quaq; dies surgit, quaq; altis mergitur undis,
 Subiecit virgis omnia regna suis.
 Sed quid tempus edax longo non conficit ævo?
 Quid non vel summum carpit auara dies?
 Illa deum sedes, orbis caput, aurea Roma,
 Vix retinet nomen semisepulta suum.
 Nempe hæc humanis dicta est lex aspera rebus,
 Vt cum summa tenent, rursus ad ima ruant.
 Quod fatum Romam quoq; contigit: ut neq; regna,
 Urbesq; extrema morte vacare scias.

Fama tamen viget, & gestarum gloria rerum,
 Omnes per terras, & freta cuncta volat.
 Dumq̄ recurrentes voluet Sol igneus annos,
 Plenus Romani nominis orbis erit.
 Hæc tibi, Tecini, si quid generosa tueri
 Mens auct eximium, sunt peragrandæ loca.
 Quò cum peruenies, plura, & maiora videbis,
 Quam mea Musa rudis commemorare valet.
 Heu miserande puer, non tu amplius Itala regna,
 Aut patriæ aspicias arua beata tuæ.
 Nam cum promissam regum de sanguine sponsam
 Per maria alta petis, captus ab hoste fero es.
 Hinc dolor, hinc furia accensa infelicis amoris,
 Hinc mors præcipiti dira sequuta pede est.
 Non talem infelix mater te, nate, manebat,
 Vrgens in reditum munera cæpta tuum.
 Sed curru inuectum sublimi, unaq̄ puellam,
 Insignem, qualis trans mare digna peti.
 Nunc illa exangues artus fouet, ossaq̄ nuda,
 Et tibi pro thalamo tristia busta parat.
 Heu quò spes nostræ recidunt: quò pia vota!
 Tot bona tam paruo clausa iacent tumulo.

ELEGIA V.

EX Helicone tibi florentem apporto coronam,
 Padneui, Aonidum cura, meumq̄ decus.
 Fas mihi sit sacram pura contingere dextra
 Casariam, & merita cingere fronde caput.

Ecquis

*Ecquis in hoc hominum plausu, & clamore secundo
Expers letitiæ pectus habere potest?*

*Quis te, Padneui, cui sit tua cognita Virtus,
Non titulis auclum gaudeat esse nouis?*

*Ipse tuos equidem Titan visurus honores
Emicuit rapido purior Oceano.*

*Nulla diem obfuscet nubes, seramurmura cessant
Ventorum, & rauci concidit unda maris.*

*Rura vacant, posito requiescit taurus aratro,
Lux agitur cunctis nomine festa tuo.*

*Me quoq; nescio quis stimulat calor intus obortus
Lucem Pieriis hanc celebrare modis.*

*Næue loci ignarus delatus in auia turber,
Per planum Virtus me tua ducit iter:*

*Nocturnum veluti lumen, quod nauita seruans
Attigit incolumi littora tuta rate.*

*Nam tu non is eras, qui longo stemmate velles,
Aut sola niti nobilitate patrum:*

*Sed quàm conspicuus maiorum laude tuorum es,
Tam clarus meritis diceris ipse tuis.*

*Nec tu aliud versas animo noctesq;, diesq;,
Quàm decus, & patriæ commoda pulchra tuæ.*

*Discendi cupidus peragrasti plurima regna,
Nec te difficiles detinuere Via.*

*Quæq; aliis luxu, somnoq; effluxit inertis,
Artib. ingenuis culta iuuenta tibi est.*

Quòd

Quòd si antehac fuit ignotum quantum addita posset
 Ars etiam in summis efficere ingeniis:
 In te perspicuum est: quem mentis acumine forsan
 Atque parare aliquis, vincere nemo queat.
 Eloquio præstas Ithacum: neq; gratia maior
 Nestoris antiqui fluxit ab ore sacro.
 Ac veluti Tygres, & flumina Thracius Orpheus
 Aonia fertur detinuisse lyra:
 Sic tua mellifluis manans facundia verbis
 Quamlibet inuitos in sua vota rapit.
 Hac fretus venisti Italas orator ad Urbes,
 Et quæ magnanimi Cesaris aula patet.
 Atq; hæc suada tuo regnavit semper in ore,
 Ut fueris voti compos ubiq; tui.
 Sed neq; te belli prorsus fortuna manere
 Expertem passa est, militiæq; rudem.
 Nam cum succensus iusta rex maximus ira,
 Liuonum hostiles aggrederetur agros:
 Tu quoq; candentes aquilas, & signa sequutus
 Assidue fido iunctus eras lateri.
 Ergo te meritis Augustus honorib. ornat,
 Et nunc consiliis utitur ille tuis.
 Quàm verò humanum, quàm te mitem, atq; benignum.
 Fortuna summa celsus in arce geras:
 Expertos audire iuuat: ut cetera tantum
 Admirari homines, hoc & amare scias.

Sed me deficiet latus, & vox ipsa, priusquam
 Rite queam laudes enumerare tuas.
 Nec mea Musa potest tantum se attollere in auras,
 Ut virtute tua non eat inferior.
 Quare illud restat, delatos ut tibi honores,
 Padneui, faustis accipias auihus.
 Te salice euinctus flauos pater Istula crines,
 Iam pridem vitreo latus, ab amne vocat.
 Amplius o Padneui, hominum ne vota morare,
 Præmia pro meritis digna habiturus, ades.
 Te Craci media urbe manet pulcherrima sedes,
 Et vinctura tuas stemmata sacra comas.
 Te cupiunt spectare boni: tibi debita plenis
 Maiades Istuleæ dona ferunt calathis.
 Omnia virtuti debes: nil contulit in te,
 Amisissis colitur quæ dea luminibus.
 Quæq; arte est tibi partus honos, retinendus eadem est.
 Nec tibi, Padneui, degeneri esse licet.
 Inuigila, immitesq; lupos ab ouilibus arce,
 Insita quos rabies exstimulatq; fames.
 Pacem redde bonis: pacis Deus autor, at omne
 Discidium populis ex Acheronte venit.
 Dixerat: nuda statim dextra leuâq; recessit,
 Et visa accepto est intumuisse deo.

E L E G I A VI.

Quam,

Quam, mea vita, diu questus iterabis amarus?

Albentes lachrymis insiciesq; genas?

Sanguis hic est noster, tua quem lachrymosa remittis.

Lumina: quò manant purpurea ora tua.

Nox, atq; astrorum picto seges aurea cælo

Testis, amore mihi nil prius esse tuo.

Nec si Heroïnas adducant secula priscas,

Te præter cordi chara sit Vlla meo.

Sed quicumq; ille est, qui, ficto crimine, apud te

Ausus, Vita, meam est insimulare fidem:

Te læsam haud doluit, sed nostrum inuidit amorem,

Deuotus fidis hostis amicitis.

Dignus, qui veros nunquam experiatur amicos,

Cuiq; Amor, & cui sit semper acerba Venus.

Quemq; die, ac noctu cuncti execrentur amantes,

Et cui non Vlla detur in Vrbe locus.

Ten' ego neglecta, alterius me dedere amori,

Et possim ignoto tradere colla iugo?

Nec tua me mansuetudo, moresq; modesti,

Aut teneat candor pectoris ille tui.

Nec, quod muneribus sæpe oppugnata potentum,

Aspernata meam non es amicitiam.

Maluerisq; casa mecum requiescere in arcta,

Ostrino alterius quam recubare toro.

Tunc ego sim dignus suræ seruire Megaræ,

Pectereq; implicitas angue frequente comas.

Tunc sim Cyrcæo stabulari dignus in antro,
 Atq; in setosas degenerare feras.
 At tu mendaces ne admiseris aure susurros,
 Sed sine eos ventis trans maria alta rapi.
 Deq; fide nostra nihil addubitaucris unquam,
 Quæ fuit, hæc eadem est, atq; ea semper erit.
 Procridi credulitas nocuit sua: ne temere aurem
 Des cuiquam, Procris suspiciosa monet.
 Nec tu nos aliorum ex moribus æstima amantum,
 Quorum culpa ales fingitur ille puer.
 Quiq; velut pelagi fluctus, variantibus auris,
 Nunc hoc, nunc illud plangere littus amant:
 Diuiduum pectus natura mihi abnuvit: Una
 Hac arsurâ face est vitæq; morsq; mea.
 Quin ubi supremis moriens concessero fati,
 Cæca tui oblitus non ego regna petam.
 Philacide potuit vitam, non quirit amorem
 Eripere, hostili mors inimica manu.
 Nam Stygias vâlles, nigrasq; emensa paludes,
 Nocturna AEmoniam venerat umbra domum.
 Uberibusq; fluens lachrymis tibi, Laodameia
 Infelix, fata est questus acerba sua.
 Prensatusq; manu semper, nebulae instar inanis,
 Elusit tactus stridula imago tuos.
 Sic neq; morte ipsa curas finimus amoris,
 Et vetus obscuris manibus ignis inest.

ELEGIA VII.

Quantum, Oſſolini, tibi debeo, ſi cupiam vel
 Maximè, opis non eſt perſoluiſſe meæ.
 Idq̄, fatebuntur noſtræ ſine fine Camæna,
 Intima dum ſanguis nutriet oſſa mea.
 Tu quoq̄, ſi fas eſt, cum me mea fata vocabunt,
 Hæc ſuperèſſe mihi carmina, Muſa, velis.
 Ne veniens ætas ſtudio illius, & benefacta
 Ignoret, ſed eum ſama loquatur anus.
 Nam cum me duplex peſtis ſubito inuaſiſſet,
 Duraq̄, paupertas, nec tolerandus Amor,
 Ille laboranti ſuccurrit primus amico,
 Nec me eſt in duris paſſus egere locis.
 Tentavitq̄, vias omnes, ſi forte mederi
 Errori poſſet, ſtultitiæq̄, meæ:
 Sed tum tanta meas torrebat flamma medullas,
 Quanta aut AEtna ardens, aut Aponi vnda calet.
 Ac veluti loton guſtaſſem, herbasq̄, tenaces,
 Nulla mihi in patriam cura redire fuit.
 Te quoque captum aiunt formæ mortalis amore
 Pauiſſe indormitas, pulcher Apollo, boues.
 At certè herbarum vires, artemq̄, tenebas,
 Quæ curat morbos, corporaq̄, egra leuat.
 Scilicet inuenias cunctis medicamina morbis,
 Solus Amor medica non releuatur ope.

Atq; aliquis Delphos scitatum oracula venit,
 At tu habitas vilem, rustice Phæbe, casam.
 Quo minus AEmonius fuerit culpandus Achilles,
 Quem hic idem erepta coniuge torsit Amor.
 An quia, perside, ait, rerum tibi credita summa est,
 Formosus idèo solus, Atrida, seres?
 Et repetet raptas communi Gracia bello,
 Te duce erit licitum nemini habere suam.
 Ecce serox Hector toto dat funera campo,
 Spemq; rates, reditus igne cremare parat.
 Quin prohibes, flammæ, & seuum comprimis hostem,
 An tantum in socios, improbe, fortis eris?
 Talibus AEacides ira stimulante fremebat:
 Dardanidis vires Iuppiter ipse dabat.
 Iamq; Manatiades, sortem mentitus Achillem,
 Constiterat campo, terrueratq; Phryges.
 Sed malè successere doli: nam, ceu cadit ingens
 Turris, ita Hectoræa corruit ille manu.
 Hostibus ex mediis vix corpus triste relatum est,
 Arma tulit victor, munera rara deum.
 Fleuit Pelides amisso tristis amico,
 Sed cæsum vlcisci non finit ira vetus.
 Nec prius Hector humum morituro dente momordit,
 Barbara quàm domino serua remissa suo est.
 Ergo si reges, magniq; Heròes amarunt,
 Qualis amantis erit culpa putanda mea?

Cuius non galea teritur coma flava corusca,
 Sed molles hedera circumiere caput.
 Nam cui non potuit deus huic quo obsistere pacto
 Mortali gemitus semine possit homo?
 Nunc ad te redeo, cui me hoc detexere munus,
 Grati animi indicium, Pieris alma iubet.
 Dignus eras gemmis extremo Oriente petitis,
 Cuiq; aurum pleno mitteret amne Tagus.
 Dignus Parrhasii tabulis, & Mentoris ære,
 Quas prisca obstupuit Græcia delicias.
 Sed bene consuluit rebus fortuna pusillis,
 Ut quæ ego non habeam, tu iis quoq; non egeas.
 Ergo quibus gaudes, quæ me quoq; mittere fas est,
 Carmina pro magnis accipe muneribus.
 Pyramidas alii statuunt, statuuntq; Colossos,
 Incidant duris nomina marmoribus.
 Saxa ruent annis, consumet marmora tempus,
 Musarum nescit gloria sola mori.

ELEGIA VIII.

T Am longè distas à nostris, Calore, terris,
 Ut te hæc lecturum vix aliquando putem.
 Si quisquam tamen Arctois progressus ab oris,
 Continget fausto littora vestra pede:
 Ille ut nulla meæ reddat tibi carmina Musæ,
 Saltem in te nostri testis amoris erit.

Et Liger, & Rhodanus nostrum sensere dolorem,
 Cum liquenda mihi Gallica regna forent.
 Sed domus infelix utroq; orbata parente,
 Clara me in patriam voce vocabat humum.
 Ne si cessassem paulum, velut alter Ulysses,
 Cum vetulo quererer post mea damna cane.
 Sed si Rhipæos ultra quoq; Carole, montes
 Submouear, tecum pectore semper ero.
 Nam mihi magnus amor, tuaq; est perspecta voluntas,
 Hospes in externis dum vagus erro locis.
 Te duce Aquitanos, & Belgica vidimus arua,
 Extremoq; sitam littore Massiliam,
 Celtarumq; domos: Et quæ magne infuit urbi
 Ceruleus rapidis Sequana vorticibus.
 Hic illum patrio modulantem carmina plectro
 Ronsardum vidi, nec minus obstupui,
 Quàm si Thebanos ponentem Amphionamuros,
 Orpheæue audissem, Phæbigenamue Linum.
 Delinita suos inhibebant flumina cursus,
 Saxaq; ad insolitos exiluire sonos.
 Ille deum laudes, & pulchre commoda pacis
 Sublato æthereis Marte canebat equis.
 At nunc Herrico crudeli morte perempto,
 Quas illum credam disfluere in lachrymas?
 Non ita Cecropiis Ithylum mæstissima syluis
 Attica plorat auis, nec moribundus olor.

Ergo cum toties fortunam expertus *Utramq̃,*
Gesseris audaci, maxima bella manu.
 Cum te in confertos toties immiseris hostes,
Tela pepercerunt, Rex animose, tibi.
 Nunc pace in media, cum ludicra bella cieres,
Raptus es ad Stygias sanguinolentus aquas.
 Nam caua qua spatium lumen galea accipit arcto,
Dira tibi aduersum perculit hasta caput.
 Quid sperare minus poteras, quam sine cruentis
Imposito bellis, seu per arma mori?
 Hostis nullus erat: sed nec prece victa, neq̃ auro
Nobiscum Clotho ferrea fœdus inicit.
 Cum primum celeri desunt sua vellera fusis,
Vnum impetrari non sinit illa diem.
 Quare si me humilem voluit fors inuida nasci,
Ditior ad Stygium non cupio ire forum.
 Nec superi inuideant, si cura liber ab omni,
Et positis viuam sollicitudinibus.
 Non curru, neq̃ equis cæcum veniemus ad Orcum,
Hic aurum, hic vestes, hic remanebit ebur.
 Nos nudi, atq̃ inopes fatali naue feremur,
Irus ubi Cræso cum locuplete sedet.

ELEGIA IX.

AN tu me cor habere putas, qui bella paranti
Imbelles versus dem, Radiuile tibi?

L

Aptior

Aptior ensi erat fortasse hoc tempore, & arma
 Qualia Pellide Mulciber antè dedit.
 At si quid Martem potis est ultra arma decere,
 Musa vel imprimis hoc statuenda loco est.
 Nam si nulla ferat præstans præconia virtus,
 Mercedem certè non tulit illa suam.
 Quid de tot spoliis magno nunc restat Atride,
 Eversa victor que tulit Urbe Phrygum?
 Omnia victa situ & longa periere senecta,
 Sola immortalis carmine fama viget.
 Quis Priamum, aut Priami natos, quis Nestora canum,
 Aiacesue duos nosset, & Antilochum?
 Inclita si docti siluisset Musa pœete:
 Fortes diis miscet Musa, vetatq; mori.
 Te quoq; nequaquam tacitum, Radiuile relinquet,
 Quisquis erit nostræ conditor historie.
 Nam dicenda ubi erunt magni connubia regis,
 Et nunc Augusto Cesar, & ante socer.
 Primus tu occures, quo conciliante Polonis
 Austria tam firmo fœdere iuncta fuit.
 Ille idem referens Liuonum hostilia tela,
 Non poterit nomen præteruisse tuum.
 Quantus & in Moschos ieris, cum barbarus hostis
 Deiectus magna spe, haud aliter fureret,
 Quàm Telamoniades olim, cum fortia magni
 Præcepta AËcida cerneret arma sibi.

Quòd si præſagus Vatem non fallit Apollo,
 Expectanda diu non erit illa dies.
 Cùm, veluti ceruus claris latratibus actus,
 Abiecto fugiet Moſchus iners clypeo.
 Non illum Tanais, Rhiphæaq; ſaxa tenebunt,
 Non freta perpetuo quæ abriguere gelu.
 Ac tum, quâ populos expers maris aſpicit Arctos,
 Omnia regis erunt ſub ditione mei.
 Te Radiuile manet victori debita laurus,
 Quam molli intexent Pierides hedera.

ELEGIA X.

I Nter tot, Myſcoui, equitum peditumq; cateruas,
 Obuia pontifici quæ tibi turba ſuo
 Proceſſit, cupiens optatos cernere Vultus,
 Et dulci affatu participare tuo:
 Idem me quoq; amor trans flumen Bugis amænum,
 Transq; tuum rorem, Viſtula magne tulit:
 Non grege ſeruorum, neq; pictis conſpicuum armis,
 Sed cythara Phæbi, Pieridumq; choro.
 Quæis ego me iacto, & quæis tantum gloriôr vnus?
 Quantum auro, aut priſcis alter imaginibus.
 Nam cum eſſem natus fortuna non ita in ampla,
 Nec dictatorum dicerer eſſe genus:
 Ingenio tamen, & Muſarum munere clarum
 Arctoo peperit nomen in orbe mihi.

*Audiat hoc linor: Musarum ego munere clarum
Arctoo peperit nomen in orbe mihi.*

*Has ego Myscovi, pro currib. atq; caballis
Conspēctum adduco sedulus ante tuum.*

*Nec dubito, placido quin illas lumine spectes,
Ut quas tu semper visus amasse mihi es.*

*Sic equidem, ut neq; bella inter, variosq; labores,
Illarum exciderit pectore cura tibi.*

*Quas autem charas habuisti tempore duro,
Æquum est ut letis nunc quoq; rebus ames.*

*Ne videre hominum mores imitatus eorum,
Qui fortune altum cum tenuere gradum,
Amplius haud veteris meminisse videntur amici:
Sed querunt, quis sit, ducat & unde genus.*

*Hæc alios tangunt: de te nil tale veretur
Musa hedera molles cincta virente comas.*

*Quin tibi fortunam hanc stabilem, firmamq; precatur,
Utq; sit ætati prodiga Parca tua.*

E L E G I A XI.

V*Rbis amatori si nostra Thaleia videtur,
Stancesilae, tibi rustica, rure venit.*

*Atq; ea penè pedem porta reflexit ab ipsa,
Ob faciem rerum dum stupet insolitam.*

*Trudebat vulgus, trudebaturq; vicissim,
Hac pedites ibant, hac phaleratus eques.*

Stridebant ferræ fabricum, incudesq̄ fremebant :

Vt cum tela Ioui Sicelis Aetna coquit.

Hæc mea Musa tuens, ut quæ nil tale per agros

Viderit, ad portas obstupescita stetit.

Turba dilabente facis sub tempora prima,

Vix tandem se Urbi credere sustinuit.

Hæc itaq̄ Oratrice vetus saluere sodalis

Te iubeo, siquidem Stancesilæ vacas.

Quod si per curas operosa non licet aula,

Si saluere nequis, nempe Valere potes.

Intempestiue forsan iocor: & tibi Moses,

Quispiam ad oclusas excubat usq̄ fores,

Nescio quid secretam instillaturus in aurem :

Quin tu te auritas dicis habere manus ?

Quantum ad me, lectis sex versibus, omnia, quorum

Causa ad te missa est nostra Thaleia, scies.

Qualis amore ardens iuuenis, quem Vespere primo

Aduentum iussit Virgo manere suum.

Optat quàm primum rutilum decedere solem,

Unumq̄ hunc votis credit obesse suis.

Interea media fugit sibi somnia luce,

Spesq̄ potest animo vix capere ipse suas.

Iamq̄ cadit Phæbus, iamq̄ Hesperus ardet, & atri

Surgunt occiduo cardine noctis equi.

At Virgo nusquam est: modico si ianua vento

Concrepuit, dominam hîc credit adesse suam.

Et iam sylua omnes, & iam aquora sua quiescunt,
 Mortalesq; oculos iam sopor altus habet.
 Hic vigilat solus, spes arcet credula somnos,
 Quae tamen occulto languet & ipsa metu.
 Hic ego sum, ne te longum morer, atq; ita carpor,
 Pendens promissis Stancesilae tuis.
 Tu mentem indaga regis, sensusq; latentes:
 Non mihi nil dederit, si citus abnuerit.

ELEGIA XII.

ECquid ut ignotas abij diuersus in oras,
 Ulla tibi nostri cura relicta manet?
 An velut ex oculis, sic & de pectore cessi?
 Nec libet absentis iam memenisse Viri?
 Me certè, ô mea lux, quantò via longius aufert,
 Tanto crudelis acrius Vrit Amor.
 Vrit, siue nouo prospexit Phæbus ab ortu,
 Seu rapidum pronus vergit in Oceanum.
 Et cum me placidis somnus complectitur alis,
 Astare ante oculos mæsta videre meos:
 Quàm vereor, mera ne tantum mihi somnia de te
 Sint reliqua, ast alter gaudia vera serat.
 Nam quid agant isti, qui omnes venantur amores,
 Et famam inde sui nominis ire Volunt?
 Nequicquam Danaen seruabat ahenea turris,
 AËrateq; fores, excubiæq; canum.

Inuenit folers aditum per munera adulter,
 Conuerti in precium cum tulit ipse deus.
 At tu nec gemmas, neq; tanti feceris aurum,
 Ut subeas turpis crimina perfidia.
 Non bene sub terris etiamnum Tyndaris audit,
 Externa profugum classe sequuta virum.
 At pia Penelope toto laudabitur euo,
 Nequicquam a siduis sollicita procis.
 Strenuus ad Troiam bello incumbebat Ulysses,
 Aut maris incertas puppe secabat aquas:
 Illa astu pactos eludebat Hymenæos,
 Inceptum reuocans callida semper opus.
 Hanc tu imitata, fidem sancte cole, nec tibi lucra,
 Pasiphile, fama sint potiora tua.
 Lucra petens, urgente noto mercator adactus
 Ad scopulum, surdo vota facit pelago.
 Lucra petens lusor, sortem quoq; perdidit ipsam,
 Et redijt nudus nocte silente domum.
 Non me Sidoniis intextum vestibus aurum,
 Aut pelago cepit gemma reperta rubro:
 Sed facies nullo externo quaesita colore,
 Moresq; ingenui, purpureusq; pudor.
 Hæc tenerum alliciunt, captumq; tuentur amorem:
 Hæc si absunt, sordet purpura, sordet onyx.
 Nec, si quam adspersit vitæ fama improba labem,
 Tollere gemma nitens, pictaue palla potest.

Quòd

Quòd si te hac in parte aliquid mea pagina ledit,
 Da veniam: desit nunquam in amore timor.
 Quem quidem ego facile esse mihi persuadeo Vanum,
 Nec quid dicam habeo, cur metuam, nisi amo.
 Nunc tu, dum Litauas percurro frigidus oras,
 Fac curam absentis, nos imitata, geras.
 Et propone omnes venturum me tibi in horas:
 Et si pars tecum magna relicta mei est.

E L E G I A XIII.

MVsa, relinquamus ripas Anienis amœnas,
 In sua me pridem Carpatus antra vocat.
 Sarmatiamq; iubet patriis ornare Camœnis,
 Si qua modo à nostro carmine fama venit.
 Illam Lasciades spoliis meus orniet opimis,
 Cumq; Scythis nullo fœdere bella gerat.
 Spes nostra in calamo est Heliconiadumq; fauore,
 Hæc spolia, hic meus est currus, & arma mea.
 Nec primus rupes illas peto. Reius eandem
 Institit ante viam, nec renuente Deo.
 Et meruit laudem, seu paruum fieret Iozeph
 Letho fraternâ penè datum inuidia.
 Siue Palingenii exemplum, Musamq; sequutus,
 Quid deceat, caneret dedecatq; viros.
 Concinit acceptos superis Tricesius hymnos,
 Linguarum præstans cognitione trium.

Et, quæ

Et, quæ de mundi per scripsit origine Moses,
 Ignota esse sua non patitur patria.
 Laude sua neq; Gornicium fraudauero: namq; hic
 Orphæa fingit carmina digna lyra.
 Germanosq; canit magno certamine victos,
 Committens lyricis Martia bella modis.
 Me quoq; paulatim Vestigia vestra sequutum,
 Vatribus annumeret Sarmatis ora suis.
 Si mea nec liuor, leuis aut fiducia penna,
 Sed patriæ dulcis pectora versat amor:
 Tum tu aspirantem non segnis ad otia vite
 Myscovi, monitis parce tenere tuis.
 Sed sine, quod reliquum est mihi temporis, exigere inter
 Socraticas Lauros, Pieridesq; meas.
 Nil magnum affecto, nec spe mihi blandior ulla,
 Parua seges satis est fonsq; perhennis aquæ.
 Qui sectantur opes, penetrent in viscera terræ,
 Aut ratib. curuis Indica regna petant.
 Me iuuat immensi rationem inquirere mundi,
 Cur susq; astrorum perdidicisse vagos.
 Cur Sol præcipitet gelidæ sub tempora brumæ,
 Nox contrâ, lentis pigra feratur equis.
 Cur nunc exilis, nunc pleno appareat orbe
 Cynthia: quid stinguat lumina magna poli.
 Quid generet nubes, liquidosq; in nubibus hymbres;
 Quodq; coruscanti sulmen ab axe venit.

Unde coloratus, cælum qui diuidit, arcus,
 Unde Aquilo, aut Eurus, qui maria alta domant.
 Quæ vis commoueat terras, aut æquoris æstus,
 Fontibus, & fluuiis unde perhennis aqua,
 Quò post fata anime migrent. Sit Tantalus usquam,
 Arida quem medio torreat amne sitis.
 Deniq; sit ne æterna corusci hæc machina cæli,
 An cuncta ad primum sunt reditura chaos.
 Hæc me vita manet, nisi quis deus obstat: auaros
 Aurea non agrè flumina habere sinam.

E L E G I A X I I I I.

Bella instant, Patrici: num nos quoq; bella sequemur?
 Et dabimus duræ nomina militiæ?
 Illos bella iuuent, quos auri cuncta domantis,
 Gemmarumq; fames imperiosa tenet.
 Me paruo assuetum, lituis procul, & procul armis,
 Ad patrios fas sit consensisse lares.
 Igne ubi inextincto lucet focus, agricolamq;
 Vbere solatur messe benigna Ceres.
 Hic me vel vites, vel mollia poma ferentem
 Inueniat miles perdomito hoste ferox.
 Qui mihi sanguineas, plena inter pocula pugnas
 Narret, & effusa castra relicta fuga.
 Oppidaq; & summis deiectas montib. arces,
 Et tot cæsa, & tot millia capta virum.

Ipse tenens Veteri spumantia cymbia Baccho
 Excipiam tacitus fortia facta viri.
 Attoniti stabunt Verna, surdasq; ministro
 Percutient aures Verba Vocantis heri.
 Heu stultas hominum mentes: mortemne per arma
 Querimus? atqui Ultrò, dum loquimurq; venit.
 AEre licet rigeas totus, solidoq; adamante,
 Illa per. as infert, perq; adamanta caput.
 Ferreus ille fuit, qui humano sanguine primus
 Sustinuit diras commaculare manus.
 Non hæc aut Ursis inter se, aut Tygribus ira,
 Inq; suum nunquam scuit hyena genus.
 Soli odia exercent mortales mutua, soli
 Armant crudeles in sua fata manus.
 Quin ita recordes trux dementavit Enyo,
 Per diras cades iri ut in astra putent.
 Sic Bacchum, sic Alcidem, fortemq; Quirinum.
 Magnorum titulos emeruisse deum.
 Dignior at quantò dapibus Iouis ille fuisset,
 Atq; Hebæ picto participare toro.
 Qui bella extinxet per terras omnia, quiq;
 Pacem inter gentes inuolabilibus
 Sanxisset pactis: huic aurea templa decebat,
 Huic pingues tauros, turaj; odora dari.

ELEGIA XV.

M 2

Patria

Patria rura colo: nunc fallax aula valebis,
 Nil promissa equidem magna tua illa moror.
 Libertas gemmarum instar mihi, & instar arenae est,
 Lydius aurifera quam vehit amnis aqua.
 Hic ego nec nutum alterius, nec limina seruo,
 Infringens duris molle latus foribus.
 Nec votis exopto famem incænatus herilem,
 Nec cuiquam in turba pugno aperire viam.
 Nullius ad leges vitam compono, licetq;
 Tempora mi arbitrio ponere cuncta meo.
 Ergo aut Socraticis aures accommodo chartis,
 Vnde animus vitii discat abesse suis.
 Aut meditor Latiis non absona carmina Musis,
 Quæq; meus molli Sarmata voce canat.
 Nec me dedeceat sæcundi cultus agelli,
 Seruum censerî turpius esse reor.
 Rura inopes victus, & prisca munera glandis,
 Diuite mutarunt messe nitentis agri.
 Rura fuere prius, quàm clausæ mænib. Urbes:
 Ni sint rura, Urbes turrigeræ esuriant.
 Hinc miles patiens æstus, & frigoris equè,
 Hinc rigidus consul venit ad imperium.
 Quod si oblectatur Tarpeia Iuppiter arce,
 Cecropiamq; urbem bellica Pallas amat.
 Flaua Ceres nostros quoq; non fastidit honores,
 Spicea cui messis tempore ferta damus.

Nec mi-

Nec minus, æstiuis postquam maturuit horis,

Grata repertori ponitur uua suo.

Lacte Pales gaudet, debentur poma Priapo,

Hortorum hic custos, curæ habet illa pecus.

Quid memorem Nymphas, montes, & stagna colentes?

Quid celerem Faunum, Panæue capripedem?

Qui sancti nobis, seu sit dea, seu deus, omnes,

Et gaudent nostro, ut remur, honore coli.

Ac pecorum sætu, & frugum ubertate vicissim

Vota explent memores pauperis agricolæ.

Villice, tu solitum iam nunc ordire laborem,

Granaq; perpetuis decute verberibus.

Dumq; fauet Boreas, dum frigore flumina torpent,

Et faciles præbet nixq; geluq; vias.

Materiam syluis fabricandæ conuehe naui,

Irato Satyrus frendeat ore licet.

Ac primum duplices disiunctim pone carinas:

Nam trabibus totum texere oportet opus.

Quas transversa cauis coniungant tigna carinis,

Affixa ad lentas tigna quoq; ipsa trabes.

Pars quarum anterior modicè inflectatur, ut amnis

Exuperet fluctus, commodiusq; natet.

Huic latera æquentur gemina fundata carina,

Puppisq; ingenti concava nixa trabe.

Tum rimas, ne quæ furtiuus perfluat humor,

Et Cereri admissa damna det intus aqua.

Conueniet musco, tortoq; ð Villice sæno
 Sarciri: hac tibi sit cura, caue, Vlla prior.
 Atq; Vbi iam pontem glaciali marmore iunctum
 Vistula collectis pregerit auctus aquis,
 Informis liquidas descendat nauis in Undas,
 Et petat Arctoi littus onusta maris.
 Nec reditum speret: satis est, si frugibus ære
 Pensatus, redeat nauta domum ipse pedes.
 Adsis, Cylleni: neq; enim facundia tantum,
 Verum res quoque eget nostra fauore tuo.

E L E G I A X V I.

N Vntius aduenio vobis, audite puella,
 Grata, minusue feram, nescio: Vera tamen.
 Tam vera, & comperta fero, quam viuere certo
 Me scio: quam nox est atra, nitensq; dies.
 Ille decus iuuenum, multiscius, experiensq;
 Ille Valens calamo, nec minus ore potens.
 Duditius, regum orator, spes curaq; Vestra,
 Dulcia coniugij sub iuga colla dedit.
 Quodq; exoptastis multe, subito abstulit Una:
 Vestra procellosos vota sequuta Notos.
 Hæcne fides? Vbi dij? superos meminisse putatis,
 Si quid iurauit mentis amator inops?
 Projicite ex animo curam, nam præstat, inanem:
 Huic alimenta faci sufficit ipsa Venus.

At te laus victura manet, generosa virago,
 Vnica Duditio digna reperta tuo.
 Non illum Italides poterant retinere puella,
 Non Rheni sanguis, nec Rhodani vlla genus.
 Tu poteras: geminis pulcherrima nata sub Arctis,
 Nec probitate minus, quam niueo ore nitens.
 Ille et opes tibi postposuit, celebremq; galerum,
 Diues abunde, tuo si frui amore queat.
 Hec illa est lotos, quæ degustata, parentum,
 Et dulcem ex animo curam abolet patriæ.
 Mentibus unde hominum est hic insitus ardor? an illud
 Verum est, quod quedam fabula prisca docet?
 Nempe insulse hominẽ nostrum unumquemq; Vocari:
 Namq;, ut nunc vulgò nominatur, homo.
 Dimidium est hominis tantum, si secula prisca
 Spectemus, princeps quando coortus homo est.
 Nondum quid sit amor, Veneris nec munera norat,
 Sed qui mos plantis, arboribusq; manet.
 Citrà congressum, nocturnaq; gaudia citrà,
 Edebant generis pignora certa sui.
 His facies duplex ceruice herebat in vna,
 Tam bene, quæ à tergo, quam bene, quæ ante tuens.
 Quadruplicesq; manus aderant, totidemq; potentes,
 Ceruorum cursus equiparare pedes:
 Vasta virum moles, vires in corpore summa,
 Natura effrenis, despiciensq; Deos.

Hi fastu

*Hi fastu inflati, priscorum more Gigantum,
Bello calicolas appetiere deos.*

*Consultant superi: neq³ enim mortale probabant
Omne repentina clade perire genus:*

*Et quo compefcenda foret gens effera pacto,
Non sese poterant explicuisse satis.*

*His ita distentis hominum pater, atq³ deorum
Iuppiter, hos sacro fudit ab ore sonos.*

*Securo vos esse animo volo: namq³ ego spero,
Hæc ut recte habeant, me reperisse modum.*

*Faxoq³ ut superent homines, neq³ bella deinceps
Vlla tamen moueant perniciofa diis.*

*Nam vires, queis freti audent contendere nobis,
Dempsero, & in partes quæq³ secabo duas,*

*Hæc ait, & somnum magno demittit Olympo,
Quem sopire hominum corpora cuncta iubet.*

*Ille capit virgam, Lethæo rore madentem,
Somniferumq³ hymbrem spargit in omne caput.*

*Extemplo torpor mortales occupat artus,
Inuitosq³ domat somnus iners oculos.*

*Hic quales curua deseçti falce manipli,
Sole sub æstiuo tonsa per arua iacent:*

*Tales Lethæo deuicti lumina somno
Per campos fusi tum iacuere viri.*

*Iuppiter interea, comitatus Apolline solo,
In terras spatii deuolat æriis.*

Somnoq̄ oppressos, ut fors quenq̄ obtulit, ense,
 Per mediumq̄ latus, per mediumq̄ caput,
 Admisso, in geminas partes secat: ova secari
 Quo pacto, aut scombrilubrica terga solent.
 Vulnera dein solers curare iubetur Apollo.
 Ille haud inuitus iussa paterna facit.
 Extenditq̄ cutem, atq̄ extremas complicat oras,
 Et capita efformat, scabraq̄ terga dolat.
 His ita patratæ cælestia templa reuisunt,
 Assurgit reduci concilium omne Ioui.
 Ut verò & somnus mortalia corpora soluit,
 Visus dimidio est & sibi quisq̄ minor:
 Concurrunt bini, & cupidi coalescere rursus,
 Mutua coniectis colla plicant manibus.
 Expertesq̄ ita languebant somniq̄, cibiq̄,
 Donec opem fessis attulit alma Venus.
 Nescio quid curis admiscens dulce molestis,
 Atq̄ nouo pensans damna priora bono.
 Atq̄ hinc ortus amor, plagæ medicator acerbæ:
 Quiq̄ unum ex geminis efficiere usq̄ studet.
 Quippe prout dictum est, homini pars altera desit,
 Querendum omnino quam sibi quisq̄ putat.
 Huius, Duditi, quia compos factus & ipse es,
 Nec iam dimidium sed magis totus homo es:
 Fortunam hanc saueo tibi, tum succedere recte,
 Pro nostra cupio semper amicitia.

ELEGIARVM
ELEGIA XVII.

HAEC mihi barbatum memini dicere magistrum,
 Magnus ubi Antenor post sua fata cubat.
 Diuitias non esse aurum, neq; si quis inemptis
 Infinita agri iugera bobus aret.
 Illum, contentus qui esset paruq; suoq;
 Amplius à superis qui peteretq; nihil:
 Dignum esse ante omnes, qui diues nominaretur:
 Hunc sat habere etenim, quod proprium esset opum.
 His ego per suassus, concesso regibus auro,
 Ipse animo diues nil cupiente fui.
 Nunc argumentis domina conuictus auaræ,
 Errorem agnosco, pauperiemq; meam.
 Dandum est, si cupias, inquit, mea vita, potiri:
 Si nihil es quod des, limine cede meo.
 Hei mihi, quòd facile est sapiendo euadere ditem,
 Sed quas diuitias nulla puella colat.
 Non armenta ego nec latos, locupletibus agros
 Inuideo, aut validis horrea clausa seris:
 Illi possideant Ostrum, viridesq; lapillos,
 Quicquid & auriferi gignit arena Tagi.
 Pelle ego, & hirsutis arcebo frigora villis,
 Et fluuioq; libens prætereunte bibam.
 Stramineaq; habitabo casa: modò fas sit amare:
 Hac in parte graue est cedere diuitibus.

Sed quam-

*Sed quamuis durum quamuis graue, cedere oportet,
Cedunt infidis omnia muneribus.*

*Ferrea turris erat, Danaë qua clausa latebat,
Hanc tamen auriflua ros patefecit aqua:*

*Auro victa virum scelerata Eriphila latentem
Prodidit, & certum misit in exitium.*

*Quàm bene, quòd natura parens abstruserat imis
Viscerib. solidi, cuncta metalla soli.*

*Donec opes calaret humus, non bella fuerunt,
Ad Styga tam multa nec patuere via.*

*Nos male solertes infaustum effodimus aurum,
Omnigeni causam, principiumq; mali.*

*Hoc fratres ad bella vocat, hoc sustulit vrbes,
Et magna euertit funditus imperia.*

*Heu canimus surdis, neq; prodest dicere verum,
Illa suum nobis occidit usq; melos.*

*Dandum est, si cupias, inquit, mea vita, potiri:
Si nil est, quod des, limine cede meo.*

*Ergo, nisi effosum foret altis montibus aurum,
Visurus neq; Amor lumina solis erat.*

*At si vera canunt priscorum carmina vatam,
Aligero nullum est numen Amore prius.*

*Hic deus aeternam soluit caligine noctem.
Ex veteri formas elicitq; chaos.*

*Hic, in amicitiam pugnancia semina rerum
Deducens, mundi nobile finxit opus.*

Naturaq; unus partes infusus in omnes
 Aeterna serie cuncta creata fouet.
 Sancte puer, cui se tellus, fretaq; omnia debent,
 Et quicquid cæli clauditur orbe vago:
 Si nullo inductus precio, neq; premia spectans
 Vlla, sed orbis amas commoda sponte tua.
 Re nulla si nudus eges: impune neq; auro
 Prostitui numen siueris ipse tuum.
 Sed quæcumq; olim damnis ditefcet amantum,
 Illas igne rapi vindice ploret opes.
 Tum neq; curet aqua sedare incendia quisquam,
 Sed prædam medio raptor ab igne petat.
 Atq; aliquis flammam spectans, furumq; rapinas,
 Artibus hæc iuret parta fuisse malis.
 Hæc mala mox aliis cumulet fata aspera damnis,
 Angat eam longa fracta iuuenta die.
 Angant & rugæ, cadensq; etate capillus,
 Nec quicquam viridi quem nuce tinguat anus.
 Blanditias, primæq; imitetur verba iuuentæ,
 Sed quæ sint canæ non satis apta comæ,
 Illa puellarum choreis sese ingerat ultrò,
 Illa putet cantus posse placere suos.
 Illam collatis iuuenes clam nutibus, illam
 Et virgo, & simplex rideat usq; puer.
 Clâm nunc, deinde palâm: donec dediscat amari,
 In cineremq; abeat fax vetus illa suum.

Iam tum non timeat petulantes ianua mæchos,
 Ianua florum expers, & peritura siti.
 Illaq; iam dominæ feriat vox rarior aurem,
 Dormire, heu saxum, me pereunte, potes.
 Tum verò curam cognatas vertat ad artes,
 Et facibus castis insidietur anis.
 Gaudiaq; ignotos admutua cogat amantes,
 Et præstet turpem culpæ alienæ operam.
 Atq; ubi iam vires, etas absumpserit omnes,
 Emendicati munera panis edat.
 Iamq; adeo & morbi, Veneris monumenta nefanda,
 Et celata diu Parthenopæa lues,
 Osibus emergat, perq; omnes seuiat artus
 Impune, & medice rideat artis opem.
 Nec, nisi post longos mors cunctabunda dolores,
 His miserum soluat corpus anile malis.
 Sed tantum corpus: nam fontem Cerberus umbram
 Vltor aget cæcas trans Achærontis aquas.
 In pertusum ubi vas lympham ferat: Ut pote cuius
 In vita nunquam est exsatiata fames.
 His ex equo omnes diris oneramus auaras:
 Ast à te, o mea lux, sint ea fata procul.
 Sint procul; idq; adeo, si in me nil tu quoq; peccas,
 Siue etiam peccas, sit tibi mitis Amor.

IO. COCHANOVII

Elegiarum liber IV.

ELEGIA I.

DAVLVS nubiferas transmittere cogitat Alpes,
 Et procul antiquam visere Parthenopen.
 Quid faciet viduata nouo Telesilla marito,

Et desolata sola relicta domo?

*Fleuit, ut amisso viduus flet compare turtur,
 Orbane pignorib. flet Philomela suis.*

Ille voluntarius peregrinus exul in oris,

*Mille feret cæli incommoda, mille via.
 Vtq; nihil cesset, properet quoq; sol prius annus
 Conficiet, longas quam redit ille vias.*

*Non ita, qui vulgò sapiens celebratur Vlysses,
 Olim in liquenda promptus erat patria.*

*Sed, cum stura Parim numerosa Gracia classe
 Iret vastatum Laomedontis opes:*

Ille manere domi cupidus, furere assimulauit,

Ne socia inuitus posset in arma trahi.

Ut ve-

Ut verò patuère doli fraudesq; relecta,
 Uxorem affatus fertur ita ille suam.
 Presenti ut semper coniux fruerè marito,
 Nil non tentavi, sed renuente deo,
 Linquenda est Ithace, natusq;, Uxorq;, Laresq;,
 Per vastumq; fugax mæcha sequenda mare.
 Unus ne profuga fraudetur coniuge Atrides,
 Gracia coniugib. tota erit orba suis.
 Abstrahor inuitus: Vale, coniux optima, meq;
 Primo, si caueant numina, Vere mane.
 Hæc ait, et flenti postquam dedit oscula nuptæ,
 Commisit rapido vela ferenda Noto.
 Aulide prima mora est armis obiecta Pelasgis,
 Dum sua veliferas deficit aurarates.
 Nec prius Argiui ventos habuere secundos,
 Quàm lato infelix Iphianassa data est.
 Ut ventum ad Troiam est, quæ prælia, quæque labores
 Exhausti? quanto sanguine fluxit humus?
 Hectore sublato decimo vix Doricus anno
 Ignis Dardanidas est populatus opes.
 Iamq; ferebatur victrix vasto æquore classis,
 Et præda ad patrios ibat onusta deos.
 Infremuit cælum, tempestatesq; coorte
 Saxis illisas comminuère rates.
 Victores domuit pontus: pars mersa profundo est,
 Partem turbo rapax per maria alta tulit.

Ad Ciconum littus ventis desertur Ulysses,
 Urbemq; iniecto diripit igne ferox.
 Armantur Cicones: concurritur equore aperto,
 Thrax vincit, Ithacus non sine clade fugit,
 Orta tempestate iterum, Borea q; sirente,
 AEgre Lotophagon littora curua tenent.
 Hic viridis loti dulcedine capti iuuentus,
 Immemor, ad patrios distulit ire lares.
 Ni flentes ferro, viq; abstraxisset Ulysses,
 Maturumq; citus praecipit assere iter.
 Hinc digressus ad immites classem adpulit oras,
 Quae loca Cyclopes, gens truculenta colit.
 Accipit hospitio nautas Polymphemus amaro,
 Et sena ex illis corpora viua vorat.
 Uter opem reliquis tulit: Uter seruat Ulysses,
 Victus es oblato, trux Polympheme, mero.
 Elapsi ad naues properant, vastumq; per equor
 Nantes AEoliis applicuere vadis.
 Hic Laertiaden humanior excipit hospes,
 Qui trucib. ventis imperat Hyppotades.
 Hospitioq; errabundum recreauit amico,
 Nec re fortem Ullapassus egere virum est.
 Addidit & munus, conclusas utre procellas,
 Cedentem Zephyri flamina iussa sequi.
 Lintea tenduntur, noctesq; diesq; feruntur,
 Dux retinet clauum, dux regit ipse ratem.

Iamq̄ erat in conspectu Ithace, cum fessus Vlysses
Somno infelici lumina victa dedit.

At socii (aurea enim fallebant vincla) rati utrem
Auro distentum per freta longa vehi:

Terga bouis laxant: venti ilicet impete magno,
Quà data porta ruunt, AEoliamq̄ petunt.

Abripitur classis, emensaq̄ marmora tranat,
Pectora planguntur, luctus ubiq̄ sonat.

Itur ad Hyppotadem rursus, stupet ille reuersos,
Et, tanquam exosos diis, procul esse iubet.

AEolia eiecti Læstrigonas haud meliore
Accedunt fato, mœniaq̄ alta Lami.

Nam speculatorem concersit dentib. unum
Antiphates, reliquis auxiliata fuga est.

Intonat ille serim, decurrunt urbe Gigantes,
Demerguntq̄ rates, cum ratibusq̄ viros.

Vnica seruata est nanis, qua vectus Vlysses
Matura euasit certa pericla fuga.

Hinc ad Phæbigenæ peruenit littora Circes,
Delectosq̄ iubet limina adire deæ

Viginti iuuenes: venientes obuia diua
Accipit, hirsutis undiq̄ septa feris.

Nec mora, misceri ducentem obliuia potum.
Apponiq̄ nouis imperat hospitibus.

Accipiunt illi securis pocula dextris,
Et nulla fraudis suspicione bibunt.

O

At dea

At dea contactos medicata verbera virga,
 Sordida spurcarum vertit in ora suum.
 Coniectosq; in haram sylvestri glande saginat,
 AEquum erat informes viuere glande sues.
 Eurylochus fraudis metuens, in limine primo
 Substiterat, nocuum nec bibit ore merum.
 Cumq; nec ipse sequi comites auderet, & horum
 Interea efferret limine nemo pedem:
 Nuntius interiisse omnes accurrit Vlysi,
 Atriaq; ingressos non remeasse retro.
 Arma rapit Laertiades, vindexq; suorum
 Tecta horrenda dea praeeditatus adit.
 Oblatosq; meri latices interritus hausit,
 Frondeq; demulctus terruit ense deam.
 Cunctaq; cum illesus superasset pharmaca, porcis
 Exutos comites donum ab amante tulit.
 Restat iter durum: patriam aspecturus Ulysses
 Non prius est, adeat quam Phlegetontis aquas.
 Tyresiam consulturus, patria arua petenti
 Qua fugienda foret, quaue sequenda via.
 Ergo Cymmerias descendit maestus ad oras,
 Terminus immensi qua patet Oceani.
 Haec loca perpetuis vestit nox densa tenebris,
 Nec populos unquam recreat alma dies.
 Non cum sydereum solis rota scandit Olympum,
 Non cum sub terras axe volante redit.

Huc navi adpulsa nigras ferit ense bidentes,
 Et Stygio regi debita sacra facit.
 Ecce autem Umbrosis animas consurgere lucis,
 Illectas pecudum cæde calente, Videt.
 Quanta locustarum purum quondam æra nubes,
 Subtexens latè frugum inimica venit.
 Hic illi Heròes prisca potuère videri,
 Quiq; modò in campis occubuère Phrygum.
 Hic Anticia infelix, quam Ditis ad Umbras
 Absentis nati per Stygamisit Amor.
 Hic & Tyresias: solus regionibus illis
 Qui sapit: Umbrae alij, vanaq; spectra volant.
 Is Làertiade venientia fata recludit,
 Et per quas Ithace sit repètenda vias.
 Quèis ille instructus satis, expletusq; videndo,
 Ad socios Stygio flexit ab amne pedem.
 Cymmeriasq; domos, & regna inamæna relinquens,
 AÆtis rursus reditur æquoribus.
 Hinc ubi soluisset maria Ulteriora petenti,
 Stringere Syrenum prata necesse fuit.
 Qua si quis nauem imprudens religasset arena,
 Pellaci è mediis voce retractus aquis.
 Non ille uxorem, non dulcia pignora natos,
 Post longum rediens exhilarabat iter.
 Sed scopulis herens, Musæ dulcedine victus,
 AEnum apud impuras turpe terebat heras.

Dum mors effatos anima secluderet artus,
 Differentq; truces ossa inhumata fere.
 Hæc cum Dulichius non ignoraret Ulysses,
 Consilia equoreæ fida sequutus heræ.
 Auriculas comitum cera obstruit : ipse liganda,
 Brachiaq; ad malum, cruraq; lenta dedit.
 Atq; ita suspectas fugiens præteruolat oras,
 Nequicquam suauis vela morante sono.
 Syrenas præteruecti, fraudesq; canoras,
 Aspiciunt scopulos, corde tremente, duos.
 Fumus erat circum, seruebant littora latè,
 Saxa mari ingentem pulsa dabant sonitum.
 Dextrum Scylla latus canibus succincta tenebat,
 Exertans alto guttura sena specu.
 Leuam, quæ fundo nunc æquora sorbet ab imo,
 Nunc vomit epotas dira Charybdis aquas.
 Hæc inter rupes, nisi mauis dicere mortes,
 Per tumidas agili puppe feruntur aquas.
 Dumq; implacatam cupiunt vitare Charybdim,
 A Scylla abrepti sex perière viri.
 Trinacriam reliqui adpellunt, ubi filia Solis
 Pascebat patrios lata per arua greges :
 Hos violare nefas erat, & prohibebat Ulysses,
 Consilij Circes, Tyresiaq; memor.
 Sed monuit frustra : venter caret aurib. aiunt,
 Hoc autore boum grex sacer ille cadit.

Detracta serpunt pelle, caro mugit acuto,
 Fixa Veru: instantis nuntia signa mali.
 Ut saturi ergo vagam pelago immisere carinam,
 Candida q̄ optati vela tulere Noti:
 Nulla adpareret cum iam terra amplius usquam,
 Sed cælum, & sola conspicerentur aquae:
 Atra repente diem nubes inuoluit, & ingens
 Tempestas latis ingruit equoribus.
 Lintea scissa volant: euerfi pondere mali
 In rapidas rector. decidit ictus aquas.
 Nauem exarmatam missum ferit ab Ioue fulmens.
 Soluitur illa, viros obruit unda maris.
 Solus comprehensa trabe mortem effugit Ulysses,
 Continuosq̄ nouem sic natat ille dies.
 Vix decimo infertur terra, quem pulchra Calypso
 Eiectum pelago culta sub antra vocat.
 Hospita neue parum comis foret, omnib. illura
 Demerita officiis, lecto etiam recipit.
 Et si dura viri potuissent pectora flecti,
 Præmia mansuro magna parabat Amor.
 Difficilem dea post septem vix deniq̄ messes,
 Idq̄ deum monitis, tendere vela finit.
 Ille mare ingreditur: quid multis? brachia rursus
 Euerfa in mediis naue fatigat aquis.
 Leucothoë fessum placida aspicit: huius ope equor
 Vicit, & optatam corpore pressit humum.

*Hinc tectum Alcinoi subit: à quo adiutus amice,
Vix tandem patrio redditur ille Lari.*

*Cum totos viginti egisset duriter annos,
Lactatus terris, indomitoq; mari.*

*Omina sunt frustra: tu Paulum, Lar, aue fausta
Dimitte, & longa nolis abesse mora.*

E L E G I A II.

Non ego te lachrymis, Tarnoui, prosequar ullis,
Aut tualugubri carmine fata gemam.

*Vivis enim Verè, mortali carcere liber,
Sublismèq; habitas ætheris arce domum:*

*Quæ nulli est hyemi, nullisq; obnoxia nymbis,
Sed lucem æternam, nescia noctis habet.*

*Hic labor, & cura insomnes, hïc ægra senectus,
Hic morbiq; vigent, sollicitusq; timor.*

*Felix, qui scopulos euaseris equoris huius,
In columi portum contigerisq; rate.*

*Nos pelago incerti ferimur, quocunq; carinam
Impulit aduersi seuæ procella Noti.*

*Tu nunc Heroas inter, quos prisca tulerunt
Secula cælesti vesceris ambrosia.*

*Sub pedibusq; Vides terras, pontumq; sonantem,
Aureaq; æthereo sydera sparsa polo.*

*Gloria, quæ virtute tibi est quæsita perennis,
Contempta volitat morte per ora virum.*

Cum posses etenim factis te ornare parentum,
Duxisti satius laude vigere tua.

Non ignarus ei, qui nil per se ipse patrasset
Egregium, laudes opprobrio esse patrum.

Tc memorant inuicti Alcide exempla sequutum,
Terra, atq; infesti plurimum obijse maris.

Totq; adijisse pericla, tot exantlasse labores,
Ansum per mediam vadere barbariem.

Nec verò Eurystheus quisquam, aut grauis ira no uer.
Sed solus laudis te stimulauit amor. (ca.

Artib. instructus pacis, belliq; fuisti,
AEque armis promptus, consilioq; ualens.

Nec fuit usus, ut alterutrum, quo clarior esses,
Vel pacem optares, uel tibi bella dari:

Sed ueluti miles, longa assuetudine doctus,
Dextra eque, ac laua fulminea arma rotat:

Sic tu, cognita habens, quæ tempus utrumq; decerent,
Hoc eque, atq; illo tempore clarus eras.

Tu fidus legum interpres, atq; arbiter equus,
Tu circumuentis anchora sacra reis.

De summis regni rebus consultus, ubi ora
Soluisses, & vox auribus hausta tua est:

Incertum, prudentior, an facundior esses
Linquebas: surgit par tibi utrinq; decus.

Idem tu ille toga præstans, cum bella uocarent,
Milesq; intrepidus, duxq; peritus eras.

Non

Non incerta cano: Libya mihi littora testes,
 Maurorumq̄ potens te duce fusa manus.
 Testes Riphæis deiecta collibus arces,
 Quæ tot Moschorum millia cæsa iacent.
 Nam quis Obertini manantes sanguine campos,
 Præcipitem Daci prætereatq̄ fugam?
 Ille dies docuit numerum non vincere bello,
 Sed vim pugnantum, consiliumq̄ ducis.
 Millia bis duodena ferox armauerat hostis,
 Cuius pars numeri vix tibi sexta fuit.
 Ergo intra vallum tacitis aciem instruis armis,
 Spemq̄ bonam dubiis insinuas animis.
 Tormentis instare, pilisq̄ ardentibus hostis,
 Quale louis magna fulmen ab arce venit.
 Tu pugnandi avidum belli certamine torques
 Dilato, & longas iniicis vsq̄ moras.
 Impatiens ille, & numerofo milite fretus,
 Intercludendi spem tua castra capit,
 Diducitq̄ alas: at tu, dextro obice rupto,
 Ordine ab extremo signa repente iubes
 Inferri sparsis: ruit improvisa iuventus,
 Martiaq̄ horribiles æra dedere sonos.
 Dacus ubi crupisse inopinum comperit hostem,
 Impiger huc vires cogit & ipse suas.
 Concurrent alacres, funestaq̄ prælia miscent,
 Hinc animosa cohors, hinc numerosa manus.

Dum

Dum reuocat sparsos hostis, densatq; maniplos,
 In faciem pugnam dum redigitq; nouam.
 Parte alia Vallum tu disiciis: euolat agmen,
 Distentumq; hostem fortiter aggreditur.
 Ne c mora, rupta aduersa acies Virtute tuorum est,
 Fit fuga, fit cedes: tu ampla trophæa refers.
 Deniq; nullum hostem, nullas te sospite Vires
 Parrhasio timuit subdita terra polo.
 Atq; ut durus Atlas stellatum sustinet axem,
 Res humeris ita erat nixa Polona tuis.
 Nec Verò superos lingua, sed mente colebas,
 Perstans in prisca religione patrum.
 Per te cana fides, cæloq; Astra relicto,
 Cæperat inuisam Visere rursus humum.
 Rebus in aduersis idem, lætisq; fuisti,
 Pectoris vnus erat sorte in vtraq; tenor.
 Diuitias metiri auro falsum esse putasti,
 Sed tibi opes magna fidus amicus erat.
 Consilio oppressos iuisti sedulus, ac re,
 Verus magnarum qui fuit usus opum.
 Tu scelerum, fraudisq; osor, tu portus, & aura
 Clemens Virtuti, perfugiumq; bonis.
 Hæc te immortalem, Tarnoui maxime reddunt,
 Hæc te astris miscent, concilioq; deum.
 Ultra num tu aliquid curas? hæc uè agmina spectas?
 Quæ celebrant funus puluerulenta tuum.

Sarmatia omnis adest, atq; una Teuthona pubes,
 Quiq; bibunt alti flumina Danubij:
 Omnes unus habet sequallor, ferit aethera planctus,
 Te deslent iuuenes, te pueri, atq; senes.
 Filius ante omnes, qui non solum ore parentem,
 Sed vita morumq; integritate refert.
 Pone modum lachrymis, fas non est flere beatos,
 O iuuenis, magna spes columenq; domus.
 Illos flere decet, qui exacto turpiter auro
 Spem nullam vitæ prosperioris habent.
 Sed periere velut ratione carentia bruta,
 Demersi tenebris, nocteq; perpetua.
 At qui ita vixerunt, ut nil virtute putarent
 A superis homini pulchrius esse datum,
 Nec sunt desidiam turpem, luxumq; sequuti,
 Sed studiis animum percoluere bonis.
 Illis porta patet cæli, sedesq; beatæ,
 Cum terrena animus mole solutus abiit.
 Quod si quis meritò magni tenet atria cæli,
 Nemo parente tuo iustius illa tenet.
 Quæ virtus etenim est, quam non exercuit ille?
 Quis fuit aut armis, aut pietate prior?
 Non ille antiquas laudes iactauit avorum,
 Laus propria hæc demum est, quam sibi quisq; parit.
 Pro patria innumeris obiecit se hostibus ultro,
 Vulneraq; excepit, non timuitq; mori.

Fortuna leuia, & subitis obnoxia damnis,
Sola animi duxit perpetua esse bona.
Hac Pollux, & quem diues colit India, Liber,
Hac vagus Alcides venit in astra Via.
Quos inter nouus ille deum conuiuia recumbens,
Tarnouius tota gaudia mente capit.
Curarum oblitus: ceu cum maria omnia circum
Emensus portum deniq; nauta tenet.
Hunc tu flere caue, atq; animo omnem absterge dolorem,
Hoc tibi, si fas sit, dicat & ipse pater.
Quin tu illi Pario de marmore Mausoleum,
Vistuleas ponis nobile propter aquas.
Quò pia posteritas xuo labente quotannis
Confluat, & cineri debita dona ferat.
Prælia, quosq; olim deuicit strenuus hostes,
Fac spiret paries Phidiaca arte nitens.
Carmen ego adijciam: lapis hic premit inuidus ossa
Tarnouij, ipse mori nescius astra colit:
Hoc satis est tumulto: nam cetera fama superstes,
Narrabit seclis innumerabilibus.
Æternum, ô venerande cinis, salue q; valeq;
Et nullo incumbat pondere terra tibi.

ELEGIA III.

*Q*ua vaga curricula, ô Firlen, queuè ampla theatra
Oblectare æquè lumina nostra valent?

Atq; hæc natura artificis spectacula dia,
 Convexiq; orbis non imitabile opus.
 Quæ potuit florum pictura æquare colores,
 Quales vere nouo Dædada gignit humus?
 Aut quis heryllus tam gratum splendet, ut herbas
 Amplexus summâs ros oriente die?
 Nam nemora, & colles syluis frondentibus aucti,
 Fluminaq; ingenuas suppeditantia aquas:
 Non specie tantum, commendantur iue lepore,
 Sed fruge, atq; usu sunt quoq; blanda suo.
 Hinc etenim priscis mortalibus extitit olim
 Victus, cum nondum fortia aratra forent.
 Hinc genus omne alitur pecudum, & genus omne ferarū,
 Ex quæis mortales commoda mille ferunt.
 Ipsa autem quamuis neglecta, incultaq; tellus,
 Natura tamen est undiq; compta sua.
 Quæ si hominum cura bobus versata colatur,
 Premia cultorem qualia, quotq; manent?
 Nec verò aut gemmas Eoo in littore lectas,
 Aut conchas rubro progenitas pelago,
 Admirere magis, refluentes quàm ipsius æstus,
 AEquoris, & certis finibus Oceanum
 Nunquam exundantem, licet omnia flumina in illum
 Undiq; inexhaustis prona ferantur aquis.
 Iam si templa vagi suspexeris aurea cæli,
 Estne vsquam, humanos quod iuuet aque oculos?
Hic il-

Hic illas totis radiantés noctibus *Ursas*,
 Hic tenues *Hyadum*, *Pleiadum*q; *faces*.
 Hic obseruatum trepidis *Oriona* nautis,
 Et videas formis mille alia innumeris,
 Omnia quæ magni rapida vertigine cæli,
 Occiduas versus fixa feruntur aquas.
 Quinq; tibi aduerso luclantur tramite contrâ,
 Et vaga per magnum sydera inane meant.
 Quorum annus pigro perhibetur cardine *Verti*,
 Et constat seclis innumerabilibus.
 Hæc inter medius *Sol* ardet, & axe corusco
 Per liquidum iunctis æthera fertur equis.
 Tempestatum, anniq; parens, nunc versus ad *Austri*
 Partes, nunc *Boreæ* frigida flabra petens.
 Luna autem semper nascens, semperq; senescens,
 Et modò tota latens, & modò plena nitens,
 Ex industria in hunc à diis coniecta videtur
 Terræ vicinum prodigiosa locum:
 Vt variabilibus formis, alioq; subinde
 Apparens vultu, scire alioqui auidum
 Ad se hominem alliceret, terræq; ex sæce leuatum
 Verteret ad cæli pura tuenda loca.
 Quòd nisi quid paries absurdum *Delphicus* ille
 Dicit, qui se ipsum noscere queng; iubet:
 Ipsius naturam hominis quoq; dispice, *Firleu*,
 Forsan & hic animus, quo capiatur, erit.

Ac tot dissimiles primùm perpende figuras,
 Natura promptas de locuplete penu.
 Quotq̄ vides formas, species tot concipe morum:
 Vt non sit mirum, secla per innumera
 Vix tria amicorum toto paria orbe reperta:
 Culpa hæc disparibus, manat ab ingeniis.
 Quæ nisi conspirent, ut idem nolintq̄ velintq̄,
 Fides amicitie non coalescit amor.
 Nec verò ô Firlæu, Sphynxem, Scyllamie biformem,
 Aut Centaurorum monstra stupenda legens.
 Hoc genus arbitrere unquam portenta fuisse:
 Namq̄ hæc à vera sunt ratione procul.
 Sed tibi adumbrari potius per talia rere,
 Natura duplicis participantem hominem.
 Nonne vides, ubi quis furit acri percitus ira,
 Aut desideriiis pungitur immodicis:
 Quàm procul à vera fertur ratione, viaq̄,
 Nec iam animo constat, nec memor ipse sui est?
 Sed rapitur præceps: abruptis qualis habenis
 AEqua & iniqua fugax per loca fertur equus.
 Atq̄ hæc illa fera est iungi cum corpore sueta
 Humano: quàm si postposito ipso homine
 Solam quis curet, tradens se affectibus Ultrò,
 Indulgensq̄ suis usq̄ cupidinibus:
 Non hominis, Firlæu, quæ à brutis distet oportet,
 Sed pecudis vitam creditur ille sequi,

Forma autem illa hominis natura iuncta ferina,
 Humana dici mentis imago potest.
 Quam partem haud in scitè hominem quoq; dixeris ipsam
 Visumq; est magnis hoc ita habere viris.
 Non, ut opinor, enim hinc hominem appellare solemus,
 Quod caput, atq; humeros, brachia quòdque gerit:
 Ceteraq; eiusdem generis, quae non magis ipsi,
 Quam brutis etiam confiteare data:
 Sed quòd prae datus est ratione: illaq; magistra
 Et veri, & falsi, propria signa tenet.
 Virtutem à vitio, à turpi discernit honestum,
 Rerumq; euentus per prius acta videt.
 Hac propria esse hominis, Firleu, fateare necesse est,
 Et quisquis sese iis dediderit studiis.
 Brutam illam pecudem rationis lege còercens,
 Et pietatem unà, iustitiamq; colens,
 Vere illum humanam dicendum est viuere vitam,
 Ut qui natura sit memor ipse sua.
 Et qua terra quidem patet inclusa equore salso,
 Mortis ubi dirae ferrea iura vigent.
 Non animal reperiri homine praestantius ullum,
 Amentes etiam credo videre feras:
 Orbem autem nostra fabrefactum dicere causa,
 Hoc verò euinci vix ratione potest.
 Nam si spectandus terra est, atq; aëris usus,
 Tam brutis, quam homini vita ab utroq; venit.

Sin præstans natura sibi hunc usurpat honorem,
 Ne sic nostra quidem res meliore loco est.
 Nam quantum brutis homo desipientibus anteit,
 AËthereis tantum cedit & ipse animis.
 Præterea, si in condendo deus orbe volebat
 Gratificari homini, qua ratione feras
 Humano generi infestas. Tigresq̃, Leonésq̃,
 Et Crocodilorum corpora vasta tulit:
 Cur inuisa fames, cur sæuit pestifer àër:
 Cur teneros partus mors necat ante diem.
 Mitto perpetuis loca latè infessa pruinis,
 Regnaq̃, flammium omnis subdita solis equis.
 Mitto mare ignotum, rupes, vastasq̃ paludes,
 Quò neq̃ mortali fas adijisse pede est.
 Quod superest arui, natura obducere pugnat
 Sentibus, & densis conferat omne rubis.
 Ni labor assiduus, ni vis humana resistat,
 Vertere sæcundum sæcunda bidente solum
 Arcende causa famis: & tamen irritus ille
 Non raro effluxit, disperiitq̃ labor.
 Cum sata vel nimij solis coxere calores,
 Hymbrésue, aut venti, visue inimica geli.
 Valdè itaq̃, & nimium valde, placet is sibi, Firlen,
 Causa orbem factum qui putat esse sua.
 Hoc propius verò est, mundi artificemq̃ patremq̃,
 Qui sibi sufficiens, non eget alterius, ●

Se spectasse unum, & sua commoda tantum agitare,
 Orbem cum magna fingeret ille manu.
 Scilicet artifice ut tanto, sapientia cuius,
 Viresq; immense, par bonitasq; viget,
 Dignum opus extaret: quo nil perfectius usquam
 Cum foret, aut specie pulchrius, aut melius,
 Summa quoq; authoris mulceret corda voluptas,
 Contemplantis opus tempus in omne suum.
 Res nostræ autem ita habent, fortuna ut si quis in ampla
 Magnificam insistat ædificare domum,
 Liber tibi oblectare animum, possitq; profusa
 Ostentare pares munificentia opes.
 Atq; huc comportet veterem simul undiq; gazam,
 Aurum, marmor, equos, mancipia, arma, viros,
 Ceteraq; ex genere hoc, quæ vel videantur ad usum,
 Vel cultum illius cedere posse domus.
 Hic aliquis, siue hunc Libycis rex præesse elephantis,
 Ad primas voluit seu vigilare fores.
 Hos fastus si assumat, ut illas futilis ædes
 Causa fundatas asserat esse sua:
 Quanto cum risu (stultis quæ debita merces)
 Ipsius censes excipiantur heri?
 Hoc homini fortasse usu venit: ebrius orbem
 Cum causâ factum somniat esse sua.
 Quem ratio satis, atq; adeo res ipsa refellit,
 Fastu atq; immodico turgidum amore sui.

Q

Ut di-

Ut dictum est igitur, propter se hæc ampla videtur
 Mundi templa potens ædificasse deus.
 Aetherea mentes autem, mortaleq; seclum,
 Mancipia huius heri nobiliora sumus.
 Utq; dei iussis, animi loca summa gubernant,
 Sic hominum generi terra tuenda data est.
 Muneribus dispersitis: ratione metalli,
 Quod quisq; admixtum, cum generatur, habet:
 Ferrum etenim colere est agros, vidulumq; parare ijs,
 Qui se cunq; alijs dederunt studijs.
 Aeris res varias diuersos fundere in usus,
 Ornatumq; diis exhibuisse solum.
 Argenti rabiosa procul depellere monstra,
 Et si qua humano corpore clausa fera est.
 Auri exercere imperium, dictareque leges
 Urbibus, & cura publica habere bona.
 Quisquis auaritia ergo procul, turpiq; remoto
 Quæstu, singetur munere rite suo,
 Communem exornans patriam pro parte virili,
 Et præbens sese morigerum superis:
 Spes illum est euectum iri ad maiora, ubi vita
 Functius mortales liquerit exuuias.
 At qui dona sinet diuum rubigine carpi,
 Et patriam nullis iuuerit officijs:
 Sed quasi fucus, apum populabitur horrea tantum,
 Vitamq; in lustris desidiosus aget:

Ille sues, ranasuè subibit Pythagoræas
 Mortuus, aut furiis terga secanda dabit.
 Nam licet extiterit sapientum factio quædam,
 Quæ mulctare sacras morte sit ausa animas.
 Pars potior tamen addictas leto asservere,
 Conuincuntq; æuo viuere perpetuo.
 Nam quoniam deus est, iustum fateare necesse est:
 Hac autem in vita sæpè videre licet,
 Paupertate premi innocuos, florere nocentes:
 Quod, quàm sit iustum, quisq; putare potest.
 Quare aut iniustus deus est, quod dicere falsum est,
 Aut potiore sui parte perhennis homo est.
 Qui, si nulla tulit meritorum præmia, donec
 Corpore mortali uiueret implicitus.
 Seruatus credi venturum debet in æuum,
 Clara ubi iustitia est cuiq; futura dei.

FINIS.

125
FORICOENIA

SIVE

EPIGRAMMATVM

Libellus.

AD PETRVM MYSCOVIVM.

*Vi cenare domi Musas, adeoq̄ p̄oetam
Ipsam, Myscovi non reticende vetas:
Accipe iure tuis foricænia debita mensis,
Non Aganippæo fonte sed hausta cado.
Hæc mihi, dum violæ regnant, dum po-
cula spumant,*

Corniger occulta dictat in aure deus.

*Quæis horam neq̄ tu meliorem impende legendis,
Inter vina volunt ebria scripta legi.*

UOTVM.

*N*on aurum optavi, neq̄ clausas mænibus urbes,
Nec quas Thebarum dixit Homerus opes.
Sed magis ut dulci spument mihi pocula Baccho,
Nectar inexhausto sufficiente cado.
Potantiq̄ hilaris, Bromij non osor, amicus
Asideat: vitem rustica turba colat.
Has ego diuitias & amaui, & semper amabo,
Nec sceptrâ inuideo, cum phœalâ teneo.

Q 3

AD SO-

AD SODALES.

Hic, ô amici
 Dum patiuntur
 Fata, bibendum est.
 Nulla apud Orcum
 Vineâ floret:
 Nulla Lyæo
 Dolia feruent.
 Flumina tristi
 Sulfure manant.
 Pallida ripas
 Taxus inumbrat.
 Hic, ô amici,
 Hic & amandum est:
 Nam simul atque
 Ruperit atrox
 Stamina Clotho,
 Te Crocali, & te
 Phylli relicta,
 Per Styga, nigro
 Lyntre feremur:
 Haud nebularum
 Absimiles, quas
 AEquore surgens
 Dissipat Euris.

DE NEERA.

Thebana bella tu quidem
Cantas, & ille Troica:

Ego mea infortunia.

Me non eques, me non pedes,

Aut classis ulla perdidit,

Sed syderibus certantia

Dulcis Neera lumina.

IN PVELLAS VENETAS.

Quotquot in Adriacis fuerant Nereides undis,
Vel potius toto quotquot in Oceano:

Omnes deduxit Venetam Neptunus in Urbem,

Conspicitur vasto nulla puella mari.

Hic saga est Circe miserorum pestis amantum,

Hic Syren nautis insidiosa canit.

Ut loto abstineas, ut noxiapharmaca vites,

Ceraq; auriculas cautus ut usq; linas.

Immo obsurdescas: oculis nisi captus, Ulysse, es;

Captus es, & forma moly tuum illud habet.

IN TVMPLVM FRANC. PETRARCHÆ.

Si memor ipse sui est animus post funera, culte
Petrarcha, & cineri vivit inustus amor:

Certe non tantum cepisti morte dolorem,

Quam gaudes Laura nunc comes ira tua.

Que

*Quæ sati inuidia primis oppressa sub annis,
 Te summo in luctu liquerat, & lachrymis.
 Nunc vos Letheæ spaciante margine ripæ,
 Elysi spectat plebs numerosa fori.
 Felices animæ, quarum dissoluere fœdus
 Mors quoq; & extremi non potuere rogi.*

DE SCRIPTIS EIVSDEM.

Immatura tuæ dum defles funera Laura,
 Illam immortalem, teq; Petrarcha, facis.

AD CALLISTRATVM.

Dives amasti olim, sed inops, Callistrate, factus
 Non item amas: habet hæc pharmaca pauperies.
 Quæ te blanda sum nuper vocitabat Adonim
 Menophile, nomen nunc rogat illa tuum.
 Tu quis es? Unde venis? quid vis tibi? num satis illud
 Nosti tritum, inopi nullus amicus erit?

IN IMAGINEM MARIANI.

Exigua hæc, Mariane, tuis solatia amicis
 Linquis, Apellæa redditus in tabula.
 Ipse per Ionias Asiam petis impiger undas:
 Et loca, ubi humano parca salus generi est.
 Di tibi dent faciles Ventos, quibus Usus, amicis
 Et patriæ incolumis restituare tuæ.

AD AN.

AD ANDREAM PATRICIVM.

Nemo est, quem cupiam magis videre,
Quàm te, mi Patrici, dolore in isto:

Qui me nunc coquit acriore flamma,
Quàm quæ Trinacria æstuat sub Aetna.

Quare, si quid amas meam salutem,
Ne me spe reditus tui usq; & usque
Defraudes precor, aut tu enim mederi,
Aut nemo poterit meo dolori:

Qui me nunc coquit acriore flamma,
Quàm quæ Trinacria æstuat sub Aetna.

AD VENEREM.

Vir tuus Anchises, quem propter sæpè solebas
Antehac Idæum littus adire, Venus:

Hunc tibi iam tremulo nigrum de vertice crinem,
Aetatis posuit præterita reliquum.

O dea, namq; potes, primam aut mihi redde iuventam,
Aut veluti iuuenem, sic tueare senem.

IN CONVIVIVM.

Quæ nunc dicuntur conuiuia, conbibia olim
Dicta puto: hoc siquidem symposium est propriè.

Affinis genuinum inuertit littera sensum:
Ni quis idesse putet viuere, quod bibere.

R

IN BA.

IN BACCHARVM CYTHARÆDV M.

ORpheus in syluis, in aquis moduletur Arion,
 Mulceat hic pisces, mulceat ille feras.

Tu Urbibus in mediis cane, Bacuare: nemo etenim te
 Dignior humanis aurib. esse potest.

D E A N N A.

Illud nomen amo, quod seu legisse latino,
 Seu velis Hebræo more, perinde sonat.

IN BACCHVM.

LÆti merum bibamus,
 Bacchumq; concinamus:
 Bacchum, patrem chorææ,
 Et cantilenæ amicum.
 Bacchum, sodalem Amoris,
 Charissimum Cytheræ.
 Per quem ioci ac lepores
 Et temulentia orta est.
 Per quem molestiæ omnes,
 Et cura dormit acris.
 Pulchrè ergo temperatos
 Præbent scyphos ministri:
 At mistus irretentis
 Angor fugit procellis.

Vino ergo recreemur,
 Curasq; ne moremur:
 Quid quæso enim in dolore
 In lachrymis ué fructi est,
 Cui fas futura scire est?
 Incerta vita nostra est.
 Potus volo choreas
 Ductare, odoribusq;
 Largè fluens iocosus
 Saltare cum puellis.
 Per me licet volenti
 Merere semper: At nos
 Leti merum bibamus,
 Bacchumq; concinamus.

IN MILANIONEM.

Milanion ego sum, teneram quem ferre puellam,
 Et medios inter cernitis ire canes.
 Venor apros, ago cornipedes in retia ceruos,
 At me Amor ipse suis implicuit laqueis.

EPITAPHIUM NICOLAI FIRLEI.

HAEC te urna exanimem seruat, fortissime Firleu,
 Ipsiùs Martis cuspide perdomitum.
 At tua laus uiuet nullis obnoxia fati,
 Donec erunt hasta, spicula, signa, tubæ.

Dormis, mortales curis in somnibus angens,
 Dormis, heu, dura proles Acidalia.
 Nec tibi fax ardet, neruoue impulsâ sonanti
 E manib. falli nescia, arundo volat.
 Alter sit securus: ego timeo, improbe, ne vel
 Sopitus videas somnia amara mihi.

AD IBYCVM.

Si cœnitare vis pœtas, & crebro
 Potare apud te: pol, sapientis, Ibyce,
 Homines palati: pocula hæc lymphatica,
 Merumq; flumen amoueri fac procul.
 Seruis bibendum, sobriæq; Virgini:
 Nobis Falernum ardentiusq; Cæcubum
 Capacioribus iube adponi scyphis.
 Nam si bibendum est, optimum quodq; Ibyce,
 Vinum bibendum est: cætera esto sobrius.

AD LVCINAM.

Inno Lucina, aut si maui Ithyia,
 Quæ grauidis Uterum soluere diua soles.
 Hæc tibiserta Acmon patula suspendit ab orno,
 Præsens nitenti tu dea sis Crocali.
 Illa quidem lepores dum captat credulus Acmon,
 E Zephyri non est flamine facta parens.

*Sed tu, Diua, tamen non omnia nosse labores:
Nam si injans non est hic meus, illa mea est.*

AD CORINNAM.

Aureus humber ego latitantem nolo puellam
Fallere: nec sim bos, nec fluuiialis olor.
Hæc ludicra loui sint cura: ego bina Corinne
Æra dabo, nec erit cur volitare velim.

EPITAPHIUM N. CRETICORUM.

Hic te Creticou, mors, & tua sata manebant,
Dum tu omnes terras, & dum maria omnia circum
Perlustras, nullo defessus membra labore.
Te rapidus Ganges, gelidiq; Borysthenis unda,
Te Tagus, & Rhenus, te ripa binominis Istri,
Et septemgemini viderunt ostia Nili.
Nunc concessisti magnum visurus Olympum,
Æthereasq; domos: ubi dijs immistus inanes
Et curas & spes hominum, lamentaq; rides.

AD FAUSTVM.

Morbis amor grauis est: ego quãuis nō amo, Fauste
Sed quia amavi olim, nunc quoq; discrutior.

IN CYPASSIM.

Solam inuitavi, tu hircis comitata duobus
Venisti ad cœnam, susca Cypassi, meam.

*Quid vestem obtendis? cæcas quid comprimis alas,
Improba? sentit eos nasus adesse meus.*

IN IMAGINEM ANDR. DV DITII.

*Q*uis te Duditi, nouus hic expressit Apelles?
Quæ te tam solers est imitata manus?
Cui probitas non est, aut cui tua cognita Virtus,
Ex facie mores æstimet ille tuos.

AD PETRVM.

*Q*ui tribulos tantum agricola, lappasq; priori,
Et steriles herbas ferre solebat ager:
Hic tibi nunc Cererem plenis, Petre, fundit aristis,
Et tacite ignauos increpat agricolas.
Nam si rura vacent, & iners torpescat arator,
Neglectus fruges non dabit ullus ager.
At si perpetuo vomer tibi splendeat usu,
Vix capient messes horrea lata tuas.

DE NEAERA.

*A*cria cùm dura fuerant mihi bella Neera,
Nec pacem potui, fœderauê ulla pati.
Risit amor, teneramq; iubet lachrymare puellam.
At mihi pugnaces obstupuère manus.
Tum nostro victrix iniecit brachia collo,
Per noctes vinctum detinuitq; duas.

Nec

*Nec mihi cessauit meritas infligere plagas,
At quales plagas? cum subit, emorior.*

AD TOMAM.

Quod potis in nostro, quod sit mage carmine Tomæ,
Prædurum censes, illepidumq; vocas.
Et quid agas mecum? nobis quoq; displicet ipsis,
Sed mage molliculum condere tu potis es,

IN HEDERAM.

OHedera, obliqua vitem complexa choraæ,
Pessundas teneri dona nocens Bromij.
Nec nos, sed perdis tete improba: tempora curet
Quisquam cingi hedera, deficiente mero.

AD FABVLLVM.

Tardè procedunt foricænia nostra, Fabulle,
Quid mirum? cænat sæpè pòeta domi.

AD PETRVM ROYZIVM.

Vltima te produxit Iberia docte Royzi,
Erudijt Latium, Sarmatis ora fouet.
Nec gens ulla adeò est à nobis dissiata, quò non
Ingenij penetret fama secunda tui.
Niprior hoc alter voluisset nomine dici,
Mundanum ciuem dicere te poteram.

EPI-

EPITAPHIVM. ANDR. SELISLAVII.

HVnc Selislavio tumulum posuere sodales,
 Defletusq; tulit dona suprema cinis.
 Vobis crudeles homicida nemo sit olim,
 Qui donet lachrymas, inijciatue solum.

IN IMAGINEM SVAM.

TAlis eram, cum me lento torqueret amore
 Decantata meis Lydia carminib.
 Pictorem metui, cum vultum pingere vellet,
 Ne gemitus una pingeret ille meos.

AD NICOLAVM FIRLEV M.

REdditus es nobis tandem optatissime Firlev,
 A populis rediens sospes Hyperboreis.
 Tecum prisca fides, & amans dea candida veri,
 Et pudor, & redijt non simulatus amor.
 Felices agri, domino gaudete recepto,
 Gaude vicini, tu quoque ripa, Vepri.

IN VICTORIAM NICOPHONTIS.

TAuri profunda colla, humerosq; ferreos
 Atlantis, & comam Herculis, & barbam hispida.
 Leonis aspectum trucem Milesii
 Gigantis, aspexit neq; ipse Iuppiter

Interi.

*Interitus, cum victor euasit graui
Cestu in corona Nicophon Olympia.*

AD PHILIPPVM PADNEVIVM.

Cum pax vigeret aurea,
Ensemq; Mars reconditum
Carpi sinebat improba
Æruginè, & pigro situ:
Et nos, Philippe, Theiam
Anacreontis ad lyram
Non inuenusta lusimus
Dictante Phæbo carmina.
Nunc victa tympanis fides,
Fremetibusq; classicis
Obmutuit prorsus, neque
Vocem datura pristinam
Videtur vsq; dum nouis
Auctus triumphis hostico
Augustus erigat solo
Victor trophæum nobile.
Hunc insidens, ô roscidis
Aurora bigis, lucidum
Adferre festina diem.
Cum liber arcu Gnosio
Plectrum resumat aureum,
Fugamq; Moschi concinas
Apollo Musarum decus.

EPITAPHIUM N. CERASINI.

HOc te marmor habet cultorem iuris, & aequi,
 Postquam oculos clausit mors, Cerasine, tuos.
 Iustitia, & pietas planxerunt pectora palmis,
 Et posuere sacram te moriente comam.

IN IMAGINEM ANDR. PATRICII.

VT faciem hæc pictura tuam, Patrici, ora q̄ reddir:
 Sic tu animum scriptis exprimis ipse tuis.
 Sed pictura situ, longo q̄ abolebitur æuo,
 Aeterna ingenij sunt monumenta tui.

IN DIVITEM SUPERBVM.

Multa potest etiã præter spem uertere demon,
 Euehit ille humiles, deprimit ille duces.
 Et tuus hic in neruum erumpet deniq̄, fastus,
 Aurea nunc quamuis flumina possideas.
 Non humiles maluas, non iuncos turbo, sed altas
 Sternit humi quercus, sternit humi platanos.

CONFESSIO.

Tempus adest, omnes sua cum delicta fatentur,
 Et veniam superos supplice uoce petunt.
 Nec mihi fas veterum ritus spreuisse parentum,
 Dicendum est, quicquid pectora cæca premunt.

Non.

Non didici impuri peruersum dogma Gnathonis,
 Aiunt, aio : negant rursus, & ipse nego.

Sed quæ cum vero mihi consentire videntur,
 Hæc demum affirmo : sin minus, vsq; nego.

Non opib. quenquam, neq; fuluo metior auro,
 Sed quàm quisq; probus, tam mihi charus erit.

Rem ratione mala nolim auclam, ferre superbos
 Non possum, & tantum curo placere bonis.

Talia dicentem deus audit, atq; ita satur,
 Semper egebis : ita hæc culpa pianda tibi est.

IN NATALEM REGIVM.

Hic te, Auguste, dies materna excepit ab aluo,
 Et lucis fecit participem æthere.

Ut cum accessisset prima vigor ille iuuenta,
 Inuicta gereres regia sceptrum manu.

Et tibi seruiret, quicquid sicca aspicit Arctos
 Albim inter, pigras atq; Meotis aquas.

Dij faciant, hæc lux redeat tibi prospera semper,
 Et venias clari serus in astra poli.

AD NIC. RADIVILVM.

Longum examen apum fugiens aluearia nota,
 Sub larib. posuit cerea castra tuis.

Teq; suo testem gaudent adhibere labori,
 Dum vacuis condunt mel, Raduile, fauis.

*Haud equidem ratio temerè insita creditur illis,
Nam virtuti ubi honos sit, meritisq̄ vident.*

AD EVNDEM.

Grecia sopiti dum nectar in ore Periclis,
Congestoq̄, refert ambitiosa fauos.
Efficit ut rectis nobiscum habitare sub iisdem
Melliferas mirum non videatur apes.
Nos hæc miramur: neque enim hic sonipesue, faberue
Visus habere alas, saxaue inire choros.

AD AVRELIVM.

Seu tu Miscouij ad mensam conuiuia recumbis,
Aureli, & digitis pocula plena tenes:
Seu satur expectas, dum vespertina reuertat
Promissa adportans gaudia Demophila,
Salue: me æquales inter facunda bibentem
Pieris immemorem non sinit esse tui.

IN CORONAM.

Marcuit heu, subitò mea florens illa corona,
Quam modo Parnassi vertice detuleram.
Marcuit, ingratum simul attigit inscia tempus:
Nunc me, Phæbe, tui, Pieridumq̄ pudet.

EPITHAPHIVM STENELAI.

Inter

INter mille neces, & mille pericula Martis
 Versanti assidue fors fuit æqua tibi.
 Hanc tamen expertus, Stenelæe, es deniq; acerbam,
 Cum nil, quam fuerant arma timenda minus.
 At tibi si ponenda fuit per vulnera vita,
 Ante aquilas malles quam cecidisse tuas.

AD IACOBVM GORSCIVM.

HVc etiam, campos quæ prospicit Ilsa feraces,
 Ter rapidos amnes, Gorsci, perq; inuia saxa
 Nunclia factorum peruenit fama tuorum.
 Nempe ut pro Cicerone micantia sumpseris arma,
 In mediumq; audax processeris æquor, ubi hostem,
 Ipso augente animos Cicerone fauenteq; caeptis,
 Lucta multiplici, Romanæq; arte palestra,
 Victor humi prostrasti, & palmam rite tulisti:
 Ille autem ingenti perculsus corda dolore,
 Ne toties vultum victoris & ora videret,
 Tristis ad extrema concessit flumina Varta.
 Taurus uti pugna inferior, cornuq; reuulso
 Excedit campo tacitus, cæcasq; ferarum
 Abdit se in latebras, victorem armenta sequuntur.
 Macæ animo, Gorsci, cælum tua gloria scandit,
 Quantus enim Alcides domito Lu, yride, quantus
 Tergemino custode Orci fumantis abactio,
 Tantis tu Heluidio, simul & vigilante pœta
 Virib. ingenij victis, linguaq; diserta.

AD vitam reuocata Venus Titane perempto
 Cum fuerit, mihi te sistere pollicita es.
 Nec nostras, Pholoe, fallas oculissima speres,
 Nam sine te magna sum miser in rutuba.

I N P O S T H Y M U M.

Hoc pergracari est, inquis, cum Postume, potas:
 Pertodescari est notius, & patrium.

AD EPISC. CRAC.

NEc tibi ego usui eques, nec sum pedes, unice praesul,
 Quare in sit nostro nullus in ore pudor.
 Non modo si Ulla a te deposcam praemia, sed si
 Sperem etiam, merito non patiente meo.
 At formica memor venientis sedula brumae
 Hinc aestiuam, atq; hinc congerit usq; penum.
 Nimirum exemplum mortalib. Utile praebens,
 Ut dum etas patitur, dumq; virent genua,
 Prouideant agrae sedemq; cibumq; senectae:
 Res est & misera, & turpis egere senem.
 Ignosces igitur, si cum prope frigidus annus
 Instet, sim certo de Lare sollicitus.
 Nec me per pelagus nantem cum mercib. aureis
 Dependent Euri, praecipitesue Noti:

Forti-

Fortiter innixus stiua patrio boue terram
 Versabo, & rastris sedulus arua colam.
 Quòd si lata Ceres cultos vestiuerit agros,
 Nec spes vota auidi luserit agricola:
 Non mihi displiceat Phæbæa resumere pleetra,
 Carmenq; agricolis concinuisse dijs.
 At tibi si ulla mei sese memor offeret hora,
 Hac me contentum viuere sorte scies.

AD PETRVM ROYZIVM.

Quæ hæc est inuidia, ô Phæbo dilecte Royzy,
 Ut, cum Socraticis sermonib. & sale multo
 Me respersisses primùm, spumantib. idem
 Mox pateris, plenoq; incautum immerseris auro:
 Aurea ut illa quidem tua dicta, omnesq; lepores
 Exciderint mi animo, neq; quicquam præter lacho
 Plena domum attulerim, & somno nutantia membra.

AD SULPITIVM.

Quid persequi est necesse tot laudes tuas?
 Orator ipse es, & ministrum, sit nisi
 Scriba aut pœta, Sulpiti, nullum foues.

AD DIODORVM.

Dormis, ô Diodore: atqui scyphus ipse vocat te,
 Euigila, vitam seminecemq; fuge.

Nemi.

Ne mihi parcus ames dici, sed merfus Iaccho
 Ad genua vsq; merum non bene firma bibe.
 Longum instat tempus, cum vino erit vsq; carendum,
 Tolle moras: Variat cana senecta comam.

AD IBYCVM.

HERI, (nisi illud somnium
 Credam fuisse) heri Ibyce
 Inter bibendum dixeras:
 Cras, Iane mellitus, volo
 Cænes apud me: assentior
 Tibi, culinaeq; interim
 Indico, & ollis ferias.
 Nunc, ô scelestè, nunc meas
 Acerbus aures nunctius,
 Ventremq; adeò ipsum perculit.
 Frigere nimirum focum,
 Cænaeq; nullam spem dari,
 Conuiuij oblito patre.
 Memorem, inquit, odi combibam,
 Sermo vetustus: certè ego
 Obliuosum odi magis.

AD MVSAS.

Vester ego, ô Vester, nemorosi Heliconis alumna,
 Transfuga me assuetis sistere quero choris.

Quem

Quem non conspicui spes ambitiosa galcri,
 Maiorumuē fames vlla momordit opum.
 Vt cuperem auelli nobis, ca præmia quærens,
 Quæ stolidum vulgus sola sequenda putat.
 Sed me Myscouij tulit arcta compede virtus,
 Et longè nostris maior amor meritis.
 Duxerim v̄t esse nefas, curis dum carpitur ille,
 Otia me interea dulcia velle sequi.
 Spero equidem fore, v̄t optatum tandem ille laborum
 Finemq̄ inueniat, præmiaq̄ ampla serat.
 Me quoq̄ tum sacris abreptum condite lucis,
 Vestra ante ora, Deæ, viuere, amemq̄ mori.

IN AMOREM.

MEigni, me niuibus, me si ipso fulmine mauiſ
 Obrue, me in scopulos, & vada cæca rape.
 Nam cura assidua, & longo duratus amore
 Non videor lædi posse neq̄ igne Iouis.

EPITHAPHIUM TOMÆ.

HIC, Tomæ infelix, post vltima fata quiescis,
 Cuius in augenda re labor omnis erat.
 Quid tibi nunc misero congesta pecunia prodest?
 Fures aurum, animam di rapuere tuam.

IN CYLICEM.

T

QVID

Quid mihi, parue culex, immiti saucio amore
 Tristis ad ingratus occinis auriculas?
 Ad Pholoén potius querulos conuerte susurros,
 Atq; hæc oblita blandus in aure cane.
 Ianus te, o Pholoé, manet: at tu ferrea dormis,
 Et iuuenem lenta conficis usq; mora.
 Quòd si fortè tuo surrexerit excita cantu,
 Atq; in complexus venerit illa meos:
 Vergiliana, culex, tibi præmia scito parata,
 Ut nunquam in chartis emoriare meis.

IN AVLV M.

Tollis in astra meos versus, certareq; priscis
 Indicio videor Vatibus, Aule, tuo.
 Tollis in astra dapes: & quo tibi nomine multum
 Debemus, vel non, Aule, vocatus ades.
 Candidus, Aule, vir es: sed candidus hoc quoq; fare.
 Musa tibi sapiat, an mea cæna magis.

IN IMAGINEM FRANC. MASLOVII.

Exiguam, Francisce, tui suauissime partem
 Scita licet nobis ista tabella refert.
 Agnosco faciem, verosq; in imagine vultus,
 Doctrinam, & summum non video ingenium.

AD ANDR. DV DITIV M.

Quod

Quod superos nunquam cœlestia templa colentes
Ausus fuissẽm poscere.

Id nunc oblatum est Ultrò mihi sorte benigna,
Duditi amicorum optime.

Vt te tot spacia emensum terræq; marisq;
Hoc Ultimo orbis angulo

Conspicer : indomitus gelido quâ spirat ab axe
Raptor Pelasgæ Virginis.

Sed Velut inter aquas sitit, & pomæ esurit inter
Damnatus Orco Tantalus :

Sic neque ego possum, quamuis ita proximus adsis,
Tuo frui dulcissimo

Conuictu : nam me (magnis si æquare pusilla
Fas est) Vlyssẽm ut quempiam

Excæpere proci venientem ex orbe remoto :
Qui, quantum in ipsis est quidem,

Euersam cupiunt rem nostram : ni vigilem, & ni
Vt cumq; me arcu patrio

Defendam, vates Musis sacer, & mage paci
Assuetus : Interim tamen,

Vt parte ex aliqua, Duditi candide, & ipse
Tuos quoq; emuler sales :

Qui nos cœnantes tecum, tecum esse negabas,
Sed quò Vocati in posterum

Essemus solem : tua ut inquam, nupera pense
AEnigmatis enigmata :

Mitto tibi me ipsum: non quem nunc cura, laborq;
Noctes diesq; conficit.

Sed quem tu aspexi nuper nardoq; fluentem,
Dulciq; amore saucium.

Utrum horum mauius? Utrumq; ais: hunc age, primum
Euolue, dum alter aduolat.

A D L E C T O R E M.

Siquid in hoc, lector, deprendes forte libello
Naturam tituli non redolere sui:

Non hac culpa mea est, qui nullo segnior adsum,
Ad cœnam si quis me sibi forte vocet.

Sed magis accusandi ij sunt, qui sepe vocari
Querentem medio prateriere foro.

Nam cœnare domi, & foricœnia scribere, tantum est,
Ac si ad aquæ cyathos, ebria verba sones.

A D L E S B I A M.

Quo pater affectu natos, dulcesq; propinquos
Prosequitur, sic tu, Lesbia, amata mihi es.

Nunc te odi rabido peius cane, peius & angue,
Sumq; adeo osurus, dum mihi vita manet.

Quod non tam leuitate mea est, ut tu improba reris,
Quam vitis factum, perfidiaq; tua.

Nec me id more putes aliorum dicere amantum,
Qui, quo plus iurgant, hoc magis anxie amant.

De do-

*Dedolui tacitus, & lachrymarumq; hymbre perhenni
 Effluxit sensim non rediturus amor.
 Res tibi habe ergo tuas, & tibi, quo digna, valeq;
 Longum, immo aeternum: Vota ego soluo djs.*

EPITHAPHIVM MARONIDIS.

*Vini pernicies iacet hęc annosa Maronis,
 Summa super cuius stat monumenta calix.
 Non illa aut natos sub terra, inopemq; maritum,
 Sed vacuum infelix flet super ossa scyphum.*

AD NÆVOLVM.

*Scribere me semper foricænia, Nævole, cogis,
 Inuitas nunquam: sic domicænia erunt.*

AD BVCANANVM.

*Soluiſti cura, & longo, Bucanane, labore
 Omnes qui vatum nomen habere student,
 Ne in cassum certent Solymæi carmina regis
 Aptare ad Latæ sîla canora lyræ:
 Nam quicumq; opus hoc aggressi aliquando fuerunt,
 Tanto interuallo, tu Bucanane, præis
 Omnibus, ut veniens ætas quoq; non videatur
 Ereptura tuis hoc decus è manibus.*

AD TORQVATVM.

T 3

Tun'

T Vn' hilares inter solus, Torquate recumbes
 Mæstus, & ipse tuum cor taciturnus edes?
 Tun' fugies solus certamen dulce Lyæi?
 Solus Apollinea non capiere lyra?
 Fallor? an ingrata succurrunt facta puella?
 Et tibi non æquus pectora mordet Amor?
 Noli dissimulare: Venus me non sine plagis
 Perdocuit, ne sim vestro in amore rudis.
 Nec deprendendi tantum (modo consule) morbi,
 Sed curandi etiam credo me habere modum.
 Optandum, aut nunquam incipere, aut desistere nunquã.
 Est mei, cum incipimus: fel, ubi desinimus.

DE PHILENIDE.

P Etrarcham vates Nasica Philenide coram
 Laudabat: Dantem malo, Philenis ait.

AD GALLAM.

D Vm regnat Bacchus, Baccho dum pulchra Dione,
 Atq; Ultrò volucer se comitem addit Amor.
 Dum sidium cantus, & tibi a personat aures,
 Tuq; videre oculis, Galla, venusta meis.
 Quàm potes errorem hunc auge, neq; tetrica fertis
 Ornari, aut cytharæ tangere fila fuge.
 Cras, mihi crede, dies eadem iam non erit: & tu
 Longè alia: immò & heri non ea visa mihi es.

JN VILLAM DABROVITIAM.

M Armorem superans limen, genium loci adora,
 O Hospes, domus hæc Firleos iactat alumnos:
 Egregias quorum laudes, & fortia facta,
 Si taceant ciues, Ultro ipse fatebitur hostis.

EPITHAPHIVM ERASMI CROCEVIVS.

C Roceui, ne desperes, circumdatus atra
 Nocte licet clarum non tueare diem.
 Nam veluti somnus vigiles intercipit horas,
 Rursus & hora vigil somno abeunte redit:
 Sic vitam interitus manet, interitumq; vicissim
 Consequitur certo tempore vita noua.

AD HELIODORVM.

H Eliodore, fides esset si incerta palati,
 Et falli sensus posse aliquando putem.
 Quæ tu vina vocas, latices ego dicere fontis
 Ausim, quem volucris pes patefecit equi,
 Olim summo Helicone: ita Musis ebrius a te
 Discedo semper, carminibusq; tumens.

AD PETRVM ROYZIVM.

S Pica datur Cereri, pulchro datur vna Lyco,
 Florib. ornatur Chioris & ipsa suis.

Hoc pa.

Hoc pacto neq; ego videor peccare, Royzi,
 Qui, quamuis vati, carmina dono tibi.

AD NIC. FIRLEVM.

AD cœnam inuitas me, Firleu: deinde sopori
 Te das: hæc dubia est cœna procul dubio.

IN VENEREM NATANTEM.

HIC age dilectam, tibi contemplare Cytheram,
 O Mars, dum puris nuda lauatur aquis.
 Aspice, ne horrescas: non Virginis ora Mineruæ
 Cernis, uti quondam Tyresia acciderat.

AD PETRVM.

NUgæ profecto sunt meræ,
 Meræq; Petre, fabulæ,
 Quæ deuolueris fonte equi
 Vates vetusti garrunt.
 Vinum est, pœtas quod facit,
 Et blanda dictat carmina:
 Aquam bibentibus nihil
 Insigne Musa subiicit.
 Horum locuples, ô Petre
 Testis vel ipse sim tibi:
 Qui sobrius possum nihil,
 Nisi immerentem dentibus

Cuncta.

Cunctator unguem rodere.
 Sed paulò ubi plus adbibì,
 Animusq; concaluit mero,
 Statim moueri sentio
 Præcordiis in intimis
 Innumera versuum agmina
 Erumpere gestientia.
 Quibus data est postquam uia,
 Ruunt gregatim, more apum,
 Hyberna quas post frigora
 Amicta prata floribus,
 Et ueris inuitat tepor.

AD STAN. FOGELVEDRIUM.

HOc unum cures, quo pacto transiere euum
 Ex animi uoto, Stancesilæ, quas.
 Nam quod mortem atram, & supremos mortis honores
 Attinet, id curæ Pieris unice habet.
 Inuitis quæ te Parcis uel funere raptum
 Ex ipso, cæli per spatia ampla feret.

ORACVLVM.

IAne, sacerdotem Musarum te esse memento,
 Nec tibi præterea fas ullos querere diuos,
 Quorum sacra colas: bifidi spem pone galeri,
 Nam Sophia addictus studiis, paruq; beatus.
 Ut nec habebis opes, ita nec curabis habere.

V

EQVI

EQVI GLINCONIS EPITAPHIVM.

HOc tibi ephippion, has phaleras pulcherrime Glincon,
 Et fræna infelix hæc tibi donat herus
 Fixa super tumulum: ne quando ignobilis hæres
 Tam præstantis equi gaudeat exuvijs.

AD PETRVM MYSKOVIVM.

Non solum in nudis scribam tua nomina chartis,
 Pectore sculpta meo sunt benefacta tua.
 Quæ mihi, Myscovi, nulla unquam aboleuerit ætas,
 Sive fruar vita, sive fuisse ferar.

DE PHILÆNIDE.

Dira lues calicum morbo correpta Philænis
 Hac compellauit languida voce Iouem.
 Si fugio febrem, centum tibi sobria soles,
 Iuppiter, è fluuio prætereunte bibam.
 Vini omnino expers: ut verò peste leuata est,
 Illa ipsa imposuit perfida luce Ioui.
 Namq; manu cribrum tollens, per tenuia texta
 Innumeros soles callida vidit anus.

IN PONTEM VARSOVIEN.

Non ego ferre Scytham dominum, possimue superbum
 Thraca, nec immisis qui mare calcat equis.

Vni se

Vni se Augusto frenandum Vistula præbet,
Qui populos æquo temperat imperio.

AD ALB. LASCVM.

Lasce, parùm lautos non dedignate penates,
Exiguumq; horti pauperioris olus:
Cum vir magnanimus, fortunaq; altior ipsa,
Consilio promptus, cumq; ferere manu,
Virtutem in tenui re non spreuisse, vel una hac
Laude per omne æuum suspiciendus eris.

AD VECTIVM.

Quis te inuitavit, Vecti? Venio Umbra Philippi.
Rectè est, Umbrae igitur pro dape nidor erit.

EPITAPHIVM NAVTÆ.

Nauta sum tumulus: tu lintea tende: secabant
Me pereunte aliæ dorso marina rates.

AD LABERIVM.

Nil nisi quod verū est, Laberi, loquor: omnia Calchas
Mentitur: nobis non datur ulla fides.
Calchanti datur: error hic est, annè ira deorum,
Dictu non facile est: sed tamen ira deūm est.
Sic, cum offendisset Phæbum Priameia virgo,
Vera loquens nunquam credita vera loqui est.
Et mihi, quod musas asininis aurib. amens
Exposui, iratos suspicor esse deos.

Gornicio veniente meo, lyra pollice nullo
 Ista dedit dulces exhilarata sonos.
 Riserunt Charites, docta cecinere sorores,
 Quin & ver rediit, canaq; fugit hyems.

EPITHAPHIVM NICETÆ.

Quid me fluctuago sepelitis littore nautam,
 A pelago longe qui remouendus eram?
 Horresco fremitum ponti, mea sata: sed & sic
 Grates, Nicetam qui misereris, habe.

AD ANDR. TRICESIVM.

Avrea, Tricesi, tua carmina diuitiores
 Auro pensabunt, muneribusq; datis.
 Nos, quibus arcta domi res est, & curta supellex,
 Pro tereti versu carmina culta damus.
 Inferiora tuis equidem: neq; enim anser olori,
 Aut par luscinie garrula hyrundo canit.

GRIPHVS.

Foemina natura est, gremio sua pignora seruat:
 Quæ quanquã sint muta, tamen trans æquora vocẽ,
 Transq; omnes terras mittunt, sed percipiendam
 His tantum, quos ipsa sinunt: nil proximus audit.

G R I P H Y S.

Mortalis non est, immortalis quoq; non est,
 Sed mixta quadam natura præditus: Ut nec
 Dici hominum possit, nec vitam viuere diuūm.
 Nascitur assidue, atq; alternis occidit: idem
 Nulli unquam visus, notus tamen omnib. extat.

G R I P H Y S.

Quicquid alit tellus, quicquid vastum educat æquor
 Nil nec homo ipse, auclū simili crescitūe, peritūe:
 Nascitur immani cum corpore, deinde vigore
 In summo exiles mirè tenuatur in artus.
 In senio erigitur rursūm, corpusq; propagat.

G R I P H Y S.

Domi latentem dum paramus hospitem
 Protraxe in horas ætheris, quis crederet?
 Domus repente fugit, hospes captus est.

G R I P H Y S.

Ethanc mihi, Aule, frange, si potes, nucem:
 Docemus omnes, nemo nouit, quod docet.

EPIGRAPH. PHIL. PADNEVII.

Egregia in patriam merita, spectataq; virtus
 Padneui, ad summum te decus extulerant,

*Ausa nec infelix oculos attollere contra est,
Splendore ic̄ta tui nominis, inuidia.*

ALIVD.

P Adneui, urna tuo satis hæc pro corpore magna est,
Virtus Mausolea supra est, omnesq; Colossos.

AD VRBICVM.

V Rbice, viue tibi, tibi ducunt stamina Parca,
Absumptaq; super non potes esse colo.
Qui matutinus locupletum limina visit,
Consultaturos qui comitatur heros:
Qui sibi nil impertit, et heredi omnia seruat,
Ille aliis viuit, tu Urbice viue tibi.

IN AQVILAM.

A Vgurii mater, Volucrum regina vagarum,
Corde enata tuo quid spondent lilia? spondent
Sarmatiam Henrico florentem rege futuram.

AD HENR. VALESINVM REGEM CRACOVIAM VENIENTEM.

V Rbs effusa omnis dum te, rex magne, salutat,
Dum plebs, dum patres, dum tibi plaudit eques,
Spectaculo delectatus per inane volantes
Ignæus auricomos Sol inhibebat equos:
Nox non passa moram puro se effudit Olympo,
Vt te mille oculis ipsa quoq; aspiceret.

AD PE-

AD PETRYM COSTCAM.

DVm sinis affari, nec adhuc mihi Episcopus audis,
 Descende in versus, Petre diserte meos.
 Non accepturus, potius famam ipse daturus:
 Ebria amore sui nostra Thaleia licet
 Magnificè sese iactet, numeroq; deorum
 Posse putet meritos inseruisse viros.
 An, quod Praxiteles Iouis extuderit simulachrum,
 Clarior idcirco Iuppiter astra colit?
 Ac non, quod vultus imitari sit Iouis ausus
 Praxiteles, potius clarus in orbe viget?

AD IO. FIRLEYM.

HOs ego versiculos feci, sed sub Ioue, Firley,
 Si frigent, non plus ipse pòeta calet.

AD ATTALVM.

SI cerui etatem, cornicisue, Attale, viuis,
 Nil peccas, auro dum sine fine studes.
 Sin homo natura es, cui contigit arctius euum,
 Oestro immensarum ne stimuleris opum.
 Ne medios inter succumbas forte labores,
 Inq; tuis alij luxurient opibus.

AD CROCALIM.

Dulces sunt ficus: pyra dulcia, dulcia poma,
 Mel dulce, dulce est saccharum,
 Suavis odoratu ros est maris, & rosa suavis,
 Suavisq; opobalsami halitus.
 Nec pyra, nec ficus, nec sunt tam dulcia poma,
 Nec saccharum, aut mellis liquor,
 Nec rosa odoratu est tam suavis, rosæ marinus,
 Fragransæ anima opobalsami:
 Quàm tua dulcia sunt, Crocali, rosea ista labella,
 Quàm suauis suauium est tuum.

AD NIC. GELASINVM.

VNus pro sociis, Gelasine, videris amare
 Omnibus, & nostras omnium obire vices.
 Singula namq; aliis nascuntur pignora, te vxor
 Exhilarat geminis: bis, Gelasine, vir es.

EPIT. I. GREBSII.

GRæcum te, an dicam, Grebsi facunde, Latinum,
 Ambigo: sermo ita erat notus vterq; tibi.
 At tu Sarmata eras, sed cuius ob os sua Graij
 Ora obuertebant, Ansonijq; sua.

IN LINVM.

Non quòd sis meritis, frustra vanissime turges,
 Fortuna excelso te locat in solio:

Sed

*Sed quòd mortales monitos cupit, omnia se unam
 Posse: etiam ut numero tu, Line. sis aliquo.*

IN HOMERVM.

A Tra prius cælum extinguet, prius, ordine rerum
 Inuerso, noctem Sol illustrabit opacam,
 Et prius immensi dulcescent æquora ponti,
 Mortuaq; è tumulis in dias luminis oras
 Corpora prorepent rursum, quàm nomen Homeri,
 Partaq; diuinis moriatur gloria scriptis.

IN LAERTEM.

S Axæ domat tempus, neque ferro parcere nouit.
 Sed tacita labens omnia sælce metit.
 Lærtæ hoc veluti sanum, quod, littore summo
 Hybernis positum fluctib. atteritur.
 Herois nomen semper viret: aurea namq;
 Munera Musarum nulla senectæ terit.

AD IOVEM PRO BOVE.

I Tse tuam supplex astans bos mugit ad aram,
 Presentemq; horret, Iuppiter alte, necem.
 Subduc agricolam cædi, ô Saturnie, nam, cum
 Europam ferres, tu quoq; taurus eras.

AD ADRIANVM.

Q Vid condicta sit, Adriane, cæna
 In libris veterum rogas subinde:

Hoc vs

*Hoc ut percipias, & assequare,
Cras cœnare volo, Adriane, apud te.*

J N L A G E N A M.

P*Otorum in rixa fracta es, pisca lagena,
Fluxitq̄ excussus ventre tuo Bromius.
Nam saxum, veluti fulmen, te de super icit,
Non Iouis e manibus, sed Iouii adueniens.
Te percussa ingens risus, diçteriaq̄ orta,
Et iuuenes casu profiluere nouo.
Haud te flere libet: siquidem sors matris lacchi
Hæc eadem Semeles, hæc eademq̄, tua est.*

DE LYCOPHRONE MEDICO.

I*Liados medicus legeret cum forte Lycophon
Principium, & scriptum sic reperisset ibi.
Multas insignes animas demisit ad Orcum:
Hui, etiam ne, inquit, mittere ad Orcum animas
Laus est? atqui ego sum is, videar qui equandus Achilli:
Nam quot ego eximias ad Styga misi animas?*

STAN. HOSII CARDINALIS MANIBVS.

S*ifas cuiquam esset vitare Acherusia templa,
Et Stygio nunquam velificare lacu:
Paucos inter, Hosii, qui sint hoc munere digni,
Ipse vel imprimis annumerandus eras.*

Cuius

*Cuius quando parem pietas habitura? fidesq; est,
 Tutandeq; ardens religionis Amor?
 Occidit exemplar morum, & Virtutis imago,
 Diuini interijt fons sacer eloquij.
 Scripta perhennabunt: ope quorum tu quoq; magne
 Omnia victurus secla videris Hosi.*

SENTENTIA EPICURI.

Q*uod est beatum, sempiternumq;, id neq;
 Sibi, neq; alteri exhibet negotium.*

DE HERMOGENE.

B*ubo mortiferum carmen canit: ast ubi cepit
 Cantare Hermogenes, bubo agit ipse animam.*

EPITAPH. PYNTHAGORÆ.

S*alue ô Pynthagora: sed tu delatus ad Orcum
 Ne maris accusēs aquora, sed Boream.
 Namq; is te domuit: pelagi autem mitior unda
 Telluri & bustis restituit patriis.*

IN COLUMNAM.

N*on Niobe amissis hîc adsto saxeanatis:
 Quanquam amissa etiam pignora testor ego.
 Natis me statuit monumentum flebile raptis
 Vates mœrenti corde Cochanouius.*

Cui,

*Cui, quòd sum sensus expers, omnisq̄ doloris
Nescia fortuna est inuidiosa mea.*

IN EANDEM.

OMnia producit tellus, rursumq̄ recondit,
Illa parens rerum est, illa ~~et~~ commune sepulchrum.
Arcus, Pyramidesq̄ ruunt, magniq̄ colossi
Et monumenta suis succedunt victa sepulchris.
Quosq̄ dijs nunc fama hominum immortalib. æquat,
Ignorabuntur paulo post: luxq̄ hodiernum
Cras oritura diem premet, inuoluetq̄ tenebris.

IN CÆSAREM.

Iam regale potens gestat diadema Bathorreüs,
Tu magne Cesar, (da veniam) cessator es.
Vnus homo tantum cunctando restituit rem,
Mora cæteris ferè omnibus damno fuit.

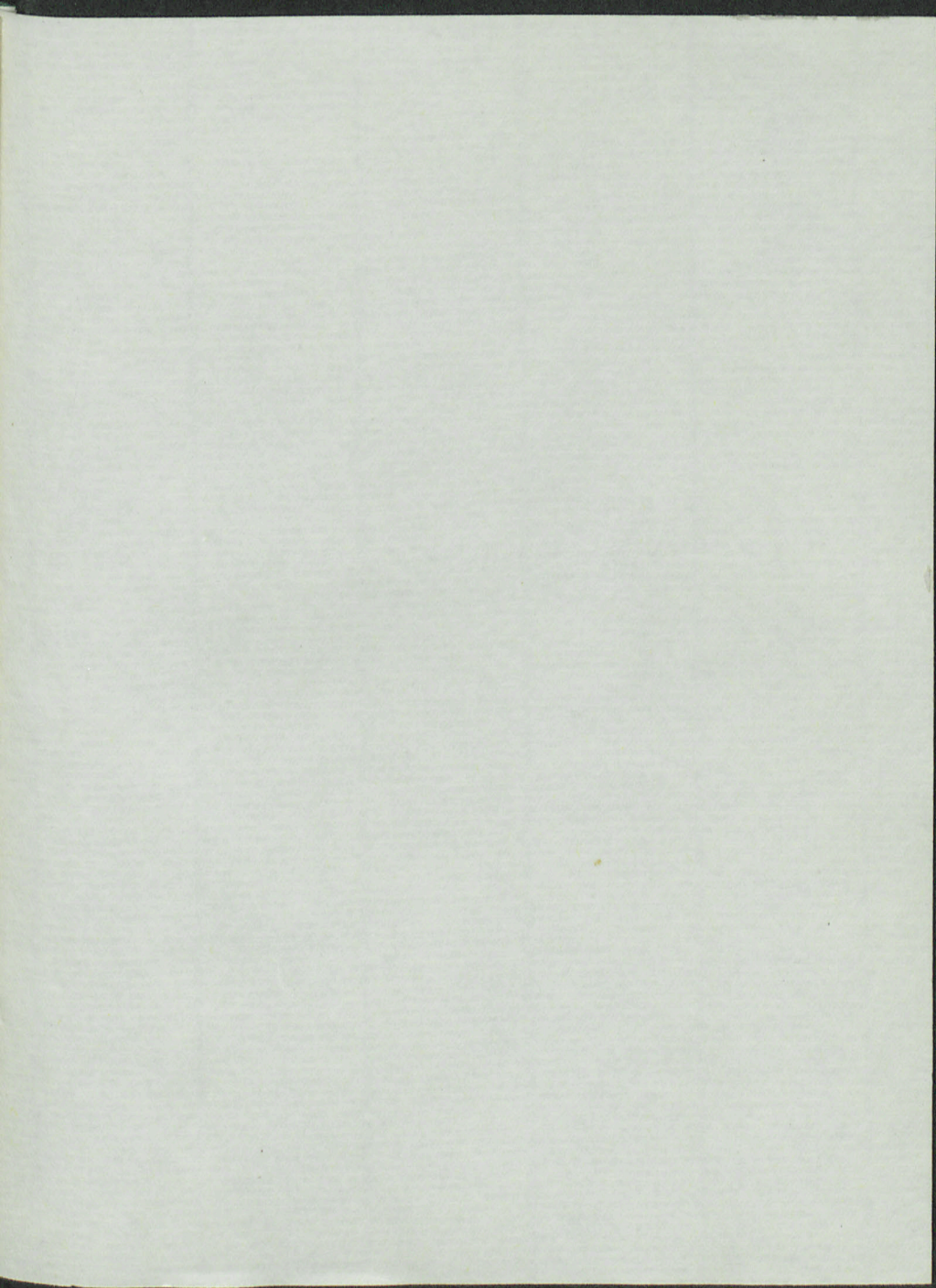
AD ANDR. PATRICIVM.

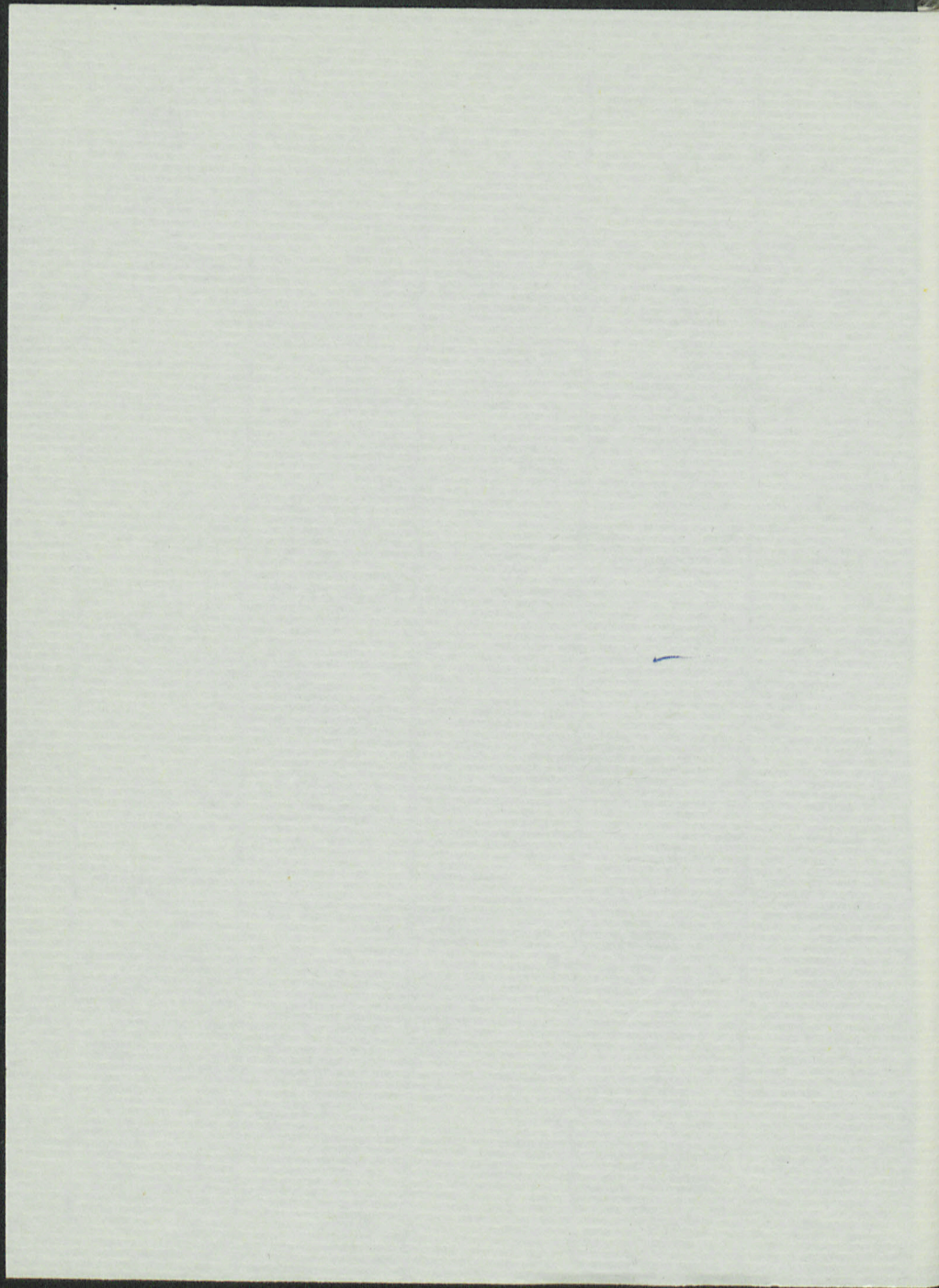
COenabo, Patrici diserte, apud te,
Sed cœnam volo non Catullianam,
Cuius lex datur hæc ibi Fabullo,
Vt secum adferat id, quod est lubenter.
At tu scito me a symbolum venire,
Atq̄ ex parte mea ad tuam culinam
Vnas ferre modo esuritiones.

FINIS.

6508/5

Oprawę wykonał(ę)

Henryk Świdowski

Wrocław, dnia 27.I.1989

